

Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA

MASTEROPPGAVE

Lektorutdanning for trinn 8-13
Master i historiedidaktikk - MHIMAS

Vår semesteret, 2023

Åpen

Forfatter: Kyrre Anderssen Dalsbø

.....
(signatur forfatter)

Veileder: Alexandre Dessingué

Tittel på masteroppgaven: «Ærbødige eller undertrykkende ikoner?»: En studie av tre debatter av konføderal ikonografi i det amerikanske samfunn fra 2015-2020.

Engelsk tittel: "Icons of reverence or oppression?": A study of three debates of Confederate iconography in American society from 2015-2020.

Emneord:
Minnestudie
Flerveis minner
Kulturelle minner
Konføderal ikonografi
Det konføderale flagget
Robert E. Lee
'Gone With the Wind'

Antall ord: 42385
+ vedlegg/annet: 48666

Stavanger, 16. mai 2023

Forord:

Masteråret har vært et interessant, krevende og til tider slitsomt, men når jeg ser tilbake på det har det også vært lærerikt og full av mange fine øyeblikk. Med denne masteroppgaven avslutter jeg min tid og mitt studieforløp i Stavanger, og kan se tilbake på fem fantastiske år, mye takket være fantastiske venner og medstudenter, men også dyktige ansatte ved lektorprogrammet til UiS. Jeg vil gjerne benytte denne anledning til å takke spesielt John Lomeland for et godt samarbeid gjennom hele studiet, lange dager og kvelder på biblioteket (til tider sutrete fra min side). Jeg vil også takke deg for det fantastiske vennskapet vi har, gode samtaler om oppgaven og betryggende ord i tøffe perioder som masteråret har brakt mer enn nok av. En stor takk til min kjæreste og far som har korrektur lest og hjulpet med å revidere språk og setninger, og tusen takk til min mor for betryggende ord under skriveprosessen.

Tusen takk til gjengen i kollektivet, både de som bor der nå, og alle som har bodd der i løpet av min tid som student i Stavanger. Uten et så trivelig kollektiv og fine personer å bo med hadde ikke opplevelsen vært den samme, så tusen takk alle mann. Dere vet selv hvem dere er.

Sist, men ikke minst, tusen takk til min veileder, Alexandre Dessingué, for ressursen du har vært og engasjementet du har vist for oppgaven min. Med mange gode innspill, tilbakemeldinger og peptalks har jeg takket være deg alltid gått fra veiledningstimer med en god følelse for oppgaven.

Sammendrag:

I denne masteroppgaven undersøkes ulike debatter av konføderal ikonografi i det amerikanske samfunnet mellom 2015-2020. Problemstillingen for oppgaven er: Hva forteller debatt av konføderal ikonografi i USA i perioden 2015-2020 oss om den amerikanske minnekulturen? Oppgaven tar et utgangspunkt i tre ulike debatter av konføderale ikoner, debatt av det konføderale flagget, debatt av sørstatsgeneral Robert E. Lee og debatt av filmen 'Gone With the Wind'. Disse debattene blir analysert med hensikt om å finne ut hvilken fortid og hvilke minner aktørene i debattene referer til, og hvilke funksjoner den bruken av fortid og minner har. I forkant av analysen blir det gjort rede for relevant minneteori og begreper hentet fra fagtradisjonen minnestudier. Minneteori og begreper legger premisser for å forstå og belyse aktørenes bruk av fortid og minner i analysen.

For å besvare oppgaven problemstilling gjennomføres en konvensjonell innholdsanalyse. Empirien som undersøkes er ulike tekster hentet fra amerikanske aviser og magasiner, som er skrevet av et bredt spekter av befolkningen. Aktørene i debattene er alt fra historikere, vanlige borgere, politikere, filminteresserte og filmkritikere.

En hypotese for oppgaven er at polariseringen i samfunnet preger debattene og gjenspeiler en polarisert amerikanske minnekultur. Funn fra analysen viser en polarisert minnekultur og bekrefter hypotesen for oppgaven, men viser også nyanser i hvilke grad av polarisering man ser i de ulike debattene oppgaven undersøker. Gjennom minneteorien flerveis minner utfordres den etablerte versjonen av en polarisert minnekultur fra funnene i analysen. Teorien om flerveis minner gir en innsikt i utfordringene med å forene konkurrerende kollektive minner i det offentlige rom, og fremhever behovet for en mer inkluderende og diskursiv tilnærming til minnekultur.

Abstract:

In this master's thesis, different debates about Confederate iconography in American society between 2015-2020 are investigated. The thesis question is: What does debates about Confederate iconography in American society during the period of 2015-2020 tell us about American memory culture? The thesis is based on three different debates about Confederate icons: the debate about the Confederate flag, the debate about Confederate general Robert E. Lee, and the debate about the film "Gone With the Wind". These debates are analyzed to determine which past and memories the participants in the debates refer to, and what function the use of references to the past and memories serves. Prior to the analysis, relevant memory theory and concepts from the memory studies tradition are presented. Memory theory and concepts provide a framework for understanding and illuminating the participants' use of the past and memories in the analysis.

To answer the thesis question, a conventional content analysis is conducted. The empirical data examined consists of various texts from American newspapers and magazines, written by a broad range of people. The participants in the debates include historians, common citizens, politicians, film enthusiasts, and film critics.

A hypothesis for the thesis is that polarization in society shapes the debates and reflects a polarized American memory culture. Findings from the analysis show a polarized memory culture and confirm the hypothesis for the thesis, but also reveal nuances in the degree of polarization seen in the various debates examined. While the findings of the analysis have established a version of a polarized memory culture the theory multidirectional memory is used to challenge this. The theory of multidirectional memory provides insight into the challenges of reconciling competing collective memories in the public sphere, highlighting the need for a more inclusive and discursive approach to memory culture.

Innholdsfortegnelse

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA	i
MASTEROPPGAVE.....	i
Forord:.....	ii
Sammendrag:	iii
Abstract:	iv
«Ærbødige eller undertrykkende ikoner?»: En studie av tre debatter av konføderal ikonografi i det amerikanske samfunn fra 2015-2020.	1
1.0 Introduksjon.....	1
1.1 Oppgavens problemstilling og forskningsspørsmål.....	3
1.2 Konteksten for det amerikanske samfunn: Polarisering og kanselleringskultur.....	3
1.2.1 Polarisering i det amerikanske samfunn	4
1.2.2 Kanselleringskultur	6
1.3 Tidligere forskning.....	8
2.0 Teori kapittel.....	11
2.1 Minnestudie som forskningsfelt.....	11
2.2 Maurice Halbwachs og kollektive minner	12
2.3 Jan Assmann og kommunikative og kulturelle minner.....	14
2.4 Kulturarv og minnekultur	16
2.5 Flerveis minner	17
3.0 Empiri og metode kapittel	20
3.1 Empiri – utvelgelse og begrensning	20
3.2 Kritikk til utvalget av empiri	23
3.3 Presentasjon av empirisettene	24
3.3.1 Empirisett en, debatt av det konføderale flagget	24
3.3.2 Empirisett to, debatt av Robert E. Lee	26
3.3.3 Empirisett tre, debatt av ‘Gone With the Wind’	27
3.4 Analysemetode	29
4.0 Analysekapittel.....	32

4.1 Analyse av debatt av det kulturelle minnet: Det konføderale flagget	32
4.1.1 Fortidsreferanser i debatt av det konføderale flagget.....	33
4.1.2 Bruk av personlige minner i debatt av det konføderale flagget	44
4.1.3 Oppsummering og introduksjon til funksjonen av aktørenes fortid- og minnebruk i debatten av det konføderale flagget.....	47
4.1.4 Funksjonen til aktørenes fortid- og minnebruk i debatt av det konføderale flagget	49
4.2 Analyse av debatt av det kulturelle minnet: Robert E. Lee.....	59
4.2.1 Fortidsreferanser i debatt om Robert E. Lee	60
4.2.2 Bruk av personlige minner i debatt av Robert E. Lee	72
4.2.3 Oppsummering og introduksjon til funksjonen av aktørenes fortid- og minnebruk i debatten av Robert E. Lee.	74
4.2.4 Funksjonen til aktørenes fortid- og minnebruk i debatt av Robert E. Lee.....	77
4.3 Analyse av debatt av det kulturelle minnet: ‘Gone With the Wind’	87
4.3.1 Fortidsreferanser i debatt av ‘Gone With the Wind’	88
4.3.2 Oppsummering og introduksjon til funksjonen av aktørenes fortid- og minnebruk i debatten av ‘Gone with The Wind’	96
4.3.3 Funksjon av aktørens fremstilling av fortid og minner i debatt av ‘Gone with The Wind’	97
5.0 Drøfting og diskusjon	101
5.1 Nyanser i debattene av de kulturelle minnene i det amerikanske samfunn	101
5.2 Flerveis minner.....	108
5.3 Kontekst og kanselleringskultur.....	113
6.0 Konklusjon	119
7.0 Litteraturliste:.....	125
8.0 Kildeliste:.....	126
8.1 Nettartikler:	126
8.2 Nettsider:.....	133
9.0 Figurer og tabeller:.....	134

«Ærbødige eller undertrykkende ikoner?»: En studie av tre debatter av konføderal ikonografi i det amerikanske samfunn fra 2015-2020.

1.0 Introduksjon

«A house divided against itself cannot stand.» - Abraham Lincoln, 16. juni 1858.¹

Sitatet er fra en tale Lincoln holdt i Springfield, Illinois, kort tid etter at han hadde blitt nominert til å stille til valg i Senatet. Splittelsen han refererte til var den økende splittelsen blant nord- og sørstatene i forhold til slaveriet som institusjon. Tre år senere startet den blodigste konflikten på amerikansk jord på grunn av denne splittelsen i samfunnet.² Den amerikanske borgerkrigen varte i fire år, og i etterkant måtte samfunnet forsone seg med konflikten og finne en vei fremover for en nok en gang forent amerikansk nasjon. Denne forsoningen var likevel problematisk, og resulterte i at ulike versjoner av borgerkrigen vokste frem og ble husket i samfunnet. Mens borgerkrigen skulle fjerne slaveriet og innføre et likhetsideal om at alle amerikanske borgere er vært verdt like mye til tross for fargen på huden deres, befinner det seg fortsatt en raseproblematikk i det amerikanske samfunnet. I det moderne amerikanske samfunn er ikke befolkningen splittet over slaveriet som institusjon, men minnet om slaveriet og den amerikanske borgerkrigen.

Dette kommer frem i debatter av konføderal ikonografi som fra borgerkrigen til moderne tid har vært et omdiskutert tema i samfunnet, og spesielt i perioden 2015-2020. Debatten av konføderal ikonografi i det amerikanske samfunnet er altså ikke et nytt fenomen. Innenfor tidsperioden har tre store hendelser med tilknytning til raseproblematikken i samfunnet påvirket synet på ikonene og hvilke minner, idealer og holdninger de fremmer i samfunnet. Av den grunn har det blusset opp debatt av ulike konføderale ikoner, hvor aktører trekker frem ulike versjoner av hvilke fortid og minner ikonene bærer og fremmer i samfunnet, og hvorfor de er verdifulle eller ikke.

¹ «Lincoln Warns That America Is Becoming a “House Divided”» Hentet 4. mai 2023 fra <https://www.history.com/this-day-in-history/lincoln-warns-that-america-is-becoming-a-house-divided>.

² «Civil War - Causes, Dates & Battles», Hentet 20. april 2023 fra <https://www.history.com/topics/american-civil-war/american-civil-war-history>.

Den første hendelsen som influerte og blusset opp en debatt om det konføderale flagget var kirkeskytingen i Charleston i 2015, hvor Dylan Roof motivert av ideologi om hvitt overherredømme drepte ni svarte amerikanere.³ Som følge av debatten som blusset opp i etterkant av denne hendelsen startet en kritisk tenkning over konføderale ikoner i det offentlige rom, og prosesser for å fjerne monumenter og statuer ble i igangsatt i noen av de amerikanske sørstatene. Temaet konføderal ikonografi ble fort omstridt og fikk en rekke reaksjoner i samfunnet. Våren 2017 ble monumenter av konføderale aktører mye debattert, og mot slutten av sommeren i Charlottesville samlet en stor gruppe hvite nasjonalister seg i protest mot å fjerne en statue av sørstatsgeneral Robert E. Lee. En annen gruppe protesterte mot de hvite nasjonalistene, og i et offentlig sammenstøtt mellom de to gruppene kjørte en bil gjennom en folkemengde og drepte et menneske, samtidig som flere ble skadet.⁴ I løpet av to år har temaet blitt enda mer omstridt og aktuelt i samfunnet. I 2020 resulterte politidrapet på George Floyd i en rekke protester mot politibrutalitet og institusjonalisert rasisme i det amerikanske samfunn. Flere konføderale statuer og monumenter ble vandalisert, og i noen tilfeller ble også statuer revet ned av aktivister.⁵ Black Lives Matter bevegelsen fikk stor oppmerksomhet i det amerikanske samfunnet, og hendelsen og protestene mot rasisme spredte seg også globalt. I England ble en statue av Edward Colston med tilknytning til imperialismen og kolonitiden revet ned i en Black Lives Matter protest.⁶ I det norske samfunn kom en statue av Ludvig Holberg og en annen av Winston Churchill under debatt på bakgrunn av 4000 underskrifter i et opprop om å fjerne dem fra det offentlige rom.⁷ Debattene illustrerer et viktig element med historie i samtiden, hvordan minnekulturer former hvordan vi forstår fortiden og videre hvordan dette former en forståelse av samtiden. Måten et samfunn velger å huske og minne både hendelser og historiske aktører kan ha en stor innvirkning på samtidens sosiale og politiske debatter. Å forstå hvordan og hvorfor et samfunn velger å huske eller glemme enkelte hendelser og skikkelser i en minnekultur kan sette lys på samfunnets

³ Matt Apuzzo, «Dylann Roof, Charleston Shooting Suspect, Is Indicted on Federal Hate Crime Charges», *The New York Times*, 22. juli 2015, <https://www.nytimes.com/2015/07/23/us/dylann-roof-charleston-shooting-suspect-is-expected-to-face-federal-hate-crime-charges.html>.

⁴ Dara Lind, «Unite the Right, the Violent White Supremacist Rally in Charlottesville, Explained», *Vox*, 12. august 2017, <https://www.vox.com/2017/8/12/16138246/charlottesville-nazi-rally-right-uva>.

⁵ Aimee Ortiz og Johnny Diaz, «George Floyd Protests Reignite Debate Over Confederate Statues», *The New York Times*, 3. juni 2020, <https://www.nytimes.com/2020/06/03/us/confederate-statues-george-floyd.html>.

⁶ Frank Langfitt og Teri Schultz, «How A U.S. Police Killing Triggered The Toppling Of Statues In U.K. And Belgium», *NPR*, 9. juni 2020, <https://www.npr.org/2020/06/09/872732137/how-a-police-killing-in-america-triggered-the-toppling-of-a-u-k-slave-trader-sta>.

⁷ Eivor Evenrud, «Vi trenger ikke å hylle statuer, men vi trenger heller ikke å rive dem», *Aftenposten*, 11. juni 2020, <https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/y3a8or/vi-trenger-ikke-aa-hylle-statuer-men-vi-trenger-heller-ikke-aa-rive-dem-eivor-evenrud>.

problemstillinger og konflikter. Nettopp dette har inspirert meg til å undersøke den amerikanske minnekulturen i perioden 2015-2020.

1.1 Oppgavens problemstilling og forskningsspørsmål

Denne oppgaven, med bakgrunnen skissert ovenfor, søker å svare på problemstillingen: Hva forteller debatt av konføderal ikonografi i USA i perioden 2015-2020 oss om den amerikanske minnekulturen?

Ved å analysere innholdet i tre ulike debatter av konføderal ikonografi, skal oppgaven skape en forståelse av debattene og undersøke hvilken fortid og hvilke minner som trekkes frem for å uttrykke behov og interesser i samtiden av debattene. Oppgaven vil ta for seg debatt av det konføderale flagget, den konføderale sørstatsgeneralen Robert E. Lee og filmen 'Gone With the Wind'. Oppgaven er derfor avgrenset til tre spesifikke ikoner, eller det vi kan kalle for kulturelle minner og debatten av dem i en avgrenset tidsperiode. Debattene vil bli analysert ved bruk av metoden innholdsanalyse, hvor jeg har utarbeidet to forskningsspørsmål som analysen baseres på.

Formålet med forskningsspørsmålene er å spisse inn hovedproblemstillingen og rette søkelyset mot bruken av fortid og minner i debatten, samt hvilke funksjoner denne bruken har. Dette vil hjelpe besvarelsen av problemstillingen.

Forskningsspørsmål:

- Hvilken fortid og hvilke minner bruker aktørene i debatten?
- Hvilke funksjoner har aktørenes bruk av fortid og hvorfor fremstiller de minner på denne måten?

1.2 Konteksten for det amerikanske samfunn: Polarisering og kanselleringskultur

For å forstå debattene av konføderal ikonografi i det amerikanske samfunnet i perioden 2015-2020 er det hensiktsmessig å gjøre rede for konteksten. Jeg vil derfor bruke en del av innledningen til oppgaven for å sette et lys på det amerikanske samfunn og hvordan det i nyere tid er preget av polarisering, hva polariseringen innebærer, og hvordan det er viktig for å forstå debattene. I tillegg vil jeg gjøre rede for en artikkel fra *Pew Research Center* som tar

for seg begrepet kanselleringskultur som i nyere tid har gjort seg mer og mer gjeldene i offentligheten. Både i den amerikanske kulturen og globalt. Selv om begrepet er omstridt og kan defineres på flere forskjellige måter, kan det virke som debattene av konføderal ikonografi bærer preg av kanselleringskultur.

1.2.1 Polarisering i det amerikanske samfunn

Først vil jeg gjøre rede for polariseringen som preger det amerikanske samfunnet ved hjelp av Hilde Eliassen Restad sin bok *Det Amerikanske Paradokset*. Ifølge Restad er det en uenighet blant forskere i hvilken grad polarisering skjer og påvirker den amerikanske politikken og samfunnet, men at man ser flere trender som tyder på polarisering i tidsperioden USA befinner seg i. Blant annet polarisering mellom de to partiene i den amerikanske politikken, økt konflikt, sterkere retorikk og mindre samarbeid på tvers av de to politiske sidene.⁸

Restad skiller mellom ideologisk og sosial polarisering, hvor sosial polarisering er det som er mest interessant for debattene av konføderal ikonografi. Hun forklarer hvordan de ulike typene polarisering er med på å prege den amerikanske politikken, samt det amerikanske samfunnet. Til tross for at polarisering i stor grad knyttes til politikk, påvirker det samfunnet i større grad ettersom politikk handler om interesser og behov i samfunnet, som også har en tilknytning til minnekultur. En definering og forståelse av det politiske bildet i det amerikanske samfunnet vil derfor være nyttig for å forstå og analysere den amerikanske minnekulturen.

Ideologisk polarisering handler om at partiene i samfunnet beveger seg i motsatte retninger på et ideologisk spektrum, de glir altså lengre og lengre fra hverandre og blir mer «radikale» versjoner av hva de har vært i fortiden. I kontekst av det amerikanske samfunnet som er et topartisystem er det blitt tydelig at de to sidene og partiene glir lengre og lengre fra hverandre. Dette vises gjennom undersøkelser av hvordan partiene stemte på politiske saker i kongressen før i forhold til nyere tider. Disse undersøkelsene viser at det var vanligere for liberale republikanere å stemme for sosiale velferdstiltak, og konservative demokrater å stemme mot borgerrettigheter. I nyere tid er det blitt mer vanlig at representanter i kongressen stemmer overens med partiets idealer. Mens man før tilhørte det republikanske partiet og var uenig i

⁸ Hilde Eliassen Restad, *Det Amerikanske Paradokset* (Oslo: Cappelen Damm AS, 2022), 179.

enkelt saker og dermed stemte for demokratiske lovforslag og vice versa, er det i dagens amerikanske politikk mye mindre vanlig. Man ser derfor en økende grad av lojal atferd innad i partiene hvor færre og færre representanter stemmer på tvers av eget parti.⁹

Sosial polarisering preger også amerikansk politikk, og handler om sosiale identiteter og hvordan de overlapper med politisk identitet. Identitetsmarkører som blant annet kjønn, religion, utdanning, klasse, rase og alder gir en god pekepinn på hvordan man stemmer og identifiserer innenfor det politiske spekteret. Forskere som forsker på politisk psykologi, peker på en økende grad av overlapping mellom sosial identitet og politiske meninger. Personers egen identitetskarakteristikker som utdanningsnivå, kjønn og etnisitet eller rase kan fortelle mye og gjøre det relativt lett å gjette hvilke parti personen stemmer på. Man ser for eksempel at 90% av svarte kvinnelige velgere stemmer på Det demokratiske partiet, mens hvite og kristne menn stemmer på Det republikanske partiet. En annen sosial identitet som høy utdanning overlapper også i økende grad med personers politiske identifikasjon. Dersom personen har høyere utdanning er det større sannsynlighet for at personen sympatiserer med Det demokratiske partiet, noe det ikke har vært tidligere.¹⁰ Restad peker på at den største trenden er at «hvit» og «kristen» overlapper med republikaner, mens «minoritet», «kvinne» eller «høyere utdanning» overlapper med «demokrat» som politisk identifikasjon.

Et annet interessant element som Restad trekker frem er geografisk sortering, som viser at flere og flere amerikanere flytter til nabolag med folk som ser ut som dem og stemmer det samme som dem. I forenklede trekk bor de konservative, kristne republikanerne ute på landet, mens de mer progressive demokratene bor i urbane sentre. Den sosiale, politiske og geografiske tilhørigheten overlapper i økende grad i det amerikanske samfunnet. Dette bidrar til at man har mindre kontakt med og forståelse for de som er og tenker annerledes, og folk som lever på en andre måte.¹¹ I tillegg tyder mye på at media spiller en rolle som forsterker nettopp dette, og dermed bidrar til polarisering av det amerikanske samfunn. Amerikanere ser, hører eller leser ikke nødvendigvis om de samme hendelsene lenger, men får i større grad nyheter med ideologisk innpakning.¹²

⁹ Restad, *Det Amerikanske Paradokset*, 179-180.

¹⁰ Restad, *Det Amerikanske Paradokset*, 182.

¹¹ Restad, *Det Amerikanske Paradokset*, 186-187.

¹² Restad, *Det Amerikanske Paradokset*, 189.

Hvordan er dette relevant for oppgaven og forståelsen av debattene av konføderale ikoner og den amerikanske minnekulturen? Som nevnt er det en tilknytning mellom politikk og minnekultur, gjennom grupper i samfunnets ulike interesser og behov. Minnekultur har en interesse av å undersøke hvordan fortiden brukes i samtiden for å belyse behovene og interessene grupper i samfunnet har for samtiden og fremtiden. Deres politiske identifisering kan derfor være en faktor som påvirker debattene. Elementet om geografisk sortering gir også et bedre utgangspunkt for å forstå debattene og den amerikanske minnekulturen. Et amerikansk samfunn som virker å være splittet og polarisert i geografi påvirker forståelsen av andres meninger og kultur. Dette forsterkes videre av media som formidler nyheter og temaer i samfunnet med en ideologisk innpakning. Det er derfor mulig at det polariserte samfunnet gjenspeiler en polarisert amerikansk minnekultur, som vil være en hypotese for denne oppgaven.

1.2.2 Kanselleringskultur

Kanselleringskultur som begrep er svært omstridt, politisk ladet og for noen også negativt ladet. Min intensjon med å inkludere begrepet i oppgaven er ikke å ta stilling til begrepets validitet, men heller å bruke det for å forstå debattene i lys av begrepet. Det er også hensiktsmessig å poengtere at kanselleringskultur ikke er et nytt fenomen, men har spilt en rolle i samfunn opp gjennom historien.¹³ Eksempelvis i USA under den kalde krigen hvor mistenkte kommunister ble «kansellert» eller utstøtt fra samfunnet, eller «kansellering» av NS-medlemmer i etterkrigstiden i Norge. Til tross for at kanselleringskultur ikke er et nytt fenomen og er et svært omstridt begrep, er det likevel et relevant begrep for oppgaven. Noen aktører bruker det indirekte, altså ikke ved å referere til det spesifikt, men ved å forstå debattene som et forsøk på kansellering av konføderale ikoner. Jeg vil bruke artikkelen «Americans and ‘Cancel Culture’: Where Some See Calls for Accountability, Others See Censorship, Punishment» fra *Pew Research Center* for å forklare hvordan amerikanere forstår begrepet. Artikkelen er fra 2021, og baseres på en spørreundersøkelse med deltakere fra det amerikanske samfunn i september 2020.¹⁴ Undersøkelsen viser funn som tyder på stor splittelse blant befolkningen generelt, men også i form av forståelse og definisjon av begrepet.

¹³ Ligaya Mishan, «The Long and Tortured History of Cancel Culture», *The New York Times*, 3. desember 2020, <https://www.nytimes.com/2020/12/03/t-magazine/cancel-culture-history.html>.

¹⁴ Sara Atske, «Americans and ‘Cancel Culture’: Where Some See Calls for Accountability, Others See Censorship, Punishment», *Pew Research Center: Internet, Science & Tech* (blog), 19. mai 2021, <https://www.pewresearch.org/internet/2021/05/19/americans-and-cancel-culture-where-some-see-calls-for-accountability-others-see-censorship-punishment/>.

På den ene siden blir begrepet forstått som ansvarliggjøring. Deltakere som forstår det som ansvarliggjøring ser en nødvendighet i å kansellere støtende utsagn eller rasistiske holdninger og kommentarer på sosiale medier. For mange har denne prosessen med offentlig oppfordring til ansvarlighet blitt et viktig verktøy for sosial rettferdighet. Det har blitt en måte å bekjempe, gjennom kollektiv handling, noen av de enorme ubalansen av maktforhold som har utviklet seg over tid i det amerikanske samfunn. I lys av raseproblematikken i det amerikanske samfunn kan vi se en kobling mellom kanselleringskultur og debattene av konføderale ikoner. For noen av aktørene i debattene er kansellering av ikonene et verktøy for sosial rettferdighet og fremhevelse av diskursen om rasisme i samfunnet. For dem er debattene en måte å holde samfunnet ansvarlig for måten konføderale ikoner er støtende og rasistiske symboler, og videreformidler fordommer og urett fra fortiden. Videre blir begrepet forstått som en motkultur for ansvarliggjøringen og fremhevning av diskurser rundt rasisme og støtende innhold i det amerikanske samfunnet. Dette ser man fra sitatet under gjennom definisjonen til en deltaker i undersøkelsen: «[Cancel culture is] a term White people use to complain that their White privilege culture is being outed. The myths of White supremacy are being dispelled.»¹⁵ At hvitt privilegium blir avvist viser til en forståelse av begrepet som en ansvarliggjøring av fortiden, og den dominerende kulturen til fordel for fremhevning av andre diskurser og kulturer.

På den andre siden blir begrepet forstått som sensurering, i form av begrensning av ytringsfrihet eller historie som blir visket ut. Noen av deltakerne i undersøkelsen peker direkte på en kobling mellom kanselleringskultur og å fjerne ikoner eller statuer som kan fremme ulikhet eller rasisme i samfunnet. En annen deltaker i undersøkelsen definerer kanselleringskultur slik: «[Cancel culture] destroys the ideals that America has stood for. This is a far left revolutionary movement that is about far more than race. It is an outright cultural war on America.»¹⁶ Fra sitatet ser man en lignende forståelse, og ifølge denne siden handler det ikke bare om problemer rundt rase og rasisme i det amerikanske samfunnet, men en større del av kulturen som innebærer undertrykkelse av idealer som ytringsfrihet. Den ulike forståelsen av begrepet kan sees som en manifestasjon av det polariserte amerikanske samfunnet. På den måten er begrepet sentralt for oppgaven og kan hjelpe å eventuelt bekrefte hypotesen for oppgaven, samt svare på problemstillingen.

¹⁵ Atske, «Americans and 'Cancel Culture'».

¹⁶ Atske, «Americans and 'Cancel Culture'».

1.3 Tidligere forskning

Det sentrale teamet for oppgaven, konføderal ikonografi, har blitt studert og skrevet om over lengre tid fra flere forskjellige fagfelt med ulike innfallsvinkler. For å etablere problemstilling for oppgaven har jeg lest fagartikler fra både før og etter tidsperioden min oppgave skal undersøke, 2015-2020. En studie fra 2001 viser at temaet har fått oppmerksomhet før kirkeskytingen i Charleston og startpunktet for min studie. Jeg har basert forskningsstatusen på artikler i fagfelleverderte tidsskrift. Studiene er amerikanske og de fleste er fra nyere tid, publisert i etterkant av 2020. Jeg vil kort forklare noen av studiene jeg har lest, hva deres hensikt og resultater var. Videre vil jeg bruke disse studiene for å underbygge grunnlaget for mitt studie, hva jeg vil undersøke, og hvordan og hvorfor jeg vil undersøke det. Hensikten med å presentere en god del studier av konføderal ikonografi er å vise hvor mye det er blitt forsket på i nyere tid, og hvor mange forskjellige fagdisipliner som har studert fenomenet. Dette vil gi et grunnlag for å begrunne min vinkling og bidrag til diskusjonen og forståelsen av debattene av konføderal ikonografi i det amerikanske samfunn og den amerikanske minnekulturen.

En studie som analyserer de to vanligste argumentene i debatten av konføderale monumenter finner vi i tidsskriftet *Social Science Quarterly* fra 2021. S. Brian Hood mener forskjellen i argumentene hindrer progresjon i debatten. Han peker på at den ene parten mener monumentene representerer et falskt narrativ, «Lost Cause» narrativet, mens den andre parten ser på monumentene som kulturarv og en viktig del av nasjonens historie. Denne parten forbinder dermed ikke monumentene med et falskt narrativ. Denne forskjellen skaper ifølge Hood et hinder for progresjon i debatten ettersom de to partene ikke er enige om hvorfor de er uenige.¹⁷

I samme tidsskriftet finner man også 13 andre artikler fra ulike forskningsfelt.¹⁸ Artikkelen søker etter en dypere forståelse i debatten av konføderale monumenter og hvordan dette kan gi mening for en utenforstående eller fremtidige borgere som vil vokse opp i en annen kontekst. Kelly Carr har analysert en politisk tale av en borgemester. I talen forsøker borgemesteren å overtale borgere som er imot å fjerne konføderale monumenter om hvorfor

¹⁷ S. Brian Hood, «What Goes Wrong in Debates over Public Monuments», *Social Science Quarterly* 102, nr. 3 (2021): 1074–83, <https://doi.org/10.1111/ssqu.12967>.

¹⁸ Jocelyn J. Evans og William B. Lees, «Introduction to the Special Issue on Reframing Confederate Monuments: Memory, Power, and Identity», *Social Science Quarterly* 102, nr. 3 (2021): 959–78, <https://doi.org/10.1111/ssqu.12960>.

det er nødvendig. Carr konkluderte med at talen ikke ser ut til å overtale dem som er i imot å fjerne monumentene, som viser begrensningen av en byråkratisk tilnærming for å stå imot «Lost Cause» narrativet som regjer i sørstatene.¹⁹ En annen interessant studie fra dette tidsskriftet har en komparativ tilnærming, og sammenligner hvilke lærdommer man kan dra fra andre nasjoners erfaringer med omstridte monumenter og symboler i det offentlige rom.²⁰

I en annen studie fra 2021, i *Southeastern Geographer*, undersøker Gene Klein hvordan narrativet konføderale monumenter representerer, «the Lost Cause», kan påvirke besøkende. Han argumenterer for at dette narrativet kan smitte over til besøkende, spesielt amerikanere fra nordstatene som vil tro på narrativet og ta det med seg hjem. Han begrunner det med å peke på at monumenters usynlige autoritet kan hindre besøkende å vurdere monumentene kritisk. Når besøkende da beskriver lærdom tatt fra besøket, mener Klein at «the Lost Cause» narrativet kan spre seg som et virus.²¹

Heather A. O'Connell sitt studie undersøker hvorfor de konføderale monumentene ble oppreist i det amerikanske samfunn i en tidsperiode på 150 år. Resultatene hennes viser at oppreisningen av monumenter i fortiden har en sterk tilknytning mellom rase og makt i samfunnet.²²

En eldre studie fra 2001 har tatt for seg en annen type konføderal ikonografi, nemlig det konføderale flagget. Studien tar for seg en debatt om det konføderale flagget skal få flagge i offentligheten i fire sørstater på 1990-tallet. Debatten av det konføderale flagget i de fire statene handler om hvem som skal forme det offentlige minnet i samfunnet og dermed har politisk makt i samtiden og fremover. Det blir pekt på at bruken ikonografi kan være felles symboler i samfunnet som binder borgerne sammen og skaper fellesskap. Videre får

¹⁹ M. Kelly Carr, «“Lost Cause” Memories and Cultural Amnesias: Mayor Mitch Landrieu’s Tragicomic Speech on Confederate Monument Removals», *Social Science Quarterly* 102, nr. 3 (2021): 1032–43, <https://doi.org/10.1111/ssqu.12964>.

²⁰ Krista Billingsley, «Memorialization as a Mechanism of Power in the Present: The Creation and Contestation of National Narratives in the Wake of Internal Armed Conflict», *Social Science Quarterly* 102, nr. 3 (2021): 1167–78, <https://doi.org/10.1111/ssqu.12973>.

²¹ Gene Klein, «Confederate Monuments and their Impact on the Collective Memory of the South and the North», *Southeastern Geographer* 61, nr. 3 (2021): 241–57, <https://doi.org/10.1353/sgo.2021.0018>.

²² Heather A O'Connell, «More than Rocks and Stone: Confederate Monuments, Memory Movements, and Race», *Social Forces* 100, nr. 4 (29. april 2022): 1479–1502, <https://doi.org/10.1093/sf/soab081>.

artikkelen frem at debatten og kontraster i meninger over flagget som symbol skaper enda mer splittelse i sørstatssamfunnet.²³

Gjennom studiene presentert ovenfor ser man et stort fokus på studier av konføderale monumenter i det amerikanske samfunnet med ulike innfallsvinkler. Forskere har i disse studiene brukt forskjellige teoretiske aspekter fra deres fagdisipliner for å bidra til diskusjonen om konføderale ikoner i samfunnet. Deres mål har vært å skape en bedre forståelse av den offentlige debatten av konføderale monumenter for en utenforstående. En studie viser også til forskning av det konføderale flagget som et splittende symbol i samfunnet. Min oppgave vil fortsette i samme tråd, men med et annet teoretisk utgangspunkt enn studiene presentert i dette underkapittelet. I tillegg vil oppgaven inkludere en undersøkelse av flere debatter av konføderale ikoner, filmen 'Gone With the Wind', det konføderale flagget og sørstatsgeneral Robert E. Lee, for å se fenomenet i en sammenheng. På den måten søker oppgaven å bidra til en forståelse av debattene av konføderal ikonografi i samfunnet, med et utgangspunkt og fokus på minner. Denne oppgaven vil derfor forankre seg i forskningsfeltet minnestudier, som er et av temaene for neste kapittel. Her vil jeg også gjøre rede for det relevante minneteorier og begreper for oppgaven, som gir en ny innfallsvinkel for undersøkelse av konføderale ikoner i det amerikanske samfunn og den amerikanske minnekulturen.

²³ Jonathan I Leib, Gerald R Webster, og Roberta H Webster, «Rebel with a Cause? Iconography and Public Memory in the Southern United States», *GeoJournal* 52, nr. 4 (2000): 303–310. <http://www.jstor.org/stable/41147568>.

2.0 Teori kapittel

I denne delen av oppgaven vil jeg gjøre rede for minnestudie som forskningsfelt, som oppgaven søker å forankre seg i. I tillegg vil jeg gjøre rede for teoriene som er relevant for å undersøke empirien jeg har valgt for oppgaven. I første stund vil jeg derfor forankre oppgaven i fagfeltet minnestudie gjennom å understreke hva minnestudier innebærer og hvordan denne oppgaven gjenspeiler dette. Deretter vil jeg gjøre rede for relevante teorier for minnestudier i nyere tid, samt teorier og begreper som er relevante for denne oppgaven. Gjennom dette kapitlet vil derfor teori og relevante begreper bli introdusert underveis.

2.1 Minnestudie som forskningsfelt

Minner og minnestudier tilhører ikke bare et forskningsfelt, men omfatter mange ulike fagdisipliner og fagfelt som blant annet psykologi, filosofi, sosiologi, arkeologi, religion og historie. Alle disse feltene er involvert i undersøkelse av koblingen mellom minner og samfunnet.²⁴ Som nevnt i underkapittel 1.3 *Tidligere forskning*, ser man hvordan minnene konføderale ikoner bærer har blitt forsket på fra ulike fagfelt.

På kryss og tvers av fagfelt er det en felles konsensus om at det å huske er en prosess, hvor minner er et resultat, og at hukommelse kan forstås som en evne. Selve hukommelsen er ikke observerbar, men kan observeres gjennom konkrete minnehandlinger i spesifikke sosiokulturelle kontekster. Først da kan man undersøke minners natur og funksjon i samfunnet.²⁵ Videre er ikke minner objektive bilder av oppfatningen om fortiden, og heller ikke bilder av fortiden som den virkelig var. Minner er subjektive og selektive rekonstruksjoner av fortiden og avhenger av situasjonen, altså samtiden, de er husket i. Hvordan man husker fortiden endres derfor i samsvar med konteksten man husker i. Man kan huske både individuelt og kollektivt, som aldri vil være et speilbilde av fortiden, men heller en indikasjon av behovene og interessene til personen eller gruppen som husker i nåtiden. Som et resultat av dette har minnestudier en interesse i å ikke bare undersøke hvilken fortid som huskes av individer og grupper, men også selve samtiden individer og grupper husker i.²⁶ Denne oppgaven forankrer seg i minnestudie ettersom oppgaven ønsker å undersøke hvordan aktørene i debatten husker fortiden gjennom konføderale ikoner, hvordan de bruker denne

²⁴ Astrid Erll, *Memory in Culture*, (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2011.), 1-13.

²⁵ Erll, *Memory in Culture*, 1-13.

²⁶ Erll, *Memory in Culture*, 1-13.

fortiden for å uttrykke deres behov og interesser for samtiden, og hva dette forteller oss om samtiden, altså den amerikanske minnekulturen fra 2015-2020.

2.2 Maurice Halbwachs og kollektive minner

Minner kan anses som en paraplybetegnelse for prosesser av biologisk, medial, eller sosial karakter som relaterer fortid, nåtid og fremtid i sosiokulturelle sammenhenger. Denne forståelsen av minner kan knyttes til personen som blir ansett som «minnestudiers grunnlegger», Maurice Halbwachs.²⁷ Halbwachs er mest kjent for sitt bidrag til forskning av teorien om kollektive minner i verket *The Collective Memory*. Her legger han frem hvordan minner som et sosialt fenomen fungerer i samfunnet. I følge Halbwachs er minner et sosialt konstruert fenomen som kun skjer gjennom interaksjon mellom individer og grupper. Hans teori og forståelse av kollektive minner kommer frem i dette sitatet: «*While the collective memory endures and draws strength from its base as a coherent body of people, it is individuals as group members who remember*»²⁸ Det er altså en kobling mellom individer og grupper, og hvordan de i samhandling konstruerer kollektive minner. Halbwachs poengterer at det er individene som husker og konstruerer kollektive minner, men at dette skjer som en del av gruppen de tilhører i samfunnet.

Videre legger Halbwachs frem at det er like mange kollektive minner i et samfunn som det er grupper og institusjoner. For eksempel sosiale klasser, familier, bekjente og idrettslag har alle distinkte minner som deltakerne i de ulike gruppene som har konstruert i samhandling, og utgjør gruppens kollektive minne. Det er ikke gruppene eller institusjonene som husker, men individene selv som husker som en del av en gruppe. Deltakerne av gruppen drar da fra denne gruppekonteksten for å huske og rekonstruere fortiden. En viktig distinksjon her er hvordan minner som sosialt fenomen ikke kan fungere utenfor konteksten av gruppen. Individet er avhengig av gruppen for å huske fortiden, og gjenskaper fortiden og det kollektive minnet gjennom interaksjon med gruppen.

Kollektive minner kan så utgjøre store deler av samfunnet, fra nasjonalt kollektivt minne til en liten gruppe venner som deler en fortid og har skapt et kollektivt minne for vennegruppen

²⁷ Erlil, *Memory in Culture*, 7.

²⁸ Lewis A Coser. *Maurice Halbwachs: On Collective Memory*, (London: The University of Chicago Press, 1992), 22.

gjennom interaksjon. På nivået av et nasjonalt kollektivt minne kommer naturligvis deler av nasjonens fortid og historie inn i bildet, og faste punkter som nasjonaldag, monumenter og kulturarv spiller en rolle i å videreføre det kollektive minnet. Et eksempel på et kollektivt minne er «the Lost Cause», dette kollektive minnet er også relevant for oppgaven ettersom det blir referert til i debattene av konføderal ikonografi. «The Lost Cause» er et kollektivt minne konstruert av hvite borgere i sørstatssamfunnet i etterkant av borgerkrigen. Det er en tolkning av fortiden, som historikere betegner som en myte, men som likevel var en reell konstruksjon av fortiden for en gruppe i samfunnet i etterkant av den amerikanske borgerkrigen.²⁹ Det kollektive minnet innebærer en konstruert fortid som denne gruppen delte for å gi mening til sin samtid. Som referert til i 2.1 er kollektive minner en indikasjon av behovene og interessene til gruppen som husker i samtiden.

I etterkant av borgerkrigen var det et behov for og en interesse i å bevare sørstatenes ære ved å stille det konføderale nederlaget i best mulig lys. Ifølge det kollektive minnet skyltes tapet derfor den overveldende fordelen til unionen i form av arbeidskraft og resurser, i tillegg til å fremme et nostalgisk blikk på sørstatssamfunnet i forkant av borgerkrigen. Dette nostalgiske blikket fremstilte slaveeiere som vennlige og slavene som tilfreds, i tillegg til å bagatellisere eller ignorere slaveriet som årsaken til borgerkrigen. Som følge av borgerkrigen fulgte en rekonstruksjon av sørstatssamfunnet hvor nordstatene overså en integrering av svarte amerikanere i samfunnet.³⁰ Ettersom det kollektive minnet om «the Lost Cause» rådet i samfunnet, og reaksjonære krefter motvirket integrering av svarte amerikanere i sørstatssamfunnet, ble dette det dominerende minnet om borgerkrigen i samfunnet, men på bekostning av borgerrettighetene til svarte amerikanere.

«The Lost Cause» som et kollektivt minne ble videreført i flere generasjoner på grunn av gruppers evne til å holde den i live gjennom interaksjon og kollektiv minnehandling. I etterkant av en mislykket rekonstruksjon av sørstatssamfunnet fulgte Jim Crow tiden og en segregering av svarte amerikanere i samfunnet, 1890-1920 årene. Den nye generasjon av hvite sørstatsborgere formet av «the Lost Cause» videreførte ideologien og interessene bak det kollektive minnet gjenskapt gjennom interaksjon med borgerkrigsgenerasjonen. Under denne tiden reiste de også opp konføderale monumenter for å bevare det kollektive minnet, og deres

²⁹ «Lost Cause | Meaning, Myth, Ideology, History, Significance, & Facts | Britannica», Hentet 6. april 2023 fra <https://www.britannica.com/topic/Lost-Cause>.

³⁰ «Lost Cause».

versjon av fortiden i samfunnet. Dette illustrerer også et viktig poeng med kollektive minner, hvordan monumenter bærer minner i samfunnet som hjelper en gruppe å huske en delt versjon av fortiden i likhet med hvordan Halbwachs fremstiller at grupper husker i samhandling og interaksjon med hverandre. Nettopp dette konseptet med kollektive minner er noe Jan Assmann sin teori om kommunikative og kulturelle minner tar for seg, og vil bli gjort rede for i neste del av teorikapittelet.

2.3 Jan Assmann og kommunikative og kulturelle minner

Gjennom Jan Assmann sin artikkel «Communicative and Cultural Memory» introduseres to begreper, kommunikative minner og kulturelle minner, for å utdype Halbwachs konsept om kollektive minner og tilhørighet. Assmann påpeker også at denne utdypelsen av kollektivt minne som begrep ikke er ment for å erstatte Halbwachs sitt konsept om kollektive minner.³¹

Videre forklarer Assmann forskjellen mellom de to begrepene, og begynner med begrepet kulturelle minner som han legger frem som institusjonaliserende. Kulturelle minner er objektivisert og lagret i symbolske former som er stabile. Med dette mener han at de kan overføres fra en situasjon til en annen, og fra generasjon til generasjon. I motsetning til kommunikative minner, er kulturelle minner objektivisert. For at kulturelle minner skal fungere som minner må deres symbolske form både ivaretas, sirkuleres og gjenskapes i samfunnet. Kulturelle minner i symbolske former har ingen minne i seg selv, men kan trigge en persons minner fordi det bærer minnene personene har investert i de symbolske formene. Assmann eksemplifiserer dette ved å motbevise hvordan man tidligere har tenkt at objekter som monumenter, arkiver, biblioteker, helligdager, ikoner og symboler ikke kan ha eller bære minner fordi de ikke har et sinn. Han argumenterer for at disse objektene bærer minner som personene husker i interaksjon med objektene, de fungerer derfor som en påminner om minnene personene har investert i objektene. Grupper har ikke et minne på måten et individ har, men grupper kan skape et felles minne ved å reise monumenter og på den måten utvikle kulturelle teknikker som støtter hukommelsen eller fremmer glemsel.³² Kulturelle minner, som konføderale ikoner er, har altså en meningsbærende funksjon i samfunnet som fungerer som en påminnelse om minner om fortiden. Hvilke minner ikonene fremkaller for individer

³¹ Jan Assmann, «Communicative and Cultural Memory,» i *Cultural Memories*, red. Peter Meusburger, Michael Heffernan, Edgar Wunder (London: Springer Dordrecht, 2011), 16-17.

³² Assmann, «Communicative and Cultural Memory», 17.

varierer likevel med individets egen identitet og forståelse av samtiden, samt gruppen individet er en del av og gruppens kollektive identitet.

Kommunikative minner inneholder derimot minner fra en nær fortid, og er ikke institusjonelle som kulturelle minner. De lever i hverdagslig samhandling og kommunikasjon, i motsetning til kulturelle minner som er fastsatt i materiell symbolisering. De har en sterkt tilknytning til muntlig historie, og er minner som overlever i samfunnet basert på at de blir videreformidlet. Ifølge Assmann vil ikke disse minnene overleve lengre en omtrent 80 år fordi de ikke lagres fast i materiell og symbolsk form. Kommunikative minner vil derfor ikke å overleve lengre enn personen som husker fortiden og viderefører minnet om den. I motsetning vil minner overleve lengre gjennom kulturelle minner i fast og symbolsk form på grunn av at fremtidige generasjoners minnehending holder minnet i live.³³

Her fungerer «the Lost Cause» som et godt eksempel igjen. Måten det kollektive minnet om «the Lost Cause» ble videreført i samfunnet i første instans var gjennom kommunikative minner. Det kollektive minnet ble fortalt og videreført av borgerkrigs generasjonen muntlig, og kan anses som kommunikative minner. Videre reiste denne generasjonen monumenter i samfunnet som institusjonaliserte og videreførte det kollektive minnet. Fremtidige generasjoner kunne da huske det kollektive minnet ved hjelp av monumentene som meningsbærende kulturelle minner. Det kollektive minnet ville etter hvert ikke vært tilgjengelig som kommunikative minner da generasjonen som opplevde borgerkrigen døde ut, men ble videreført i form av monumentene.

Som nevnt ansees også «the Lost Cause» som en myte av historikere. Et element om myte er noe Assmann trekker frem, som også er interessant for oppgaven. Kulturelle minner hviler på faste punkter i fortiden, men fortiden er ikke bevart slik. Den bevarer også myter i symboler, formidlet i skrifter og høytider som kontinuerlig belyser en samtid som er i endring. I kontekst av kulturelle minner er det derfor vanskelig å skille mellom myte og historie. Det er ikke historien som vanlige historikere søker å undersøke og rekonstruere, men snarere fortiden slik den blir husket. Det kulturelle minnet som en gruppe mennesker deler strekker seg bare inn i fortiden så langt som den kan gjenvinnes som deres. Det innebærer derfor å glemme det som ligger utenfor horisonten av hva som er relevant så lenge det støtter identiteten til gruppen.³⁴

³³ Assmann, «Communicative and Cultural Memory», 18-19.

³⁴ Assmann, «Communicative and Cultural Memory», 19.

Dette vil være relevant for å forstå aktørene i debatten sin fremstilling av hvilken fortid og hvilke minner ikonene som kulturelle minner fremkaller i samtiden.

2.4 Kulturarv og minnekultur

I Laurajane Smith sin bok *Uses of Heritage* trekkes ulike måter kulturarv kan brukes av en nasjon i henhold til identitetsforming frem. Denne forståelsen av kulturarv belyser også hva begrepet minnekultur innebærer. Smith påpeker hvordan kulturarv på et nivå handler om en promotering av en konsensus versjon av historien fra statlige institusjoner eller eliter. Institusjonene eller elitene regulerer dermed den kulturelle og sosiale spenningen i samtiden. Kulturarv handler på dette nivået om å bevare og videreføre elementer fra fortiden i samtiden og for fremtiden. Det andre nivået Smith trekker frem belyser i større grad hva begrepet minnekultur innebærer. Dette nivået handler om hvordan kulturarv kan være en ressurs som blir brukt til å utfordre og redefinere de mottatte verdiene. På den måten handler ikke kulturarv nødvendigvis om å beholde de kulturelle verdiene og meningene som samfunnets institusjoner og eliter har fastsatt, men kan også handle om en kulturell endring i samfunnet.³⁵

It may, for instance, be about reworking the meanings of the past as the cultural, social, and political needs of the present change and develop, or it may be about challenging the ways in which groups and communities are perceived and classified by others. Heritage is about negotiation— about using the past, and collective or individual memories, to negotiate new ways of being and expressing identity. In this process heritage objects, sites, places or institutions like museums become cultural tools or props to facilitate this process – but do not themselves stand in for this process or act.³⁶

Fra sitatet blir det tydelig at kulturarv ikke er noe fastsatt, men dynamisk og kan innebære en endring av hvilke verdier og holdninger samfunnet vil fremme. Kulturarv kan innebære forhandling, og denne forhandlingen er knyttet til hvordan fortiden brukes, både med kollektive og individuelle minner, for å forhandle frem nye måter å fremme seg selv og sin identitet. En viktig del av denne forhandlingsprosessen er kulturelle objekter, som vi har sett bærer kulturelle minner. Kulturelle objekter spiller en rolle i hvilke verdier og holdninger som

³⁵ Laurajane Smith, *Uses of Heritage*, (London: Routledge, 2007), 4.

³⁶ Smith, *Uses of Heritage*, 4.

verdsettes og fremmes i samfunnet på bakgrunn av hvilke kollektive minner de fremkaller. Denne forståelsen av kulturarv belyser hva begrepet minnekultur innebærer.

For å oppsummere innebærer begrepet minnekultur hvordan samfunnet velger å huske og minne fortiden. Gjennom historiske hendelser og individer, andre praksiser, ritualer og institusjoner former samfunnet hvordan man velger å huske fortiden. Minnekultur bidrar ikke bare til å bevare fortiden i samtiden, men er også med på å forme samfunnets forståelse av nåtiden og fremtiden. Minnekultur spiller derfor en sentral rolle i å konstruere (nasjonale) identiteter, samt å fremme både kulturelle verdier og en kollektiv tilhørighet i samfunnet. Selv om fortiden kan virke fast, er minnekultur dynamisk og åpen for rekonstruksjon av hvordan samfunnet velger å huske og minne fortiden. Minnekultur kan gjenspeile et samfunns skiftende verdier og prioriteringer over tid, som kan påvirkes av politiske, sosiale og kulturelle faktorer. Ulike grupper i samfunnet kan ha forskjellige forståelse og versjoner av fortiden. Disse brukes og fremmes i minnekulturen for å forsterke gruppens identitet, tilhørighet og de kulturelle verdiene de mener er viktig for nåtiden og fremtiden. Minnekultur handler derfor om den dynamisk prosessen hvor fortiden omformes og rekonstrueres ut ifra samtidens behov og interesser. I det amerikanske samfunnet befinner det seg en minnekultur som fra 2015 er omstridt og dynamisk. I debattene om konføderale ikoner finner vi derfor grupper i samfunnet som har ulik forståelse og versjoner av fortiden, og vil fremme sin versjon for å forsterke deres identitet, tilhørighet og verdiene de mener er viktig for både samtiden, og fremtidens samfunn. Dette viser hvordan minnekulturen er dynamisk og åpen for rekonstruksjon, samt hvordan samfunnet bruker minnekulturen for å belyse interesser og behov i samtiden.

2.5 Flerveis minner

I boken *Multidirectional Memory: Remembering the Holocaust in the Age of Decolonization* legger Michael Rothberg frem en teori som utfordrer tidligere konsepter brukt for å forstå kollektive minner i den offentlige sfæren. Hans hensikt med boken er å legge frem en ny måte å forstå hvordan man tenker på forholdet mellom ulike sosiale gruppers historier av offergjørelse. Spørsmål som dukker opp her er i følge Rothberg hva som skjer når ulike historier konfronterer hverandre i den offentlige sfæren. Hindrer måten man husker en historie i det offentlige rom at andre historier blir anerkjent og husket? Med disse spørsmålene i bakhodet legger han frem problematikken for boken. Må en konkurranse om ofrene oppstå

når minner om slaveri og kolonisering støter mot minner om Holocaust i moderne multikulturelle samfunn. Hans motivasjon for å etablere en teori som tilbyr et nytt perspektiv på konkurrerende minner i den offentlige sfæren kommer av en saktekst skrevet av Walter Ben Michael. Michael legger frem hvordan et museum til Holocaust ved Washington kjøpesenter tar opp en del av den offentlige sfæren, og at minnet om Holocaust derfor skygger for en sirkulasjon av minnet om svarte amerikaneres historie som en minoritet i den offentlige sfæren.³⁷

Gjennom en slik forståelse kommer problematikken for boken frem. Rothberg stiller seg kritisk til forståelsen av det offentlige rom som et rom med knappe ressurs hvor kun noen få kollektive minner kan sirkulere.³⁸ Videre legger Rothberg frem hvordan den offentlige sfæren eller rom består av kollektive minner fra ulike grupper i samfunnet. Rothberg påpeker at mange, i likhet med Michaels, antar at det offentlige rom består av knappe ressurser hvor en interaksjon av ulike kollektive minner kjemper for overlegenhet hvor kun et kollektivt minne kan vinne. Han fortsetter videre om hvordan mange også tror at det finnes en direkte linje mellom å huske fortiden og forming av identitet i samtiden. På denne måten forstås artikuleringen av fortiden i kollektive minner som en kamp for erkjennelse hvor det kun kan erklæres en vinner og en taper, som han kaller for et nullsumspill. Rothberg argumenterer for at det konseptuelle rammeverket vanlige borgere har tatt opp forholdet mellom minner, identitet og kamp er defekt. Han foreslår heller sin teori *multidirectional memory*, som jeg fra nå vil referer til som flerveis minner, som subjekt til pågående forhandling, kryssreferanser og utlån, som gjør minner produktive og ikke private. Med dette perspektivet kan man se en artikulering av fortid og minner tas i bruk gjennom plattformen et mer dominerende kollektivt minne utgjør i samfunnet. Denne interaksjonen av minner i samfunnet illustrerer den produktive interkulturelle dynamikken av flerveis minner. Han bruker så Michaels som eksempel og hvordan han snakker om Holocaust minne som om det skygger for minner om slaveriet og kolonisering. Rothberg poengterer her hvordan dette er i henhold til modellen av konkurrerende minner, og forståelsen av det offentlige rom som et rom med knappe ressurser for kollektive minner. Videre mener Rothberg at Michaels bruker tilstedeværelsen av

³⁷ Michael Rothberg, *Multidirectional Memory: Remembering the Holocaust in the Age of Decolonization*, (California: Stanford University Press, 2009), 2.

³⁸ Rothberg, *Multidirectional Memory*, 3-4.

Holocaust minner som en plattform for å fremme fokus på svarte amerikaneres opplevelser av rasisme i fortiden og samtiden.³⁹

I kontrast til et konkurrerende perspektiv på kollektive minner i samfunnet tilbyr flerveis minner en måte å tenke på den offentlige sfæren som et formbart diskursivt sted hvor grupper ikke bare artikulere etablerte posisjoner, men hvor posisjoner blir til gjennom dialogiske interaksjoner med andre, dette gjør både emner og rom til åpen for kontinuerlig rekonstruksjon. Med den produktive, interkulturelle dynamikken hvor flerveis minner er eksplisitt hevdet ligger det et potensiale til å skape nye former for solidaritet og nye syn på rettferdighet.⁴⁰ Jeg har valgt denne teorien fordi den tilbyr et interessant perspektiv og lys på de omstridte debattene av konføderal ikonografi i samfunnet. Debatt av konføderal ikonografi har vært et gjennomgående tema i det amerikanske samfunn over lang tid, og dens natur virker å være konkurrerende over hvilke minner som skal få streife det offentlige rom. Teorien om flerveis minner tilbyr derfor et nytt perspektiv på debattene og dynamikken i den amerikanske minnekulturen. Som tidligere nevnt er en hypotese i denne oppgaven at det polariserte samfunnet i USA påvirker den amerikanske minnekulturen. Begrepet flerveis minner tas derfor med i denne oppgaven for å utfordre denne hypotesen.

³⁹ Rothberg, *Multidirectional Memory*, 3-4.

⁴⁰ Rothberg, *Multidirectional Memory*, 5.

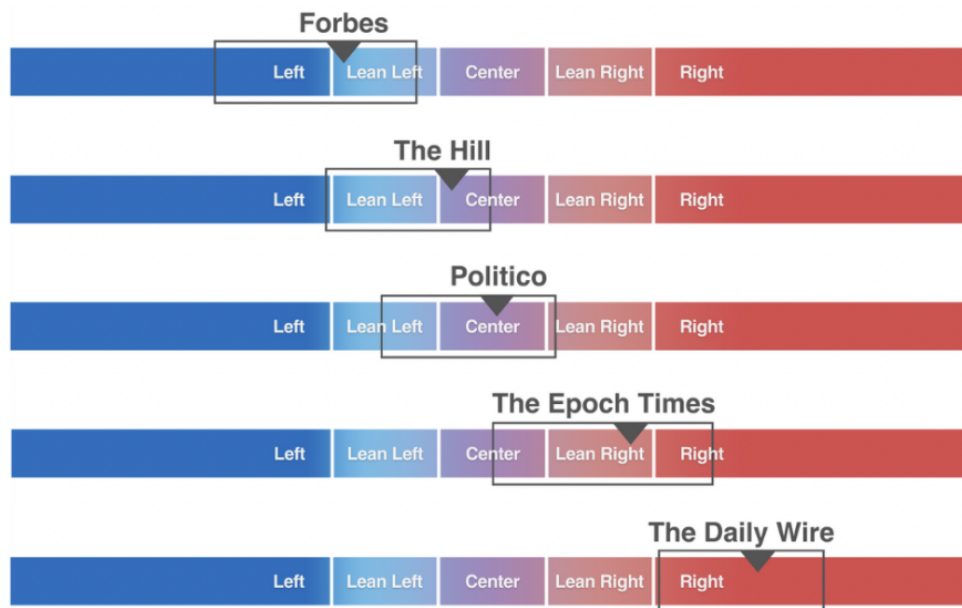
3.0 Empiri og metode kapittel

I dette kapittelet vil jeg gjøre rede for hvordan jeg kom frem til og fant empirien jeg har valgt, presentere empirien for oppgaven og avslutningsvis gjør rede for metoden jeg skal bruke for å analysere empirien. Empirien består av debattartikler, nyhetsartikler, magasinartikler, leserinnlegg i aviser og blogginlegg knyttet til debatter av tre ulike typer konføderal ikonografi. I artiklene fremmer aktører ulike synspunkter på hvilke minner om fortiden konføderale ikoner bærer og fremkaller, og implikasjonene disse minne har for samtiden og fremtiden til det amerikanske samfunn. Empirien består av artikler fra debatt av minnesmerker av Robert E. Lee, det konføderale flagget og filmen ‘Gone With the Wind’.

3.1 Empiri – utvelgelse og begrensning

Oppgaven skal undersøke hva disse tre ulike debattene forteller oss om den amerikanske minnekulturen. På den måten blir oppgaven et kvalitativt studie av tre debatter av konføderal ikonografi. Gjennom utvelgelse av empirien har jeg begrenset meg til ulike typer av artikler fra media, og dermed den offentlige debatten av konføderale ikoner. Jeg har tatt dette valget fordi jeg mener offentlig debatt er en møteplass hvor enhver borger kan få hørt sine meninger og argumenter. I et globalt samfunn og spesielt så stort samfunn som USA er, er dette den mest hensiktsmessige måten å få frem meninger og argumenter om temaet jeg har lyst å studere. Debatt er en måte samfunnet kan møtes for å diskutere og veksle meninger om et tema som angår fellesskapet i et samfunn. Hvordan et samfunn skal huske sin fortid, og hva samfunnet velger å minne er essensen i studier av minnekultur som vi har sett i teorikapittelet. Det er nettopp denne debatten av konføderal ikonografi går ut på og gir oss en mulighet til å undersøke.

For å analysere en debatt som foregår i det amerikanske samfunnet er det naturlig å benytte en søkemotor som kan hjelpe i innsamlingsprosessen av empiri. Jeg har da funnet en amerikansk nettside, allsides.com, som sorterer amerikanske aviser og nettsider etter sitt politiske ståsted. Denne nettsiden gjør det lettere å få en ide om hvilke side av politikken, og hvilket synspunkt avisen forsøker å overbevise om, altså hvilket ideologisk standpunkt nyhetene kommer fra. Allsides.com skiller og deler nyhetene mellom fem ulike punkter på den politiske skalaen som figuren under viser: Left, lean left, center, lean right og right.

Figur 1: Allsides.com, Blind Bias Survey Results

Siden fungerer som en vanlig søkemotor, som google, men legger til hvilke side av politikken artikkelen lener seg mot som figuren ovenfor viser. På denne måten er det lettere å finne debattartikler med ulike synspunkter, som da gir et mer representativt utgangspunkt for oppgaven. Likevel er disse punktene bare en pekepinn på debattartiklenes ideologisk bakgrunn, ikke definitivt. Et eksempel på dette er artikler jeg har funnet fra *The American Conservative*, som plasseres helt til høyre av allsides.com og kan tenkes inneholder et konservativt synspunkt på debattene. Til tross for disse to faktorene argumenterer ikke nødvendigvis artiklene fra dette magasinet konservativt, som deler av empirien vil vise.

Gjennom søkeprosessen merket jeg fort at en stor mengde artikler er blitt skrevet om de konføderale ikonene. Avgrensning ble dermed nødvendig slik at tekstmengden ble håndterlig, men samtidig viser og representerer de ulike sidene i debatten. Ut ifra denne problematikken har jeg benyttet meg av en tidsavgrensning for de ulike debattene. Denne tidsavgrensningen er basert på de tre hendelsene, skissert i innledningen, som utløser de ulike debattene. Disse hendelsene er kirkeskytingen og drapet på ni svarte amerikanere sivile i Charleston i 2015, «Unite the Right Rally» i Charlottesville, 2017 og politidrapet på George Floyd i 2020. Første inklusjonskriteriet er derfor at artiklene må ha vært publisert i relativt nær tid av hendelsene, ettersom debattene var på sitt sterkeste i etterkant av hendelsene. Det finnes likevel noen unntak i utvelgelsen av empirien for de ulike debatten, dette vil bli begrunnet i presentasjon av empiri. Et annet inklusjonskriteriet er innhold, som naturlig går ut på at artiklene jeg

kommer over må inneholde en substans som kan analyseres og fortelle noe om den amerikanske minnekulturen. Dette har krevd en manuell gjennomgang av empirien.

Ved bruk av nettsiden allsides.com har jeg gjort systematiske søk for å finne min empiri. Jeg har da skrevet inn søkeordene nedenfor og startet prosessen med utvelgelse av empirien.

- Confederate monuments – 450 søkeresultater
- Confederate statues – 402 søkeresultater
- Confederate statues debate - 6898 søkeresultater
- Robert E. Lee - 2836 søkeresultater
- Robert E. Lee debate - 8643 søkeresultater

Hvilke artikler jeg klikker meg inn på avhenger av tittel og det første avsnittet av artikkelen som kommer opp når man blar gjennom resultatene. Ikke alle søkeord gir gode resultater, for eksempel Robert E. Lee debate med 8643 søkeresultater viser mye mer søkeresultater enn andre søkeord som kanskje virker bredere i natur. Likevel kommer forslag til artikler som «'How Dare You': Mike Lee Confronted Over Jan. 6 Scheme In Senate Debate» opp under dette søket, trolig fordi ordet «debate» er en del av søkeordet. Samme type problem oppstår i søk med søkeordet «Gone with the wind» og «gone with the wind debate», disse søkeordene fungerer dårlig på nettsiden allsides.com ettersom artikler med tilknytning til orkaner og generelle politiske debatter kommer med i resultatene. Google sin søkemotor har derfor fungert bedre for dette empirisettet.

Gjennom søk i nettsiden Allsides.com kommer det også opp «tags» for hver artikkel på siden, trykker man seg inn på disse får man opp alle andre artikler som deler samme «tag». Dette har hjulpet meg å finne andre artikler som handler om samme tematikk jeg vil undersøke. Likevel kommer det opp mange resultater for både søk og tags, og det krever at man sorterer gjennom mange artikler som blir gjort gjennom inklusjonskriteriene jeg har gjort rede for ovenfor.

Under kan man se «tags» jeg har funnet artikler gjennom:

- American Heritage
- Confederate Flag
- Confederate Statues
- Robert E. Lee

I tillegg til systematisk søk, har jeg også tatt i bruk kjedesøk. Gjennom lesing av debattartikler finner man også referanser til andre debattartikler som skriver om lignende tema. Her finner man både referanser til andre synspunkter i debatten og referanser til debattartikler med like synspunkter. I hovedsak er det to måter debattartiklene kan lede til andre artikler som også er interessant empiri. Enten gjennom at det refereres til andre artikler fra samme nettside, eller gjennom referanser til aspekter andre aktører i debatten trekker frem. Et eksempel på førstnevnte er hvordan *The Washington Post* fremmer lenker til mange av sine egne artikler innad i en artikkel jeg finner via allsides.com, og i noen tilfeller har jeg da funnet interessant empiri slik. Faren med denne type innsamling ligger i tap av representativitet ettersom flere artikler dermed kommer fra relativt like ståsted. Det samme gjelder referanser til andre aktørers debattartikler som argumenterer i relativt lik forstand. Likevel har jeg vært selektiv i prosessen, og artikler fra for eksempel *The Washington Post* har ofte ulike politiske ståsted basert på forfatterens ståsted til tross for at avisen er lent mot venstre.

3.2 Kritikk til utvalget av empiri

Under innsamlingsfasen av empiri merket jeg fort at det har blitt skrevet langt mer om temaene i media fra venstre side i politikken enn høyre side. Trolig kan dette skyldes kulturforskjeller og hvordan de ulike ståstedene i debattene forholder seg til et slikt samfunnsproblem. Gjennom utvelgelsesfasen av empiri har jeg vært innom mange ulike typer empiri som kan brukes for å belyse teamet og problemstillingen min, blant annet spørreundersøkelser og dokumentarfilmer. I løpet av denne prosessen har jeg også vært innom facebook sider for etterkommere av konføderale soldater hvor man finner en stor mobiliseringskampanje mot å fjerne konføderal ikonografi i samfunnet. I tillegg sirkuleres «Heritage defense» manualer i disse gruppene som gjør at svært få av denne sidens meninger blir ytret gjennom media i form av debattartikler, leserinnlegg og intervjuer. Denne typen manual inneholder informasjon til gruppen om hvilke handlinger gruppen burde ta i områder hvor konføderal ikonografi kommer under granskning, samt en detaljert informasjonsdel om at angrep på sørstatlig kulturarv er basert på feilinformasjon.⁴¹ Manualen inneholder også taktikker for å forsvare ulike typer konføderal ikonografi, og hvordan gruppens medlemmer

⁴¹ «Heritage Defense Manual 2016», Hentet 25. oktober 2022 fra <https://scv.org/forms-and-documents/heritage-defense-manual-2016/>.

burde håndtere media med en rekke «do's and dont's».⁴² Ettersom en del av befolkningen med store meninger om konføderal ikonografi ikke har en stor tilstedeværelse i debatten i media vil empirien og funnene naturligvis påvirkes av dette. Likevel presiserer problemstillingen for oppgaven hva debatt av konføderal ikonografi fortellers oss om den amerikanske minnekulturen. For at jeg skal ha mulighet til å undersøke debatten er den mest hensiktsmessige empirien debattartikler. Fokuset poengtert i problemstillingen gjør også avviket av et likt antall artikler fra hver sin side av politikken fortsatt er representativt.

3.3 Presentasjon av empirisettene

I denne delen av metodekapittelet vil jeg presentere de ulike empirisettene jeg vil bruke og analysere i denne oppgaven. Jeg vil gjøre rede for konteksten for de ulike debattene og presentere empirien i form av tabeller.

3.3.1 Empirisett en, debatt av det konføderale flagget

Den 17. juni 2015 ble ni svarte amerikanere skutt i en kirke i Charleston, South Carolina. Hendelsen var rasemotivert og skyteren Dylan Roof anså seg selv som hvit nasjonalist med tilknytning til en ideologi om hvitt overherredømme. I løpet av kvelden ble hashtagger som #ConfederateTakeDown, #takedownthatflag og #takeitdown brukt på Twitter som en kampanje for å fremme en avgjørelse om å fjerne flagget fra det offentlig rom.⁴³ I tillegg førte et bilde av Roof som poserte med det konføderale flagget til at debatten om det konføderale flagget blusset opp igjen.⁴⁴ Selv om det konføderale flagget lenge har vært omstridt i det amerikanske samfunnet kan man i etterkant se at denne hendelsen startet et nytt oppgjør med borgerkrigsminne i det amerikanske samfunnet. Videre hadde denne hendelsen, og debatten som fulgte, en stor påvirkning på samfunnet som resulterte i at flere og flere konføderale ikoner ble gransket og debattert. Debattartiklene til empirisett en er avgrenset til en kort tidsperiode etter denne hendelsen i Charleston fordi den fungerte som en katalysator for debatt av det konføderale flagget. De fleste artikler er derfor skrevet mellom juni og juli 2015, med unntak av en artikkel fra 2017 og to artikler fra 2019 med direkte tilknytning til debatten som

⁴² «Heritage Defense Manual 2016.»

⁴³ Katie Rogers, «Charleston Shooting Reignites Debate About Confederate Flag», *The New York Times*, 19. juni 2015, <https://www.nytimes.com/2015/06/20/us/charleston-shooting-reignites-debate-about-confederate-flag.html>.

⁴⁴ Mason Adams, «Dylann Roof's Rebel Yell», *POLITICO Magazine*, 20. juni 2015, <https://www.politico.com/magazine/story/2015/06/dylann-roofs-rebel-yell-119249>.

foregikk i samfunnet kort tid etter kirkeskytingen. De to sistnevnte artiklene er tatt med fordi avgjørelsen om å fjerne flagget ble tatt på en podcast og introduserte debatten på nytt, men i mindre skala.

Tittel	Dato	Forfatter	Avis/Magasin	Politisk ståsted
“Take Down the Confederate Flag—Now”	18.06.15	Ta-Nehisi Coates	The Atlantic	Venstre
“How people convince themselves that the Confederate flag represents freedom, not slavery”	19.06.15	Carlos Lozada	The Washington Post	Mot venstre
Don’t Tear Down the Confederate Battle Flag	19.06.15	David French	National Review	Høyre
“Down with the Confederate Flag”	20.06.15	Rod Dreher	The American Conservative	Høyre
“Unraveling the threads of hatred, sewn into a Confederate icon”	20.06.15	Sally Jenkins	The Washington Post (Opinion)	Mot venstre
“Take down the Confederate flag, South Carolina”	22.06.15	Kathleen Parker	The Washington Post Opinion	Mot venstre
South Carolina governor: Confederate flag 'does not represent the future'	22.06.15	Harry Bruinius	The Christian Science Monitor	Midten
«Let’s Not Get Trolled On The Confederate Flag»	23.06.15	Robert Tracinski	The Federalist	Høyre
“Taking down Confederate flag is not enough”	24.06.15	Sally Kohn	CNN Opinion	Mot venstre
“Taking down the Confederate flag mustn’t obscure the South’s vile history”	24.06.15	Harold Meyerson	The Washington Post (Opinion)	Mot venstre
“Take down the Confederate flag, South Carolina”	22.06.15	Kathleen Parker	The Washington Post Opinion	Mot venstre
“The Confederate Flag Doesn’t Belong to Dylann Roof”	25.06.15	Patrick J. Buchanan	The American Conservative	Høyre
“They're still fighting the Civil War -- and still lying about the Confederate flag”	27.06.15	Paul Rosenberg	Salon	Venstre
“Confederate Nehushtan”	14.08.17	Rod Dreher	The American Conservative	Høyre
“Nikki Haley: My position on the Confederate flag has been constant. Our country’s culture has changed.”	01.12.19	Nikki Hayley	The Washington Post (Opinion)	Mot venstre

“Nikki Haley gets the history of the Confederate flag very wrong”	08.12.19	Adam H. Domby	The Washington Post (Opinion)	Mot venstre
---	----------	---------------	-------------------------------	-------------

Tabell 1: Empirioversikt: Debatt av det konføderale flagget

3.3.2 Empirisett to, debatt av Robert E. Lee

I etterkant av debatten av det konføderale flagget startet en granskning av andre ikoner med tilknytning til de konføderale statene og borgerkrigen. Noen stater startet derfor prosessen om å fjerne konføderale minnesmerker fra det offentlige rom, blant annet New Orleans. Våren 2017 startet derfor en ny omfattende debatt av konføderal ikonografi i det amerikanske samfunn, denne gang med monumenter og statuer i fokus. Blant disse er en av de mest omstridte konføderale ikonene statuer og monumenter av Robert E. Lee. I løpet av våren og gjennom sommeren var det flere protester mot fjerningen av konføderale monumenter og mot slutten av sommeren kulminerte dette i ‘Unite the Right Rally’ 12. august 2017. Under denne hendelsen møttes hvite nasjonalister, som protesterte mot fjerningen av en Lee-statue i Charlottesville, og en gruppe som protesterte mot samlingen i gatene. En bil kjørte gjennom en folkemengde av den sistnevnte gruppen, som resulterte i et dødsfall og flere skadet.⁴⁵ Hendelsen bidro også til å gjenopplive debatten av konføderale monumenter og statuer. I tabellen under kan man se utvalget av empiri for debatten av Robert E. Lee. Noen artikler er i forkant av ‘Unite the Right Rally’, ettersom prosessen om å fjerne monumenter startet våren 2017.

Tittel	Dato	Forfatter	Avis/Magasin	Politisk ståsted
Perspective New Orleans Mayor: Why I’m Taking down My City’s Confederate Monuments	11.05.17	Mitch Landrieu	The Washington Post (Perspective)	Mot venstre
Robert E. Lee: An American Hero	23.05.17	Jack Kerwick	Townhall (Opinion)	Høyre
In Defense of Honoring the Confederacy: A Response to the Cultural Cleansers	24.05.17	Jack Kerwick	Townhall (Opinion)	Høyre
Perspective I’m a Progressive Mayor. Here’s Why I Voted No on Removing My City’s Confederate Statue	24.05.17	Michael Signer	The Washington Post (Perspective)	Mot venstre

⁴⁵ Lind, «Unite the Right, the Violent White Supremacist Rally in Charlottesville, Explained».

Opinion: Confederate Monuments Should Stay and Here's Why	01.06.17	Sophia A. Nelson	NBC News (Opinion)	Mot venstre
The Myth of the Kindly General Lee	04.06.17	Adam Serwer	The Atlantic	Venstre
Confederate History Is American History	12.06.17	Quentin B. Fairchild	The American Conservative	Høyre
A Response to "An Apology for White People": The Absurdity of Racial Correctness Exposed	27.06.17	Jack Kerwick	Townhall (Opinion)	Høyre
Take the Statues Down	13.08.17	Yoni Appelbaum	The Atlantic	Venstre
Perspective I'm Black. Robert E. Lee Is My Relative. His Statues Can't Come down Soon Enough	15.08.17	Karen Finney	The Washington Post (Opinion)	Mot venstre
Why I Changed My Mind About Confederate Monuments	19.08.17	Kevin M. Levin	The Atlantic	Venstre
Not Even Trump Wants to Praise Robert E. Lee	15.10.18	Yoni Appelbaum	The Atlantic	Venstre
Conservatives Should Feel No Investment in Confederate Monuments	19.06.20	Rich Lowry	National Review (blog)	Høyre
Opinion There Is No Earthly Reason This Nation Should Be Defiled by Confederate Statues	22.06.20	Eugene Robinson	The Washington Post (Opinion)	Mot venstre

Tabell 2: Empirioversikt: Debatt av Robert E. Lee

3.3.3 Empirisett tre, debatt av 'Gone With the Wind'

Debatten av 'Gone With the Wind' er ikke en like stor debatt som de to andre, og utvalg av empiri har i den forstand ikke vært like komplisert. En annet element som skiller denne debatten fra de to andre er hvordan den har pågått over lengre tid. Den første artikkelen er fra 2015, som et resultat av at det konføderale flagget blir debattert. Likevel blir det ikke en omfattende debatt før senere. I 2017 fjerner en biograf i Memphis, Tennessee, filmen fra en årlig filmvisning på grunn av den pågående debatten av konføderale monumenter og statuer i det amerikanske samfunnet.⁴⁶ Dette fører til at en del aktører skriver leserinnlegg og

⁴⁶ Andrew R. Chow, «Memphis Theater Cancels 'Gone With the Wind' Screening», *The New York Times*, 27. august 2017, <https://www.nytimes.com/2017/08/27/movies/memphis-theater-cancels-gone-with-the-wind-screening.html>.

debatterer filmen som et konføderalt ikon, men uten noen konsekvenser for filmens plass i den amerikanske minnekulturen. I 2020, etter politidrapet på George Floyd gjenopplives debatten igjen, men denne gangen med et ønske om at filmen kontekstualiseres. Debatten av ‘Gone With the Wind’ er mindre nasjonalt omfattende enn de to andre debattene, og det er derfor en større sprang i tid mellom artiklene. Dette sier likevel noe om utviklingen i samfunnet da et mindre omfattende konføderalt ikon blir mer og mer problematisk for hver hendelse som fører debatt av konføderale ikoner i offentlighetens lys. Under har jeg utarbeidet en tabelloversikt over empirien for debatt av ‘Gone With the Wind’.

Tittel	Dato	Forfatter	Avis/Magasin	Politisk ståsted
‘Gone with the Wind’ Should Go the Way of the Confederate Flag	24.06.15	Lou Lumenick	<i>New York Post</i> (blog)	Mot Høyre
‘Gone With the Wind’ is the one Confederate monument worth saving	29.08.17	Alyssa Rosenberg	The Washington Post (Opinion)	Mot venstre
Yes, Gone With the Wind Is Another Neo-Confederate Monument	30.08.17	Ed Kilgore	New York Magazine	Venstre
«Gone with the Wind, Soon to Be Gone with the Wind?»	30.08.17	Kyle Smith	<i>National Review</i> (blog)	Høyre
Historical art or racist propaganda? How should Hollywood handle problematic classics like ‘Gone With the Wind’?	05.09.17	Tre’veil Anderson	Los Angeles Times	Mot venstre
«What Are We to Do With Cinematic Monuments to the Confederacy?»	08.09.17	Angelica Jade Bastién	Slate	Venstre
Op-Ed: Hey, HBO, ‘Gone With the Wind’ romanticizes the horrors of slavery. Take it off your platform for now	08.06.20	John Ridley	Los Angeles Times (Opinion)	Mot venstre
‘Gone With The Wind’ Is A Cinematic Confederate Monument	10.06.20	Mark Hughes	Forbes	Midten
HBO Max isn’t censoring ‘Gone With the Wind.’ It’s reframing it.	10.06.20	Ann Hornaday	The Washington Post (Perspective)	Mot venstre
“Gone With the Wind Should Not Be Erased, Argue Film Historians.	12.06.20	Mahita Gajanan	Yahoo News	Mot venstre

But It Should Not Be Watched in a Vacuum»				
'Gone With the Wind' is also a Confederate monument, but on film instead of stone	12.06.20	Nina Silber	The Washington Post (Perspective)	Mot venstre
The Long Battle Over 'Gone With the Wind'	15.06.20	Jennifer Schuessler	The New York Times	Mot venstre
Why we can't turn away from 'Gone with the Wind'	25.06.20	Jacqueline Stewart	CNN Opinion	Venstre

Tabell 3: Empirioversikt: Debatt av 'Gone With the Wind'

3.4 Analysemetode

I en oppgave som kan klassifiseres som et casestudie ligger en stor mengde empiri til grunn. På bakgrunn av dette har jeg derfor valgt en analysemetode som kan belyse informasjonen i empirien uten at det blir alt for komplekst, og fortsatt er gjennomførbart i henhold til ordomfanget for oppgaven. I tillegg setter problemstillingen et premiss for oppgaven. Det jeg er interessert i å undersøke er hva debatt av konføderal ikonografi forteller oss om den amerikanske minnekulturen. Ettersom jeg gjennom utvelgelse av empiri har et stort omfang av empiri, og problemstilling som understreker hva empirien forteller oss om den amerikanske minnekulturen, mener jeg kvalitativ innholdsanalyse er den mest hensiktsmessige metoden for oppgaven. Jeg har vært inne på tanken om diskursanalyse og narrativ analyse, men ser ut ifra empirisettens omfang at det ville vært vanskelig å gjennomføre.

Hsiu-Fang Hsieh og Sarah E. Shannon gjør rede for innholdsanalyse som en analysemetode brukt på tvers av flere forskjellige fagfelt. Først og fremst er forskning som bruker kvalitativ innholdsanalyse fokusert på kjennetegn til språk som kommunikasjon med oppmerksomhet på innholdet og den kontekstuelle betydningen av teksten. Det overordnet målet med denne typen analysemetode er å skape kunnskap og forståelse av fenomenet man forsker på. Dette innebærer en subjektiv tolkning av innholdet i tekstdata gjennom en systematisk klassifiseringsprosess av koding og identifisering av tema og mønstre i materialet.⁴⁷

⁴⁷ Hsiu-Fang Hsieh og Sarah E Shannon, «Three Approaches to Qualitative Content Analysis», *Qualitative Health Research* 28, nr 5. (9 februar 2018): *Qualitative Health Research* 15, nr 9. (2005): 1278. <https://doi.org/10.1177/1049732305276687>.

Innholdsanalyse er en allsidig analysemetode med tre ulike tilnærminger, og relevans av tilnærmingene skiller seg fra hverandre basert på forskerens oppgave og problemstillingen. Fellestrekket for de tre tilnærmingene er at man tolker mening fra innholdet i tekstdata, og lar meningen føre for klassifisering og identifisering av temaer eller mønstre i dataene. Disse tre ulike tilnærmingene er *teoridrevet innholdsanalyse*, *summativ innholdsanalyse* og *konvensjonell innholdsanalyse*. Teoridrevet innholdsanalyse tar i bruk relevant teori som en veiledning for koding av utvalgt tekstdata. Summativ innholdsanalyse fokuser på frekvens av innhold og nøkkelord, og tolker det etter den underliggende konteksten. Mens i en konvensjonell innholdsanalyse avledes kodekategorier gjennom innholdet i tekstdataen. Sistnevnte tilnærming av innholdsanalyse er analysemetoden jeg har valgt for oppgaven min.⁴⁸

Konvensjonell innholdsanalyse blir vanligvis brukt i studier som forsøker å beskrive et fenomen. Denne typen design for en oppgave er hensiktsmessig når eksisterende teori eller forskningslitteraturen på fenomenet er begrenset. Til tross for at fenomenet jeg forsker på i denne oppgaven nylig har fått en god del oppmerksomhet er det fortsatt aspekter med dette fenomenet som ikke har blitt belyst gjennom forskning. Gjennom teorien og forskningsstatusen har jeg gjort rede for hvordan ulike fagdisipliner har studert fenomenet, men fortsatt kan vinkles på en måte som belyser fenomenet ytterligere. I tillegg er problemstillingen passende for denne tilnærmingen av innholdsanalyse ettersom den legger opp til at tekstdataen former kategorier for forskeren og belyser innholdet som er relevant. Forskeren fordyper seg i datamaterialet og lar ny innsikt om fenomenet komme frem, som også er en induktiv tilnærming til oppgaven. I slike oppgaver blir relevant teori tatt opp i drøftingsdelen av oppgaven.⁴⁹

Analysekapittelet i oppgaven er derfor strukturert hensiktsmessig på bakgrunn av denne tanken. Først vil kategoriene og funn bli presentert gjennom analyse av datamaterialet for de ulike settene med empiri. Deretter vil funnene bli trukket frem i drøftingsdelen sammen med relevant teori for å drøfte hva funnene forteller om den amerikanske minnekulturen. Første del av analysen er derfor strukturert gjennom kategorier basert på innholdet i datamaterialet og mønstre som dukker opp gjennom nøye lesing og flere gjennomganger.

⁴⁸ Hsieh og Shannon «Three Approaches to Qualitative Content Analysis», 1279.

⁴⁹ Hsieh og Shannon «Three Approaches to Qualitative Content Analysis», 1279-1280.

Selv om de tre settene med empiri overordnet dreier seg om samme tema, er deres natur ulik og kategorisering vil dermed ikke nødvendigvis stemme overens med hverandre.

4.0 Analysekapittel

I analysen av empirien vil jeg undersøke hvilken fortid og hvilke minner aktørene i debattene tar i bruk, og hvilke funksjoner denne bruken har. For å systematisere analysekapittelet vil jeg ta i bruk to forskningsspørsmål som klargjør problemstillingen og fokuserer søkelyset for empirien jeg har valgt.

- Hvilken fortid og hvilke minner bruker aktørene i debatten?
- Hvilke funksjoner har aktørenes bruk av fortid og hvorfor fremstiller de minner på denne måten?

Ettersom empirien består av tre debatter som har likhetstrekk, men skiller seg etter hvilke konføderalt ikon som debatteres er det etter min mening hensiktsmessig å utføre analyse av hver debatt for seg. Det vil da si at jeg i første stund analyserer debatt av det konføderale flagget i henhold til forskningsspørsmål en, og videre bruker funnene herfra for å analysere funksjon i henhold til forskningsspørsmål to. Videre vil de to andre debattene bli analysert på samme måte. Analysekapitlet vil derfor ta for seg debattene hver for seg, i rekkefølgen, debatt av det konføderale flagget, debatt av Robert E. Lee og debatt av filmen 'Gone With the Wind'.

Hvert ikon er et kulturelt minne og bærer en mening i samtidens samfunn. De tre ikonene som kulturelt minne bærer ikke bare en mening i samfunnet, men fremkaller også minner om fortiden. Hvilke minner ikonene, som kulturelle minner, fremkaller vil variere fra hvilke behov og interesser aktørene har i samtiden. Jan Assmann sin teori om kulturelle minner er derfor sentral for analysen og vil gi et grunnlag for å svare på forskningsspørsmål en og to.

4.1 Analyse av debatt av det kulturelle minnet: Det konføderale flagget

Som nevnt ovenfor vil jeg først presentere mine funn av aktørenes bruk av minner og fortid i debatten av det konføderale flagget, og deretter funnene av hvilke funksjoner deres bruk av fortid og minner har. I henhold til forskningsspørsmålene vil funnene bli kategorisert gjennom analyse rettet mot disse forskningsspørsmålene. Det første delen av analysen av flagget er derfor delt inn i kategoriene, *fortidsreferanser i debatt av det konføderale flagget* og *bruk av personlige minner i debatt av det konføderale flagget*.

Deretter vil jeg videre analysere hvilke funksjoner aktørenes bruk av fortid har, som forteller oss hvorfor de fremstiller fortidsreferansene sine og minner slik de gjør. Denne delen er knyttet til forskningsspørsmål to, og vil bli forklart tydeligere i forkant av den delen av analysen.

4.1.1 Fortidsreferanser i debatt av det konføderale flagget.

I denne delen av analysen vil jeg presentere funnene mine gjennom etablerte kategorier som viser fortidsreferanser i debatten og forteller om hvilke minner flagget fremkaller i samtiden. I en debatt som omhandler den amerikanske minnekulturen og hvordan samfunnet skal huske en del av den amerikanske historien er det naturlig at historiske referanser til amerikansk historie blir fremhevet i debatten. Det konføderale flagget stammer fra den amerikanske borgerkrigen, men har også spilt en rolle i samfunnet opp gjennom den amerikanske historien til samtiden av debatten. I noen tilfeller brukes også andre historiske referanser i debatten, for eksempel referanser til andre verdenskrig. Ut ifra de historiske referansene brukt i debatten har jeg etablert disse kategoriene: *Den amerikanske borgerkrigen*, *Rekonstruksjonen*, *Borgerrettighetsbevegelsen*, og *Ikke-amerikanske historiske referanser*. I alle kategoriene er det en rød tråd mellom slaveri, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Disse tre begrepene er spesielt viktig ettersom de også etablerer en rød tråd mellom fortiden og dagens samfunn. Fra slaveriet, til rekonstruksjon av sørstatssamfunnet, segregering i samfunnet, borgerrettighetsbevegelsen og starten av debatten i 2015 blir fortidsreferanser brukt for å vise hvilke minner flagget, som et kulturelt minne, fremkaller i samfunnet. Samtidig som noen aktører i debatten trekker frem motargumenter og bruker fortidsreferanser for å vise hvilke andre minner flagget fremkaller i samfunnet.

Den amerikanske borgerkrigen

I analysen av fortid- og minnebruk i debatten av det konføderale flagget blir det naturlig å starte ved roten til flagget sin fremvekst som symbol i historien, nemlig ved den amerikanske borgerkrigen. I denne kategorien har jeg samlet utdrag fra aktørenes referanser til den amerikanske borgerkrigen, som hovedsakelig er delt mellom to parter med ulike oppfatninger av årsaken til borgerkrigen. På den ene siden har man aktører i debatten som forsvare det konføderale flagget på bakgrunn av at sørstatene forsvarte sitt hjem. For aktører i debatten som trekker frem denne årsaken til borgerkrigen fremkaller flagget minner om soldater som forsvarte sitt hjem og frihetsidealer. På den andre siden finner man aktørene i debatten som

har et nyansert blikk på årsakene til borgerkrigen, men mener at den viktigste årsaken var bevaringen av slaveriet. I forbindelse med flagget huskes og minnes aktørene med denne oppfatningen slaveriet, og ettersom dette er vonde og uønskete minner for deler av befolkningen mener de symbolet ikke har en plass i den offentlige sfæren og dermed også den amerikanske minnekulturen.

Aktører som trekker frem slaveriet som hovedårsak til borgerkrigen bruker hovedsakelig fortidsreferanser til dokumenter og taler, eller uttalelser, fra historiske konføderale aktører som bevis på at slaveriet var hovedårsaken for borgerkrigen, og at flagget dermed er et symbol på kampen om bevaringen av slaveriet. Videre fremkaller flagget da minner om undertrykkelsen av svarte amerikanere som minoritet i samfunnet.

Our new government is founded upon exactly the opposite idea; its foundations are laid, its corner-stone rests, upon the great truth that the negro is not equal to the white man; that slavery subordination to the superior race is his natural and normal condition. This, our new government, is the first, in the history of the world, based upon this great physical, philosophical, and moral truth ...⁵⁰

Ovenfor trekker Ta-Nehisi Coates frem Alexander Hamilton Stephens «Cornerstone speech» fra 1861 som førte til sørstatenes løsrivelse fra nordstatene og resulterte i borgerkrig.⁵¹ Coates bruker her fortiden for å understreke hvordan symbolet stammer fra en tanke om raseoverlegenhet og hvitt overherredømme, og at denne tanken ledet til kirkeskytingen som utløste debatten om flagget i 2015. Coates bruker fortiden for å vise en kobling mellom flagget og hvilke idealer og minner den fremkaller i debattens samtiden.

Stephens «Cornerstone speech» vekker ikke bare minner om raseoverlegenhet, men også minner om idealene USA var grunnlagt og bygget på. Disse idealene blir trukket frem som en måte man kan se flagget som et symbol for å hedre og huske sørstatlige soldater som kjempet for sitt hjem og døde under borgerkrigen.

⁵⁰ Ta-Nehisi Coates, «Take Down the Confederate Flag—Now», *The Atlantic*, 18. juni 2015, <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2015/06/take-down-the-confederate-flag-now/396290/>.

⁵¹ «Cornerstone Speech», hentet 19. februar 2023 fra <https://www.battlefields.org/learn/primary-sources/cornerstone-speech>.

When hundreds of thousands of southern men took up arms (most of them non-slave-owning), many of them fought with the explicit belief that they were standing in the shoes of the Founding Fathers, men who'd exercised their own right of self-determination to separate from the mother Country.⁵²

Her bruker David French en fortidsreferanse om idealene grunnleggerne av USA bygget nasjonen på for å skape en kobling mellom hva flagget symboliserte for de som kjempet under borgerkrigen, og hvilke minner flagget dermed fremkaller for generasjonene som stammer fra dem. Patrick J. Buchanan er enig med French i sin referanse til borgerkrigen. «*What the flag symbolizes for the millions who revere, cherish, or love it, however, is the heroism of those who fought and died under it. That flag flew over battlefields, not over slave quarters.*»⁵³ Buchanan poengterer også at flagget fløy over slagmarken, ikke slaveplantasjer, som kan tolkes som at flagget som kulturelt minne bærer minner om soldatene, men ikke slaveriet.

French gjør også et poeng over at det konføderale flagget som debatteres ikke var konføderasjonens offisielle flagg, men «stridsflagget» som ble brukt i krigsslagene. Derfor mener han flagget ikke burde tolkes som en representasjon av slaveriet og raseoverlegenhet, men som en del av den amerikanske historien. Han viser også til en forståelse av at flaggets betydning og representasjon har endret seg over tid. French sier selv at den onde bruken av flagget er avskyelig, men konstaterer «*Flying it over monuments to Confederate war dead is simply history.*» For French er det altså falne og overlevende soldater som minnes ved flagget i den offentlige sfæren.

I nyere tid er det likevel stridsflagget som har overlevd og dette flagget fremkaller ikke bare minner om slagene og de som kjempet eller døde under borgerkrigen, men borgerkrigen som helhet. Dette innebærer da også ideologien og årsakene bak det. Dette er noe som blir pekt ut av andre aktører i debatten. John M. Coski trekkes frem av Carlos Lozada i et nyhetsinnlegg i *The Washington Post*. I likhet med French trekker Coski frem, med referanse til historieforskning, at de fleste som kjempet i borgerkrigen ikke deltok på grunn av ideologien,

⁵² David French, 5/16/23 5:47:00 AM

⁵³ Patrick J. Buchanan, «The Confederate Flag Doesn't Belong to Dylann Roof», *The American Conservative*, 26. juni 2015, <https://www.theamericanconservative.com/the-confederate-flag-doesnt-belong-to-dylann-roof/>.

men var motivert av å forsvare sitt hjem, sin levemåte og friheten de som amerikanere hadde rett på gjennom grunnlovsidealene fra 1776.⁵⁴

Coski trekker også frem hvordan argumentet om at statlige rettigheter var årsaken til borgerkrigen i kombinasjon med ærbødighet for forfedre har gjort at konføderale ikoner som flagget har fått en status som symbol på frihet. «*Anti-government ideology has combined with historical analysis and ancestor veneration to give the Confederacy and its symbols exalted status as icons of freedom.*»⁵⁵ Likevel bruker Coski også fortidsreferanser for å motbevise at flagget ikke bare kan representere minne om falne soldaters kamp for frihet ved å trekke frem historiske aktører sine uttalelser om borgerkrigens årsaker.

«*Ed Baxter unashamedly told a reunion in 1889: “In a word, the South determined to fight for her property right in slaves; and in order to do so, it was necessary for her resist the change which the Abolitionists proposed to make under the Constitution of the United States as construed by them.*»⁵⁶

«*John S. Mosby “I’ve always understood that we went to war on account of the thing we quarreled with the North about,” he wrote a former comrade in 1894. “I’ve never heard of any other cause than slavery.*»⁵⁷

I begge disse sitatene trekkes to mindre kjent historiske aktører frem som eksempler på at soldater under borgerkrigen var klar over at den eneste logiske grunnen for borgerkrigen var bevaringen av slaveriet. Coski bruker her fortid for å avkrefte argumenter om at statlige rettigheter var årsaken for sørstatens løsrivelse fra den amerikanske unionen, og sette slaveriet i fokus. Han oppsummerer derfor slik: «*It follows that, as the paramount symbol of the Confederate nation and as the flag of the armies that kept the nation alive, the St. Andrew’s cross is inherently associated with slavery.*»⁵⁸

⁵⁴ Carlos Lozada, «How People Convince Themselves That the Confederate Flag Represents Freedom, Not Slavery», *The Washington Post*, 27. oktober 2021, <https://www.washingtonpost.com/news/book-party/wp/2015/06/19/how-people-convince-themselves-that-the-confederate-flag-represents-freedom-not-slavery/>.

⁵⁵ Lozada, «How People Convince Themselves».

⁵⁶ Lozada, «How People Convince Themselves».

⁵⁷ Lozada, «How People Convince Themselves».

⁵⁸ Lozada, «How People Convince Themselves».

Coski er ikke den eneste som bruker historiske aktører fra borgerkrigen for å vise til at flagget i dag fremkaller minner om slaveriet og raseoverlegenhet. Coates trekker frem Stephens som vist til tidligere, men også til mannen bak attentatet på Abraham Lincoln, John Wilkes Booth.

I have ever held the South were right. [...] This country was formed for the white, not for the black man. And looking upon African Slavery from the same stand-point held by the noble framers of our constitution. I for one, have ever considered if one of the greatest blessings (both for themselves and us,) that God has ever bestowed upon a favored nation. [...] Yet, Heaven knows, no one would be willing to do more for the negro race than I, could I but see a way to still better their condition.⁵⁹

Videre trekker Coates frem at Booth kunne erkjenne den virkelig årsaken for borgerkrigen, slaveriet og raseoverlegenhet, i kontrast til to viktige konføderale aktører, Jefferson Davis and Robert E. Lee. Ifølge Coates var de moralsk svake og har manifestert seg som gode personer gjennom myten kjent som «The Lost Cause» i den amerikanske minnekulturen. Paul Rosenberg, en annen aktør i debatten, trekker frem Coates bidrag og referer til sentraliteten av slaveriet som en institusjon og årsak for borgerkrigen. Han trekker så tilknytning mellom dette og en tanke om raseoverlegenhet og hvitt overherredømme før han poengterer «*The flag is inextricably linked to all of that.*»⁶⁰

En annen aktør, Adam Domby, trekker også koblinger til raseoverlegenhet og hvitt overherredømme med hvordan flagget ble brukt under borgerkrigen. «[...] *the flag first flew in front of an all-white army fighting to create a slaveholders' republic. In 1864, it was under the Confederate flag that Nathan Bedford Forrest's troops killed unarmed U.S. Army soldiers at Fort Pillow in Tennessee because of the color of their skin.*»⁶¹ Fra sitatet kommer det tydelig frem hvordan flagget er koblet til tanken om raseoverlegenhet og ideologen om hvitt overherredømme. Denne bruken av fortidsreferanse fremstiller hvordan flagget fremkaller minner om disse idealene i samtiden.

⁵⁹ Coates, «Take Down the Confederate Flag—Now».

⁶⁰ Paul Rosenberg, «They're Still Fighting the Civil War -- and Still Lying about the Confederate Flag», *Salon*, 27. juni 2015, https://www.salon.com/2015/06/27/theyre_still_fighting_the_civil_war_and_still_lying_about_the_confederate_flag/.

⁶¹ Adam H. Domby, «Opinion | Nikki Haley Gets the History of the Confederate Flag Very Wrong», *Washington Post*, 12. desember 2019, <https://www.washingtonpost.com/opinions/2019/12/08/nikki-haley-gets-history-confederate-flag-very-wrong/>.

Rekonstruksjonen

Rekonstruksjonen er kjent som en turbulent tid etter borgerkrigens slutt i 1865-1877 hvor nordstatene hadde en tilstedeværelse i sørstatssamfunnet for å sørge for nylig frigjorte slavers integrering, og at deres rettigheter ble opprettholdt. Perioden var turbulent ettersom reaksjonære krefter aktivt motarbeidet tidligere slavers integrering i samfunnet.⁶² I denne kategorien vil jeg gjøre rede for fortidsbruk av rekonstruksjonen i debatten av det konføderale flagget. Referanser til rekonstruksjonen og tiden frem til borgerrettighetsbevegelsen er ikke like mye brukt som noen av de andre kategoriene i dette kapitlet. De reaksjonære kreftenes primære virkemiddel for å uttrykke hvem som fortsatt hadde kontroll i samfunnet var monumenter, ikke flagget. Likevel finnes det noen eksempler som aktørene i debatten trekker frem som årsak til at flagget overlever som symbol og en del av den amerikanske minnekulturen.

French trekker frem hvordan sørstatssamfunnet måtte bygge opp samfunnet på nytt, både fysisk og mentalt. Han understreker at dette ble gjort på godt og vondt. Vondt i måten segregeringen og raseundertrykkelsen tok sted under Jim Crow tiden, men godt i måten sørstatssamfunnet gjenskapte seg selv: «*The region also rebuilt by honoring its war dead and extolling a culture of military valor.*»⁶³ Videre påpeker han hvordan kulturen av militær ære har inspirert sørstatlig befolkning til å kjempe for landet sitt under første og andre verdenskrig.

«*“As the white South was undergoing great upheaval, it became a symbol of white resistance to all these cultural changes,” says Robert Brinkmeyer*»⁶⁴ Brinkmeyer som Harry Bruinius trekker frem i sin artikkel understreker her hvordan flagget ble et maktsymbol for endringene borgerkrigen medførte sørstatssamfunnet.

Sally Jenkins referer til en historisk aktør som prøvde å motvirke de reaksjonære kreftene i samfunnet under rekonstruksjonen. «*Sumner felt that conflicts in which Americans killed*

⁶² «Reconstruction», hentet 21. februar 2023 fra <https://www.history.com/topics/american-civil-war/reconstruction>.

⁶³ French, «Don't Tear Down».

⁶⁴ Harry Bruinius, «South Carolina governor: Confederate flag 'does not represent the future'», *Christian Science Monitor*, 22. juni 2015, <https://www.csmonitor.com/USA/Society/2015/0622/South-Carolina-governor-Confederate-flag-does-not-represent-the-future>.

*Americans should not be romanticized or celebrated. He was shouted down and censured.»*⁶⁵

Til tross for at det er vanlig å ville minne en traumatisk hendelse som borgerkrigen var, fremstiller Jenkins fortidsbruken flagget i en negativ forstand. Hun bruker dette eksempelet for å fremstille minnet flagget fremkaller og bærer i samfunnet lignende som Brinkmeyer.

En annen aktør som bruker fortidsreferanse til flagget som et politisk maktsymbol, Domby, trekker frem Nikki Haley som var en viktig aktør i avgjørelsen om flagget skulle fjernes fra den offentlige sfæren i etterkant av kirkeskytingen og debatten som fulgte. Hun anerkjenner befolkningens ulike tolkninger av hvilke minner og idealer flagget fremkaller i samfunnet, både som et symbol for ære og kulturarv, og slaveriet og raseoverlegenhet. I sitatet under bruker Domby fortiden i respons til Haley sine uttalelser om hva flagget representerer i sørstatssamfunnet.

When Haley says South Carolina doesn't have "hateful" people, she obscures the long history of racist hatred demonstrated alongside the Confederate banner. Look no further than Charleston in 1875, where armed members of the Carolina Rifle Club of Charleston marched through town behind a Confederate flag in an effort to intimidate black voters as part of a statewide white-supremacist campaign that included voter intimidation, ballot box stuffing and terrorism.⁶⁶

Domby bruker her fortidsreferanse til en hendelse under rekonstruksjonen hvor flagget ble brukt som et symbol for å forsterke segregeringen og minne svarte amerikanere om hvilke verdier sørstatssamfunnet består av. Bruken av flagget som symbol i sammenheng med reaksjonære krefter mot svarte amerikaneres rettigheter roer seg ned etter rekonstruksjonen, men vekkes til live igjen under borgerrettighetsbevegelsen, som er neste kategori.

Borgerrettighetsbevegelsen

I denne kategorien trekker aktører i debatten frem flaggets bruk som et symbol av reaksjonære krefter i samfunnet imot borgerrettighetsbevegelsen. Denne bruken bygger videre på flagget som et symbol på raseoverlegenhet og hvitt overherredømme fra den ene siden av debatten.

⁶⁵ Sally Jenkins, «Unraveling the Threads of Hatred, Sewn into a Confederate Icon», *Washington Post*, 20. juni 2015, https://www.washingtonpost.com/opinions/unraveling-the-threads-of-hatred-sewn-into-a-confederate-icon/2015/06/20/aa6a73f4-1775-11e5-9518-f9e0a8959f32_story.html.

⁶⁶ Domby, «Opinion | Nikki Haley Gets».

«The Confederate battle flag, however, didn't become such an important symbol until the emergence of the civil rights movement».⁶⁷ Her trekker aktører frem at borgerrettighetsbevegelsen markerer gjenkomsten av flagget som et viktig symbol i samfunnet og at det hadde en spesifikk funksjon. «*It was an act of defiance.*»⁶⁸ Flagget ble brukt som et politisk maktsymbol av borgere som forsvarte segregeringen i det amerikanske sørstatssamfunnet.⁶⁹ Dobby kommer med et eksempel på hvordan flagget ble brukt i en kampanje mot borgerrettighetsbevegelsen:

The Confederate flag was a favorite symbol of those resisting the civil rights movement, including, in this case, the South Carolina government. It was no accident that in 1948, the pro-segregation Dixiecrat party flew the Confederate flag as part of an openly racist campaign. With a platform that declared “We stand for the segregation of the races and the racial integrity of each race,” the party opposed “the elimination of segregation,” “social equality” or “the repeal of miscegenation statutes.” At the Dixiecrats’ 1948 convention, supporters of Strom Thurmond — then governor of South Carolina — held up Confederate flags and pictures of Robert E. Lee.⁷⁰

Som Dobby peker ut ble flagget brukt i sammenheng med en rasistisk kampanje for å hindre fremveksten av svarte amerikaneres borgerrettigheter i sørstatssamfunnet. Dette viderefører hvordan symbolet i samtiden fremkaller minner om undertrykkelse, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Rosenberg trekker frem samme eksempel som Dobby og legger til to andre hendelser hvor bruken av flagget ble brukt som en opposisjon til borgerrettighetsbevegelsen. «*then with Georgia adopting a version in protest of Brown v. Board of Education in 1956, and South Carolina six years later — though, tellingly, the flag went up a year before the act authorizing it.*»⁷¹ Siste del av sitatet, hvordan flagget fikk flagge før loven ble vedtatt, er interessant ettersom det viser hvite amerikaners kontroll av makt i samfunn, samt undertrykkelsen av svarte amerikanere på bakgrunn av tanker som raseoverlegenhet under

⁶⁷ Bruinius, «South Carolina governor».

⁶⁸ Bruinius, «South Carolina governor».

⁶⁹ Robert Tracinski, «Let's Not Get Trolled On The Confederate Flag», *The Federalist*, 23. juni 2015, <https://thefederalist.com/2015/06/23/lets-not-get-trolled-on-the-confederate-flag/>.

⁷⁰ Dobby, «Opinion | Nikki Haley Gets».

⁷¹ Rosenberg, «They're Still Fighting the Civil War -- and Still Lying about the Confederate Flag».

borgerrettighetsbevegelsen. Dette viser da også hvordan flagget kan fremkalle minner om raseoverlegenhet og undertrykkelse for deler av samfunnet i samtiden.

Man ser betydningen av makten og budskapet bak flaggets gjenopplivelse gjennom et resonnement fra Rosenberg:

Its reintroduction in response to the Civil Rights movement sent a clear message: “The feds might try to help you, but remember who is the boss down here. We still rule.” Flying everywhere throughout the South, it sends the constant message to black Southerners, that they are not safe, they are not in control of their own personal security, much less anything else. Whatever other stories Southern whites might tell themselves and others about the flag, this basic fact remains.⁷²

Man kan tolke en oppsummering av Rosenberg sitt resonnement ved måten han trekker frem hvordan motpartens minne om flagget som kulturarv har en større kobling til 1960-tallet og borgerrettighetsbevegelsen, enn 1860-tallet og borgerkrigen.⁷³

I likhet med Rosenberg og Domby fortsetter Rod Dreher i samme retning.

The widespread use of the Confederate battle flag during the Civil Rights era, to defend white supremacy, removed the benefit of the doubt that might have been extended to those displaying the flag in memory of the war dead. In other words, modern white supremacists robbed the flag, as a symbol, of a plausible claim of innocence.⁷⁴

Han trekker her en kobling mellom hendelsen som utløste debatten i 2015, kirkeskytingen i Charleston, og borgerrettighetsbevegelsen. I følge Dreher er det umulig å forsvare flagget som symbol i dagens samfunn på bakgrunn av fortiden og samtidens bruk av flagget som skaper en tilknytning til en ideologi om hvitt overherredømme. «*Yet I have known white Southerners who really do consider the flag to be a symbol of Southern heritage, culture, and identity, and*

⁷² Rosenberg.

⁷³ Rosenberg.

⁷⁴ Rod Dreher, «Down with the Confederate Flag», *The American Conservative*, 20. juni 2015, <https://www.theamericanconservative.com/down-with-the-confederate-flag/>.

*who mean nothing racist by it.»*⁷⁵ Til tross for kjennskap til bekjente som anser flagget som et symbol på kulturarv mener han dette ikke lenger er en gyldig tolkning av flagget. Gjennom sitatet ser vi også forskjellen mellom bruk og forståelse av kulturarv, som ble trukket frem i teorikapittel 2.4. Dreher sine bekjente belyser forståelsen av kulturarv som noe samfunnet bevarer for fremtiden, og at kulturarven fremmer sørstatlig identitet. Mens en tolkning av Dreher sin forståelse av kulturarv ligner mer på nivå to trukket frem i teorikapittel 2.4. Dette innebærer da å forstå kulturarv som en forhandlingsprosess hvor kulturelle objekter som flagget, og verdiene, holdningene og minnene det fremkaller kan utfordres og redefineres.

Ikke-amerikanske fortidsreferanser.

I denne underkategorien bruker aktørene fortidsreferanser til andre deler av historien for å skape forståelse for hvilke minner flagget fremkaller i samtiden. I sitatet under sidestiller Jenkins det konføderale flagget med det nazistisk svastika symbolet. Hun fremstiller hvilke minner det konføderale flagget fremkaller ved å peke på hvilke minner det nazistiske svastika symbolet flagget over et minnesmerke fra andre verdenskrig ville fremkalt i samtiden.

If you went to Germany and saw a war memorial with a Nazi flag flying over it, what would you think of those people? You might think they were unrepentant. You might think they were in a lingering state of denial about their national atrocities. The Confederate battle flag is an American swastika, the relic of traitors and totalitarians, symbol of a brutal regime, not a republic. The Confederacy was treason in defense of a still deeper crime against humanity: slavery. If weaklings find racial hatred to be a romantic expression of American strength and purity, make no mistake that it begins by unwinding a red thread from that flag.⁷⁶

Jenkins skaper her en direkte kobling mellom det konføderale flagget og svastika symbolet brukt av nazistene. Svastika som symbolet har i seg selv koblinger til en tanke om raseoverlegenhet, og for de fleste ville dette symbolet fremkalle minner om Nazi-Tyskland. Disse minnene inkluderer den grusomme behandlingen av menneskegrupper utført av nazistene basert på ideologien om raseoverlegenhet. Man kan tolke at sidestillingen Jenkins skaper med de to symbolene som representerer raseoverlegenhet og hvitt overherredømme er

⁷⁵ Dreher, «Down with the Confederate Flag».

⁷⁶ Jenkins, «Unraveling the Threads of Hatred».

et forsøk på å sette hvor alvorlig minnene flagget bærer i samfunnet er, i et nytt perspektiv. For flest mennesker er nok minner om slaveriet fjernt, og flere tenker kanskje slaveriet tilhører en fortid hvor man tenkte annerledes. I motsetning sidestilles dette med svastika symbolet som for de fleste er kjent og et tydeligere symbol på en tankegang man ikke kan relatere til og derfor ikke vil minnes i den offentlige sfæren.

Buchanan, fra *The American conservative*, bruker flere ikke-amerikanske fortidsreferanser for å fremme hvordan debatten er en form for kulturell og historisk revisjonisme, i negativ forstand.

The world is turned upside down. The new dogma of the cultural Marxists: Columbus was a genocidal racist. [...] The great Confederate generals—Lee, Jackson, Forrest—fought to preserve an evil institution. You have nothing to be proud of and much to be ashamed of if your ancestors fought for the South. And, oh yes, your battle flag is the moral equivalent of a Nazi swastika.⁷⁷

I sitatet blir motstandere av flagget referert til som kulturelle marxister, som vil snu verden opp ned gjennom revisjonisme av historien. Referansen til motstandere av flagget som kulturelle marxister kan tolkes som en negativ bevegelse som forsøker å føre det amerikanske samfunnet i en retning vekk fra frihetsidealer som verdsettes av konservative. Videre bruker Buchanan eksempler på hvordan de prøver å sensurere og omskrive historien ved å svartmale Columbus, konføderale generaler og flagget som et symbol på raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Buchanan vektlegger hvordan dette skygger for den delen av befolkningen som vil huske og minnes sine forfedre, samt stolthet for nasjonens historie.

Man kan tolke Harold Meyerson bruk av en ikke-amerikansk fortidsreferanse som en måte å forsterke omfanget av minner det konføderale flagget kan vekke for borgere i det amerikanske samfunnet. «*Even as the Confederacy was formed to preserve a gulag archipelago of slave labor camps, so the way in which the Confederacy fought the Civil War reflected the violent racism at the heart of the Southern system.*»⁷⁸ Fortidsreferansen til Sovjetunionen og Gulag,

⁷⁷ Buchanan, «The Confederate Flag Doesn't Belong to Dylann Roof».

⁷⁸ Harold Meyerson, «Taking down the Confederate Flag Mustn't Obscure the South's Vile History», *The Washington Post*, 24. juni 2015, https://www.washingtonpost.com/opinions/taking-down-the-confederate-flag-wont-fix-everything/2015/06/24/f1f837c2-1a97-11e5-93b7-5eddc056ad8a_story.html.

drar fokuset vekk fra det amerikanske samfunn man kan ha en partisk tilnærming til, og over på et samfunn hvor man kan tolke omfanget av et fenomen som slaveleirer mer objektivt. Det vekker minner om Stalin og undertrykkelsen av Sovjetunionens borgere, og sidestiller det med slaveriet og undertrykkelsen av svarte amerikanere sørstatene kjempet for å beholde.

French bruker også ikke-amerikanske fortidsreferanser, men på en annen måte enn de andre aktørene. Først trekker han frem hvordan flagget som kulturelt minne bærer minner om heltemot og militær ære, og har bidratt til å forme sørstatsamerikanere. Soldater fra sørstatene formet av heltemot har videre spilt en viktig rolle for å beskytte nasjonen mot trusler som fascismen, kommunismen og i nyere tid Jihad og terrorisme.⁷⁹ Han bruker disse fortidsreferansene for å vekke minner om et felleskap, til tross for forskjeller om hvordan man tolker flagget og hvilke minner man mener det bærer og fremkaller i samfunnet.

4.1.2 Bruk av personlige minner i debatt av det konføderale flagget

I denne kategorien trekker aktører i debatten frem personlige minner fra hendelser i sitt liv, sitt opphav eller egne erfaringer når de reflekterer rundt hvilke idealer og minner flagget bærer i samfunnet.

Ryan Booth bruker personlige minner i debatten og trekker frem en hendelse fra sitt liv hvor en av hans elever med indisk etnisitet dekorerte sin mappe med en svastika. Mens svastikaens betydning i østlig kultur symboliserer «good fortune», legger han frem at symbolet automatisk blir forbundet med hat og ondskap i det amerikanske samfunn. Videre trekker Booth en parallell med denne hendelsen og hvordan flagget som symbol har en annen betydning i det amerikanske samfunn.

The Confederate battle flag, and monuments to Confederate generals, were not constructed as symbols of racial hatred. For many Southerners, the Civil War was not about slavery, and many Confederate generals were honorable men fighting for what they believed to be a good cause. But, unfortunately, the little Indian girl doesn't get to choose what a swastika means in America, and those of you who think that a Confederate flag honors Southern heritage, or who think that Confederate monuments

⁷⁹ French, «Don't Tear Down».

honor valiant men and are an important part of our history — you don't get to decide what those symbols mean to our culture.⁸⁰

Fra sitatet kommer det frem at flagget er et symbol på rasehat og fremmer minner og idealer om dette. I likhet med hvordan den indiske jenten ikke kunne bruke svastika symbolet på grunn av dens betydning i det amerikanske samfunn, mener Booth flagget som symbol, til tross for dens betydning som kulturarv, ikke har en plass i det offentlige rom når den også har en tilknytning til rasehat.

Nikki Hayley bruker også personlige minner fra sin oppvekst for å overtale en komite om hvorfor flagget burde fjernes i South Carolina.

I told them about the discrimination my family faced when I was a young girl growing up in rural South Carolina. My father, as an immigrant from India who wears a turban, was not always welcomed in shops and community events. It was painful. I made the case that no child should feel unwelcomed at our state capitol because the Confederate battle flag was flying there.⁸¹

Hun bruker her personlige minner for å få frem hvordan hun følte det da hun og hennes familie ikke ble anerkjent av samfunnet på bakgrunn av rasistiske holdninger. På grunn av dette vil hun ikke at et symbol som flagget skal splitte befolkningen i delstaten. Bruken av personlige minner kan tolkes som at Hayley mener flagget kan fremkalle rasistiske holdninger og verdier, og at det derfor ikke har en plass i den offentlige sfæren.

Kathleen Parker bruker også personlige minner for å reflektere rundt minnene flagget fremkaller i samtiden. Hun påpeker at hun selv har etterkommere som kjempet for begge sider i borgerkrigen, og trekker frem hvordan begge sidene i debatten minnes flagget ulikt. Både hvordan flagget minner befolkningen som kjempet for å forsvare sitt hjem, og en kamp for å bekjempe slaveriet. Videre reflekterer hun slik:

⁸⁰ Rod Dreher, «Confederate Nehushtan», *The American Conservative*, 14. august 2017, <https://www.theamericanconservative.com/confederate-nehushtan/>.

⁸¹ Nikki Hayley, «Opinion | Nikki Haley: My Position on the Confederate Flag Has Been Constant. Our Country's Culture Has Changed.», *The Washington Post*, 13. desember 2019, https://www.washingtonpost.com/opinions/nikki-haley-todays-climate-wouldnt-allow-us-to-remove-the-confederate-flag-in-south-carolina/2019/12/11/67373682-1c3c-11ea-8d58-5ac3600967a1_story.html.

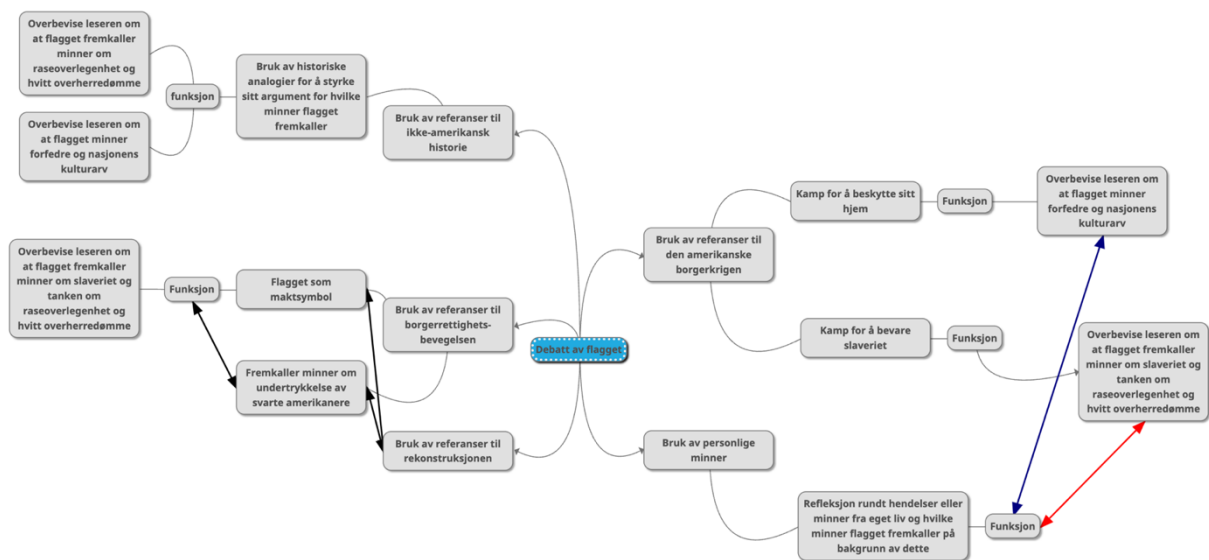
But the story of honoring one's forebears with the flag is as true for many as is the story of hatred that the flag represents for so many others. To me personally, the flag was offensive long before a mad-boy of evil heart gunned down nine lovely, innocent people as they included him in their prayers. [...] I was just as afraid of a pickup truck with a Confederate flag in the window as any African American would be. This is because we all know that the occupants of that truck mean no good by showing that flag. It says: Danger. The fact that the mere sight of the banner brings pain and humiliation to our African American neighbors is argument enough to bring it down. But last week's brutal slayings nullified the pro-heritage argument. Forevermore, there's no disputing its power as symbol of racial hatred.⁸²

Parker trekker her frem personlige minner for å vise hvordan hun oppfatter det konføderale flagget som fare ettersom det har en tilknytning til ideologien om hvitt overherredømme, og fremmer rasistiske holdninger. Videre trekker hun frem hvordan det fremkaller vonde minner for svarte amerikanere, og er et symbol på rasehat. Ifølge Parker er derfor ikke argumentet om at det representerer og minner om amerikansk kulturarv lenger gyldig.

⁸² Kathleen Parker, «Take down the Confederate Flag, South Carolina», *The Washington Post*, 22. juni 2015, https://www.washingtonpost.com/opinions/take-down-the-confederate-flag-south-carolina/2015/06/22/97ee92c0-18f9-11e5-ab92-c75ae6ab94b5_story.html.

4.1.3 Oppsummering og introduksjon til funksjonen av aktørenes fortid- og minnebruk i debatten av det konføderale flagget.

En oppsummering av debatten til nå vil belyse den første funksjonen til aktørenes bruk av fortid og minner. Ut ifra analysen har jeg utarbeidet et tankekart som gjør det lettere å forstå hvordan den omfattende bruken av fortid og minner kan brygge ned til to ståsteder i debatten med en hovedfunksjon hver. Mens hovedfunksjonene forteller oss om *hvordan* de bruker fortid og minner, vil funksjonene utarbeidet av hovedfunksjonene forsøke å belyse *hvorfor* aktørene fremstiller fortid og minner slik som de gjør.

Figur 2: Oppsummering av debatt av flagget

Først og fremst har jeg nå lyst til å oppsummere hva debatten av flagget forteller oss om den amerikanske minnekulturen og klargjøre hva vi har funnet ut av til nå gjennom tankekartet ovenfor. Som nevnt i kapittel 3.1 åpner debatt i samfunnet opp for en diskusjon og meningsutveksling om et samfunnsproblem. I debatten forsøker de ulike aktørene å overbevis leseren om deres eget ståsted i debatten, og hvordan man burde håndtere dette samfunnsproblemet det konføderale flagget utgjør. Dermed har vi to posisjoner som argumenterer ved bruk av fortidsreferanser og minner ulikt. Den ene siden bruker fortiden for å fremheve hvordan flagget fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. På bakgrunn av minnene flagget fremkaller vil de derfor se en endring i den amerikanske minnekulturen og fjerne flagget fra den offentlige sfæren. Den andre siden bruker derimot fortid for å argumentere for at flagget fremkaller minner om militær tapperhet, og sørstatenes og nasjonens kulturarv og historie. De ønsker på bakgrunn av dette å beholde flagget i den offentlige sfæren og la den amerikanske minnekulturen være slik den er.

Med unntak av underkategorien *borgerrettighetsbevegelsen* finner man fortidsreferanser fra begge posisjonene i debatten i alle underkategorier. Underkategorien *borgerrettighetsbevegelsen* fokuserer hovedsakelig på hvordan flagget ble brukt som politisk symbol for å hindre fremveksten av rettigheter for svarte amerikanere, og derfor fremkaller minner om undertrykkelse, og viderefører idealer som raseoverlegenhet og hvitt overherredømme i nyere tid. Som vi har sett i denne underkategorien trekker Rosenberg frem at flaggets kulturarv i samtiden av debatten har en større tilknytning til bruken av flagget under borgerrettighetsbevegelsen enn borgerkrigen. Rosenberg mener at det som huskes i dagens samfunn er flaggets bruk som politisk maktsymbol, og symbol på reaksjonære krefters motstand mot svarte amerikaneres rettigheter. Dette er i kontrast til hva motparten argumenterer for i underkategoriene *borgerkrigen* og *personlige minner*, hvor det trekkes frem fortidsreferanser til hvordan flagget bærer minner om forfedre som kjempet for sine rettigheter, og sitt hjem under borgerkrigen. French reflekterer også på bakgrunn av personlige minner om hvordan konføderale forfedre har inspirert til militær tapperhet i flere generasjoner, for både han og generelt i sørstatene. I disse to kategoriene finner man også fortidsreferanser fra aktører som forsøker å overbevise leseren om at flagget fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. I underkategorien *borgerkrigen* påpeker aktørene på ulike måter at flagget tilhører konføderasjonen som løsrev seg for å bevare slaveriet. I underkategorien *personlige minner* reflekterer aktører rundt hvilke minner flagget som symbol fremkaller i dagens samfunn gjennom opplevelser og erfaringer fra sine liv. Et eksempel på dette er Parker som opplever fare når hun ser flagget som et støtfanger klistremerke på en bil fordi hun forbinder dette med rasehat. Dette viser også hvordan flagget kan fremkalle minner om raseoverlegenhet.

Den siste underkategorien i debatten av det konføderale flagget, *ikke-amerikanske fortidsreferanser*, brukes av begge posisjoner i debatten, men naturligvis ulikt for å overbevise leseren om sitt standpunkt. Aktører som argumenterer for å endre minnekulturen bruker fortidsreferanser til ikke amerikansk historie for å styrke argumentet gjennom historiske analogier til nazismen og kommunismen. De historiske analogiene blir brukt for å fremkalle minner om grusomhetene utført av historiske aktører med disse to idelogene, og sidestiller det med den konføderale ideologien om raseoverlegenhet og hvitt overherredømme, som fremkalles av det konføderale flagget i samtiden samfunn. Aktører som forsøker å overbevise leseren om at flagget minner om nasjonens kulturarv bruker historiske analogier for

å sammenligne motparten med kulturelle marxister som angriper nasjonens kulturarv og historie.

Selv om aktørens hovedfunksjon er å overbevise leseren om sin posisjon i debatten forteller deres bruk av fortid og minner mer om man graver litt dypere. Ved å stille spørsmålet hvorfor de fremstiller fortiden og minner slik de gjør har jeg kommet frem til flere funksjonskategorier for hvert ståsted i debatten.

4.1.4 Funksjonen til aktørenes fortid- og minnebruk i debatt av det konføderale flagget

I denne delen av analysen vil jeg analysere hvorfor aktørene fremstiller fortiden og minner som de gjør. Hvorfor forsøker aktørene å overbevise leseren om at en endring i den amerikanske minnekulturen er nødvendig eller ikke. Gjennom analyse av fortidsbruken kommer det frem to ulike sider i debatten, samt ulike måter å fremstille fortiden på for å overbevise leseren om hvilke minner flagget fremkaller i dagens samfunn, og hvordan dette påvirker samfunnet og borgere sin fremtid. På den ene siden har man aktører som mener flagget bærer minner om undertrykkelse, slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Den vonde fortiden knyttet til flagget skaper splittelse i samfunnet som skygger for en mangfoldig amerikansk identitet. Aktører som har denne posisjonen i debatten, mener minnene som fremkalles av flagget vil fortsette å splitte samfunnet, og påvirke borgernes fremtid. På den andre siden har man aktører som mener flagget minner om nasjonens historie og sørstatlig kulturarv. Ettersom flagget bærer minner om en viktig del av den amerikanske historien forsøker de å overbevise leseren om at samfunnet ikke må glemme eller skygge over dette for fremtidens borgere. De vil altså bevare det kulturelle minnet flagget er fordi det har en verdi for fremtidens samfunn og borgere. Disse to ståstedene blir utgangspunktet for analyse av funksjonene til aktørenes bruk av fortid og minner. Jeg har utarbeidet flere funksjonskategorier for hver posisjon som blir forklart i innledningen til de to ståstedene under:

- Fremstilling av fortid og minner for å overbevise leseren om at flagget er kulturarv og historie.
- Fremstilling av fortid og minner for å overbevise leseren om at flagget fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme.

Fremstilling av fortid og minner for å overbevise leseren om at flagget er kulturarv og historie.

Gjennom analyse av fortidsbruken som argumenterer for denne posisjonen i debatten har jeg utarbeidet tre funksjonskategorier, nevnt under dette avsnittet. Alle tre funksjoner har en fellesnevner i kulturarv, som er hovedargumentet for forsvarere av det konføderale flagget. For å forstå hva aktørene med dette ståstedet i debatten mener med flagget som kulturarv er det hensiktsmessig å oppsummere hva begrepet innebærer. Kulturarv er en samlebetegnelse for aspekter ved fortiden som blir forstått som verdifulle for nåtiden og fremtiden. Kulturarv kan bidra til å bevare identitet og verdier, og spiller også en rolle i å fremme en følelse av tilhørighet, stolthet og forståelse i et fellesskap. Denne forståelsen av kulturarv er det som ligger til grunne for dette ståstedet i debatten. Som vi også har sett i teorikapittel 2.4 kan kulturarv forstås som en ressurs som blir brukt til å utfordre og redefinere de mottatte verdiene, holdningene og minner fra den dominerende kulturen i samfunnet. Denne forståelsen av kulturarv kan knyttes til det andre ståsted i debatten.

- Flagget er kulturarv og fremmer holdninger og verdier som fremtidige borger kan dra nytte av.
- Fremstiller fortidsbruken av motparten som et angrep på flagget som kulturarv og friheten til å huske og hedre sine forfedre.
- Flagget er historisk arv og viktig å huske for at fremtidens borgere kan forstå nasjonen i sin kompleksitet og dra lærdom fra historien.

Flagget er kulturarv og fremmer holdninger og verdier som fremtidige borger kan dra nytte av

Som vi har sett bruker French fortidsreferanser for å understreke hvorfor historiske aktører tok til våpen under borgerkrigen. Han peker ut at majoriteten av de konføderale soldatene ikke eide slaver, og kjempet hovedsakelig på bakgrunn av sine rettigheter gjennom frihetsidealene fra grunnloven, da for å beskytte sitt hjem.⁸³ Han mener dette er flaggets kulturarv, og en viktig del av nasjonen fordi det inspirerer til holdninger og verdier som samfunnet og fremtidig borgere kan dra nytte av. I tillegg mener French at flagget er en viktig del av tilhørigheten for borgere i samfunnet, som også forklarer hvorfor flere sørstatsborger er iherdige forsvarere av symbolet. Ifølge French sin fremstilling av fortiden kan man tolke at

⁸³ French, «Don't Tear Down».

flagget som kulturarv er et symbol på, og en inspirasjon for patriotisme og frihetsideal, som er viktig for både samtidens og fremtidens borgere i samfunnet.

Gjennom måten French fremstiller fortiden og minner flagget fremkaller skyver han fokuset vekk fra slaveriet, og trekker frem minner om soldaters tapperhet i borgerkrigen. I tillegg fokuserer han på hvordan flagget har inspirert til militær tapperhet gjennom USA sin historie og har vært av fordel for nasjonen. Han poengterer dette ved å bruke fortidsreferanser til bekjempelsen av nazismen, kommunismen og terrorisme i nyere tid. Han legger til grunn for dette gjennom å poengtere gjenskapelsen av sørstatssamfunnet i etterkant av rekonstruksjonen. «*The region also rebuilt by honoring its war dead and extolling a culture of military valor.*»⁸⁴ Dette kan tolkes som en måte å overbevise leseren om at det er mer enn en måte å huske fortiden på, og at flagget fremmer verdier og holdninger i samfunnet som er til fordel for nasjonen.

At flagget er kulturarv og verdifull for fremtidens borgere er også en funksjon man kan tolke ut ifra Buchanans bruk av fortid i debatten. «*What the flag symbolizes for the millions who revere, cherish or love it, however, is the heroism of those who fought and died under it.*»⁸⁵ Her kommer det igjen frem hvordan flagget bærer minner om patriotisme og stolthet for sine forfedre i samtiden. I slutten av artikkelen konkluderer Buchanan slik: «*if we are to preserve our republic, future generations are going to need what that battle flag truly stands for: pride in our history and defiance in the face of the arrogance of power.*»⁸⁶ Det kan virke som Buchanan har en konservativ tankegang som den siste delen sitatet hans belyser. Ifølge han er flagget en del av nasjonens historie og kulturarv, og spiller en viktig rolle for fremtidens generasjoner. Både i form av stolthet for historien og motstanden av maktarroganse fra den føderale regjeringen. Buchanan hentyder til fortiden og hvordan konføderasjonen løsrev seg fra nordstatene på bakgrunn av statlige rettigheter til å styre fritt og uavhengig av unionen i forkant av borgerkrigen. Buchanan mener altså at flagget som kulturarv spiller en rolle i å bevare denne verdien av frihet for fremtidens samfunn og borgere. At moderne forsvarere av konføderale ikoner ser på dem som et symbol på frihet er noe Coski også trakk frem.⁸⁷ Dette

⁸⁴ French, «Don't Tear Down».

⁸⁵ Buchanan, «The Confederate Flag Doesn't Belong to Dylann Roof».

⁸⁶ Buchanan, «The Confederate Flag Doesn't Belong to Dylann Roof».

⁸⁷ Lozada, «How People Convince Themselves».

styrkes også i måten Buchanan fremstiller motparten i debatten som kulturelle marxister, som jeg vil analysere i neste kategori.

Fremstiller fortidsbruken av motparten som et angrep på flagget som kulturarv og friheten til å huske og hedre sine forfedre.

Under denne kategorien kommer det frem et interessant funn av Buchanan sitt motsvar på andre aktørers fortidsbruk i debatten, og måten de fremstiller hvilke minner flagget fremkaller i dagens samfunn. Han omtaler motparten som kulturelle marxister som angriper den amerikanske kulturarven ved å argumentere for at flagget burde fjernes fra det offentlige rom.

The new dogma of the cultural Marxists: Columbus was a genocidal racist. Three of our Founding Fathers — Washington, Jefferson, Madison — were slaveowners. Andrew Jackson was an ethnic cleanser of Indians. The great Confederate generals — Lee, Jackson, Forrest — fought to preserve an evil institution. You have nothing to be proud of and much to be ashamed of if your ancestors fought for the South. And, oh yes, your battle flag is the moral equivalent of a Nazi swastika.⁸⁸

Man kan tolke Buchanan sine referanser til fortiden som en måte å belyse hvordan debatten er en del av et problem med det amerikanske samfunn og kulturen. Gjennom full lesning av hans artikkel får man et inntrykk av at han oppfatter debatten av det konføderale flagget som kanselleringskultur. Ifølge Buchanan svartmaler denne kulturen den amerikanske historien og påvirker delen av samfunnet som vil huske sine forfedre og historie. Som jeg påpekte i kontekstkapittelet for det amerikanske samfunn, mener noen amerikanere at kanselleringskulturen bidrar til å undertrykke ytringsfriheten i samfunnet. Fremstillingen av fortid i Buchanan sitt utsagn hvor han referer til motparten i debatten som kulturelle marxister kan tolkes slik. Videre kan man tolke dette som en bekymring for at fremtidens amerikanske samfunn, og hvordan denne typen kultur påvirker oppfatningen av frihetsidealer til borgere i samfunnet.

⁸⁸ Buchanan, «The Confederate Flag Doesn't Belong to Dylann Roof».

Flagget er historisk arv og viktig å huske for at fremtidens borgere kan forstå nasjonen i sin kompleksitet og dra lærdom fra historien.

Som jeg trakk frem i forrige funksjonskategori bruker French fortidsreferanse til rekonstruksjonen. Han peker her på at sørstatene måtte gjenskape et nytt samfunn etter nederlaget i borgerkrigen, som medførte både tap av familiemedlemmer og store ødeleggelser i samfunnet. Her anerkjenner han hvordan dette involverte segregering, Jim Crow lovene og lynsjing, og poengterer at dette er en del av lærdommen om nasjonens historie. I sitatet under oppsummerer French sitt argument for hvorfor flagget ikke burde fjernes fra den offentlige sfæren.

«If the goal of our shared civic experience was the avoidance of pain, then we'd take down that flag. But that's of course not the goal. Rather, we use history to understand our nation in all its complexity — acknowledging uncomfortable realities and learning difficult truths.»⁸⁹

Ifølge French kunne man tatt ned flagget om målet var å unngå vonde minner, men han mener at de vonde minnene flagget fremkaller er en del av nasjonens fortid og historie, og skaper en forståelse for hva det innebærer å være amerikaner i samtiden. En viktig funksjon av narrativet French fremstiller med fortidsreferansene sine er derfor trykket han setter på å huske nasjonens fortid og historie, og dra lærdom fra den.

Dette kommer også frem i måten han bruker personlige minner for å fortelle om hvordan kulturarven har påvirket hans identitet. Denne bruken belyser hva French mener det innebærer å være en amerikansk borger. Han trekker frem sin egen slekt og hans tilknytningen til flagget som etterkommer av konføderale soldater. I tillegg kommer det også frem hvilke lærdom man kan dra fra historien gjennom kulturarven i det amerikanske samfunn, som flagget er en del av.

I no longer have a battle flag at my house. [...] But we have a room in our home that honors my family's history of service. On one side of a framed picture from my own time in Iraq is a painting from the Revolutionary War, on the other side is a picture tracing the history of the Confederate Army in the Civil War. It's all a part of the complicated, messy picture of who I am — of who we are.⁹⁰

⁸⁹ French, «Don't Tear Down».

⁹⁰ French, «Don't Tear Down».

Den amerikanske befolkningen er preget av patriotisme, stolthet for nasjonens historie og militære tapperhet. Dette er noe som er sentralt, spesielt i forhold til borgerkrigen og minnet om den ettersom det er den blodigste konflikten på amerikansk jord. Dette kommer frem gjennom French sitt narrativ i artikkelen og måten han fremstiller minner og fortid. Som French har påpekt er det konføderale flagget over minnesmerker for døde konføderale soldater bare historie. Det minner forfedre sitt offer i borgerkrigen, og å fjerne flagget fra minnesmerker til konføderale soldater skygger for deres offer ifølge French. Samtidig skygger det er for en del av den amerikanske historien som hjelper fremtidens borgere å forstå det komplekse bildet på hva det innebærer å være amerikaner. Dette poengteres i slutten av sitatet hvor han understreker at historien hjelper han å forstå hvem han er og hvem vi, altså hvem amerikanere, er.

Fremstilling av fortid og minner for å overbevise leseren om at flagget fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme.

Gjennom analyse av fortidsbruken til aktører med ståstedet som forsøker å overbevise leseren om at flagget fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme har jeg utarbeidet to funksjonskategorier. Disse kategoriene har litt ulike funksjoner, men flyter til en viss grad inn i hverandre, og flere av aktørenes fortid og minnebruk vil belyses i mer enn en kategori. I henhold til oppgavens omfang er det også hensiktsmessig å avgrense mengden fortidsreferanser jeg trekker frem for å analysere funksjon for dette ståstedet.

- Flagget fremmer rasistiske holdninger som påvirker fremtidens samfunn og bidrar til å splitte det.
- Flagget bidrar til en hvitvasking av historien og viderefører en falsk tolkning av historien som påvirker fremtidige borgere.

Flagget fremmer rasistiske holdninger som påvirker fremtiden samfunns og bidrar til å splitte det.

Gjennom fremstillingen av fortid og minner på kryss av de ulike underkategoriene av fortidsreferanser er en av fellesnevnerne for deres funksjon hvordan flagget fremmer rasistisk holdninger og verdier, og at disse bidrar til en splittelse i samfunnet.

Coates var en av aktørene som trakk frem ‘cornerstone speech’ for å fremheve slaveriet som årsaken til borgerkrigen. Han bruker talen for å overbevise leseren om hvordan flagget fremkaller minner om slaveri, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Etter Coates fremhever talen trekker han frem hvordan flagget fremmer rasistiske holdninger og splitter samfunnet gjennom hendelsen som utløste debatten. «*This moral truth—“that the negro is not equal to the white man”—is exactly what animated Dylann Roof. More than any individual actor, in recent history, Roof honored his flag in exactly the manner it always demanded—with human sacrifice.*»⁹¹ Tolkning av utsagnet til Coates forteller noe om hvorfor han fremstiller fortiden slik han gjør. Han henviser til hvordan flagget og minnene det fremkaller påvirker samfunnet ved å videreføre rasistiske holdninger, som blant annet resulterer i hendelser som kirkeskytingen, og splitter samfunnet. Her er det viktig å poengtere at kirkeskytingen er et ekstremt tilfelle. Likevel ser man også at lignende ekstreme hendelser i perioden oppgaven er avgrenset til har forekommet, med både ‘Unite the Right Rally’ og politidrapet på George Floyd. En stor del av konteksten for debatten er svarte amerikaneres plass i det amerikanske samfunn, og hvordan rasisme er en faktor som påvirker likestilling og muligheter for dem som minoritet i samfunnet. Man kan derfor tolke funksjonen av Coates sin fremstilling av fortiden som en måte å overbevise leseren om at verdiene og minnene flagget fremmer og bærer i samfunnet ikke tjener samfunnet og fremtidens borgere noe godt. For å skape et mer mangfoldig og inkluderende samfunn i fremtiden argumenterer Coates for at flagget ikke har en plass i den offentlige sfæren. Han gjør dette på bakgrunn av fortidsreferanser, og minnene, verdiene og idealene flagget bærer i samfunnet.

Parker bruker personlige minner for å fremstille hvilke minner og reaksjon flagget fremkaller for svarte amerikanere i samfunnet når man støter på offentlig visning av flagget. Hun poengtere at det assosieres med fare, noe man kan tolke som en tilknytning til rasistiske holdninger på bakgrunn av at flagget fremkaller minner om raseoverlegenhet. «*[...] there’s no disputing its power as a symbol of racial hatred and the sickness of racism we all have a duty to fight with the same ferocity soldiers a century-and-a-half ago mustered to end slavery.*»⁹² Parker funksjon for minnebruken kommer frem i dette utsagnet, hvor hun oppsummerer hvordan man må kjempe i mot flagget sin symbolske kraft, og dens fremhevelse av rasistisk holdninger i samfunnet med samme intensitet som union-soldatene for 150 år siden kjempet

⁹¹ Coates, «Take Down the Confederate Flag—Now».

⁹² Parker, «Take down the Confederate Flag, South Carolina».

mot bevaringen av slaveriet.

Brinkmeyer trekker frem flaggets bruk som politisk maktsymbol under borgerrettighetsbevegelsen, og beskriver også hvordan flagget brukes som symbol i nyere tid. «*the Confederate battle flag has also become a symbol for those people who resist globalization, resist homogenization, resist the breakdown of the regional identities which are taking place throughout America.*»⁹³ Selv om Brinkmeyer ikke tar en ordentlig stilling til hvordan flagget fremmer en rasistisk holdning, og påvirker fremtidens samfunn negativt forteller utsagnet hans oss noe om de andre aktørene som gjør det. Utsagnet forteller oss om hvordan symbolet fortsatt har en betydning for grupper som ligner betydningen under rekonstruksjonen og borgerrettighetsbevegelsen. Dette er noe som påvirker samfunnet negativt i form av en splittelse innad i befolkningen. Dette kommer eksempelvis frem i Dreher sin bruk av fortidsreferanser til borgerrettighetsbevegelsen hvor han knytter flaggets bruk som politisk maktsymbol til hvitt overherredømme. Denne fortidsreferansen brukes for å forklare hvordan symbolet fremkaller minner om raseoverlegenhet og hvitt overherredømme i nyere tid. Dreher poengterer at historien av flaggets bruk som maktsymbol gjør flagget for tilsmusset til å flagge det i den offentlige sfæren. I tillegg kommer det et annet resonnement frem, hvordan symbolet splitter befolkningen og av den grunn burde fjernes fra den offentlige sfæren. «*To take down the flag is not a sign of disrespect to the South, but a recognition that “the South” includes all Southerners, including black men and women. The flag is a symbol of our deepest and ugliest division. It’s time for us to leave that heavy baggage behind.*»⁹⁴

Jenkins sidestilling av det konføderale flagget og det nazistiske svastika symbolet er en annen måte fortid blir fremstilt for å overbevise leseren om at flagget er et splittende symbol som fremmer rasistiske holdninger, og derfor burde fjernes fra den offentlige sfæren. Jenkins sin sidestilling av flagget og svastikaen fremhever hvordan flagget fremkaller minner om raseoverlegenhet, og med en understrekende kontrast at kun flagget er en del av den offentlige sfæren. Jenkins bruker altså sidestillingen for å få frem alvorlighetsgraden av symbolets betydning i samfunnet. Hun sammenligner derfor hvordan man ville oppfattet svastika symbolet over minnesmerker til andre verdenskrig. I dette sitatet kommer funksjonen av fortidsbruken hennes frem: «*If weaklings find racial hatred to be a romantic expression of American strength and purity, make no mistake that it begins by unwinding a red thread from*

⁹³ Bruinius, «South Carolina governor».

⁹⁴ Dreher, «Down with the Confederate Flag».

*that flag.»*⁹⁵ Her refererer Jenkins til hvordan enkelte borgere kan formes av minner flagget som symbol fremkaller og bærer i samfunnet. Hun refererer da til en romantisert versjon av fortiden og myten kjent som «the Lost Cause», og poengterer videre hvordan flagget i tilknytning til denne myten fremmer rasistiske holdninger. Jenkins sier at borgeres oppfatning av denne myten kan spores tilbake til den røde tråden av flaggets bruk som maktsymbol opp gjennom historien. Her er det mulig hun hentyder til flere av fortidsreferansene sett i underkategoriene *rekonstruksjonen* og *borgerrettighetsbevegelsen*, uten at hun nevner de konkret. På bakgrunn av rollen flagget spilte for kirkeskytingen i Charleston fremstiller hun fortiden for å overbevise leseren om hvorfor flagget og minnene den bærer ikke har en plass i den offentlige sfæren. Mens Jenkins her er ganske klar i hvordan flagget fremmer rasistisk holdninger og bidrar til splittelse i samfunnet, kan man også tolke en annen funksjon gjennom hennes fremstilling av fortiden. Denne funksjonen går ut på hvordan flagget bidrar til en hvitvasking av historien, og viderefører en falsk tolkning av historien som påvirker fremtidens samfunn.

Flagget bidrar til en hvitvasking av historien og viderefører en falsk tolkning av historien som påvirker fremtidige borgere.

I denne funksjonskategorien understreker aktører hvordan flagget har bidratt til en hvitvasking av historien, og at dette har videreført en falsk tolkning av historien som har hatt stor påvirkning på samfunnet. Denne funksjonen viser da til hvordan flagget fortsetter å påvirke samfunnet om man ikke tar et oppgjør med fortiden, og fjerner det fra det offentlige rom. Denne funksjonskategorien overlapper til dels med forrige kategori ettersom påvirkning den falske tolkningen av historien har på samfunnet ifølge aktørene med dette ståstedet, er måten den fremmer og romantiserer rasistiske holdninger.

I forkant av bruken av historisk analogi for å styrke argumentet til hvorfor flagget som symbol fremkaller minner om raseoverlegenhet og hvitt overherredømme, nevner Jenkins hvilke formål hun håper hendelsen som utløste debatten kan tjene for samfunnet. Dette formålet innebærer en erkjennelse av hvordan den falske tolkningen av historien kan ha en påvirkning på samfunnet og dens borgere, slik den hadde på Roof. For at hendelsen ikke skal ende opp nytteløs legger hun frem hvordan samfunnet burde håndtere minnene flagget bærer i

⁹⁵ Jenkins, «Unraveling the Threads of Hatred, Sewn into a Confederate Icon».

samfunnet. «*And that requires admitting that we have been teaching fiction instead of American history. We have romanticized the roots of hate with crinoline and celluloid.*»⁹⁶ Her hentyder Jenkins til hvordan flagget er med på hvitvaske historien, og at myten «the Lost Cause» har romantisert forståelsen av fortiden i det amerikanske samfunnet. Videre har denne romantiseringen av fortiden formet samfunnet, og i de mest ekstreme tilfeller fremmet rasehat og rasistiske holdninger som resulterer i hendelser som kirkeskytingen. Man kan også tolke en funksjon som appellerer til å fjerne flagget fra den offentlige sfæren fordi den viderefører denne tolkning av fortiden og historien. I slutten av hennes debattinnlegg kommer det frem et håp om at flagget fjernes fra offentligheten, og at man starter en forsoning med hvordan fortiden fremstilles i samfunnet ved å fremme sannheten om fortiden og historien. «*Maybe instead of provoking a race war, he has provoked the wish to clean out this brutal wound once and for all with the astringent of truth.*»⁹⁷ På bakgrunn av hvordan flagget påvirker samfunnet gjennom fremstillingen av en romantisert fortid og hvitvasking av historien vil Jenkins fjerne flagget fra det offentlige rom. Dette er noe Domy også understreker.

Domy har fremstilt fortiden som et motsvar på hvordan Hayley som politiker skygger unna påvirkningskraften flagget har hatt i samfunnet. Hayley sa hun ikke så en grunn til å erklære en vinner eller taper da hun talte for å endre lovgivningen slik at flagget kunne fjernes fra minnesmerket ved rådhuset i Columbia i 2015. «*As a state, we can survive, as we have done, while still being home to both of those viewpoints. We do not need to declare a winner and loser.*»⁹⁸ Hayley ser altså begge sider av debatten, og i artikkelen hennes understreker hun hvordan hun alltid har gjort det.⁹⁹ Ifølge henne kan flagget fremkalle minner om både kulturarv og en undertrykkende fortid. Hayley erklærte senere på en podcast i 2018 at Roof kapret flagget i 2015, og at det i forkant av denne hendelsen minnet om tjeneste, offer og kulturarv. Domy sitt motsvar har dette som utgangspunkt da han fremstiller fortiden og minnene flagget bærer for å understreke hvordan Hayley ser vekk fra historien til flagget som symbol i sørstatene. Han trekker frem fortidsreferanser som viser bruken av flagget som maktsymbol, og hvordan politiske ledere rettferdiggjorde lover som undertrykket svarte amerikanere på bakgrunn av falske minner om nasjonens fortid. Videre poengterer han at lignende referanser til unøyaktig og uoppriktig historie blir brukt av konservative aktører i

⁹⁶ Jenkins, «Unraveling the Threads of Hatred, Sewn into a Confederate Icon».

⁹⁷ Jenkins, «Unraveling the Threads of Hatred, Sewn into a Confederate Icon».

⁹⁸ Domy, «Opinion | Nikki Haley Gets the History of the Confederate Flag Very Wrong».

⁹⁹ Hayley, «Opinion | Nikki Haley».

debattene om konføderale ikoner. Gjennom sitatet under oppsummerer han påvirkningen dette har hatt på samfunnet og politikeres rolle i å hvitvaske historien.

Whitewashed history and a lack of empathy, promoted by political leaders, seem to foster nostalgia for a past than never was. Bad history allows the terrorist attacks at Charleston and Charlottesville to appear as aberrations instead of part of a longer history of white-supremacist violence.¹⁰⁰

Ovenfor ser man hvordan Dobby oppsummerer sitt debattinnlegg etter han har trukket frem fortidsreferanser til flaggets bruk som politisk maktsymbol under rekonstruksjonen og borgerrettighetsbevegelsen. I sluttdelen av sitatet ser man påvirkningen flagget har i samfunnet gjennom hvordan den hvitvasker fortiden og historien. Ifølge Dobby lar hvitvasking av historien terrorangrepene i Charleston og Charlottesville fremstå som avvik i stedet for en kontinuitet av voldsutøvelse og undertrykkelse basert på ideologi om hvitt overherredømme. Ved å fremstille fortid slik Dobby gjør, og knytte det til hvordan flagget og hvitvasking av fortiden påvirker samfunnet, belyser han behovet for en endring i minnekulturen konføderale ikoner utgjør. Mens debatten av flagget er knyttet til hendelsen i Charleston 2015, nevner også Dobby hendelsen i Charlottesville som utløste debatt av konføderale ikoner på en større skala. Denne hendelsen utløste store debatter av konføderale monumenter, hvor en av de mest omdiskuterte og omstridte monumentene er av sørstatsgeneral Robert E. Lee. Robert E. Lee er subjektet for neste debatt jeg skal analysere i denne oppgaven.

4.2 Analyse av debatt av det kulturelle minnet: Robert E. Lee

I likhet med struktur og fremgangsmåte i første debatt fortsetter denne delen av analysen i samme tråd. Jeg vil først presentere funn fra empirien til debatten av den konføderale sørstatsgeneralen Robert E. Lee tilknyttet forskningsspørsmål en: Hvilken fortid og hvilke minner bruker aktørene i debatten?

Debatten av Robert E. Lee dreier seg om hvordan han huskes i dagens samfunn gjennom navn på parker, gater og militære baser, samt statuer og monumenter. I deler av empirien er hovedfokuset konføderale monumenter. Likevel er monumenter av Lee en del av debatten, og

¹⁰⁰ Dobby, «Opinion | Nikki Haley Gets the History of the Confederate Flag Very Wrong».

aktørenes bruk av fortid forteller oss også om Lee i den amerikanske minnekulturen. Som i analyse av det konføderale flagget er denne delen også inndelt i kategoriene: *fortidsreferanser i debatt av Robert E. Lee* og *bruk av personlige minner i debatt av Robert E. Lee*.

4.2.1 Fortidsreferanser i debatt om Robert E. Lee

Bruken av fortidsreferanser er ganske lik som i debatt av flagget, og noen av de samme underkategoriene er blitt utarbeidet i analysen av empirien. Likevel er det referanser til fortid og minner noe ulikt, som resulterer i disse kategoriene: *Den amerikanske borgerkrigen, Jim Crow tiden, Robert E. Lee sin fortid og hvordan han huskes, Andre fortidsreferanser fra de amerikansk staters historie og ikke-amerikanske fortidsreferanser*.

Den amerikanske borgerkrigen

I likhet med debatt av det konføderale flagget brukes også referanser til den amerikanske borgerkrigen i debatt av Robert E. Lee, men i noe mindre grad enn med flagget. En aktør i debatten, Jack Kerwick, forsvarer Robert E. Lee, og hva ulike minnesmerker til ære for han står for i dagens amerikanske samfunn. Han skriver:

Most Confederate soldiers, as well as several prominent generals—including, most notably, Robert E. Lee—did not own slaves by the time that the war was raging. To claim that the mass of soldiers without whom the South never could have so much as thought of fighting sacrificed their lives and those of their family members for the sake of defending the right of a minority of wealthy aristocrats to own slaves is preposterous on its face.¹⁰¹

Her trekker han først og fremst en fortidsreferanse til hvordan Lee selv ikke eide slaver under borgerkrigen. Han mener derfor at Lee og andre soldater ikke kjempet for å beholde slaveriet, som man også ser lengre nede i sitatet. Kerwick peker her ut en logisk brist rundt slaveriet som årsak. Ettersom de fleste soldater ikke eide slaver kan de ifølge Kerwick ikke ha vært motivert av å forsvare systemet en minoritet av sørstatenes befolkning, aristokratene, tjente på. Kerwick mener altså at minnesmerker av Lee ikke representerer og fremkaller minner om en kamp for å forsvare slaveriet. Han synspunkt gjennom bruk av fortidsreferanser kan tolkes

¹⁰¹ Jack Kerwick, «In Defense of Honoring the Confederacy: A Response to the Cultural Cleansers», *Townhall*, 24. mai 2017, <https://townhall.com/columnists/jackkerwick/2017/05/24/in-defense-of-honoring-the-confederacy-a-response-to-the-cultural-cleansers-n2331294>.

som at borgerkrigen handlet om statlige rettigheter, og retten til å forsvare sitt hjem og sin frihet, som også ble trukket frem i debatten av flagget. I følge Kerwick er minnesmerker til Lee i samtidens samfunn markører for å huske og minne konføderale soldater som forsvarte sitt hjem.

Andre aktører i debatten heller mot den andre siden, hvor nettopp slaveriet blir påpekt som borgerkrigens årsak. Fra dette perspektivet fremkaller Lee minner om slaveriet, samt raseoverlegenhet og hvitt overherredømme.

Yoni Appelbaum bruker fortiden for å sammenligne Unite the right Rally som gjenopplivet debatten av konføderale monumenter i 2017 med borgerkrigens årsak. «*On Saturday in Charlottesville, a rally in defense of a statue of Robert E. Lee turned into a reenactment of the cause he led—white supremacists marching behind the Confederate battle flag, their opponents left injured or dead on the ground.*»¹⁰² I sitatet sidestiller Appelbaum borgerkrigens årsak, slaveriet, med hva som skjedde i Charlottesville og kaller hendelsen for en reenactment. Han bruker fortiden ved å sidestille Lee sin kamp for å bevare slaveriet og tilknytning til ideologien om hvitt overherredømme, med demonstrantene fra den høyre ekstreme Alt-Right bevegelsen sin protest, og deres tilknytning til en ideologi om hvitt overherredømme. Videre bruker Appelbaum et eksempel fra fortiden om hvordan Lee så på frie svarte amerikanere under borgerkrigen.

He's the general who took an invading army north into Pennsylvania in 1863, in defense of a slave society. And not merely in the abstract. Lee's army was ordered to respect white property, but chose to regard the blacks it encountered as contraband—to be seized and returned to the South, whether born free, manumitted, or escaped.¹⁰³

Her bruker Appelbaum en fortidsreferanse til borgerkrigen som understreker Lee sin rolle i bevaringen av slaveriet. Eugene Robinson bruker også fortidsreferanse til borgerkrigen og slaveriet, og uttrykker hvilke minner monumenter av blant annet Lee fremkaller i samtidens samfunn. «*There is no earthly reason any of this nation's public spaces should be defiled by statuary honoring generals, soldiers and politicians who were traitors, who took up arms*

¹⁰² Yoni Appelbaum, «Take the Statues Down», *The Atlantic*, 13. august 2017, <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2017/08/take-the-statues-down/536727/>.

¹⁰³ Appelbaum, «Take the Statues Down».

*against their country, who did so to perpetuate slavery, and who — this is an important point — were losers.»*¹⁰⁴

Adam Serwer, i tråd med Robinson og Appelbaum, bruker fortid for å poengtere hvordan minnesmerker av Lee bærer minner om slaveriet. Han trekker også frem general Lee sine handlinger under borgerkrigen. I liket med Appelbaum bruker han invasjonen av Pennsylvania og slaget ved Crater som eksempler for å fremstille hvordan Lee kjempet for å beholde slaveriet. En annen fortidsreferanse i sitatet under viser Lee sin respons til en byttehandel av krigsfanger foreslått av general Ulysses Grant.

Lee's response was that "negroes belonging to our citizens are not considered subjects of exchange and were not included in my proposition." Because slavery was the cause for which Lee fought, he could hardly be expected to easily concede, even at the cost of the freedom of his own men, that black people could be treated as soldiers and not things.¹⁰⁵

Denne fortidsreferansen viser hvordan Lee ikke ville gi fra seg svarte krigsfanger for egne konføderale krigsfanger på bakgrunn ideologien om raseoverlegenhet, som belyser hvordan Lee fremkaller minner om raseoverlegenhet i samtiden.

Jim Crow tiden

I liket med hvordan flagget ble brukt som et politisk maktsymbol under borgerrettighetsbevegelsen, ble monumenter av Lee brukt som politisk maktsymbol under tidsperioden etter rekonstruksjonen av sørstatssamfunnet, kjent som Jim Crow tiden. Dette er en fortidsreferanse flere aktører bruker i debatt av Lee.

Rich Lowry trekker frem hvordan monumenter ble oppreist for å bevare en romantisert versjon av konføderasjonen. Videre refererer han til fortiden gjennom konteksten for oppreisingen av Lee statuen i Richmond, Virginia. Han trekker frem hvordan reisingen av

¹⁰⁴ Eugene Robinson, «Opinion | There Is No Earthly Reason This Nation Should Be Defiled by Confederate Statues», *The Washington Post*, 25. juni 2020, https://www.washingtonpost.com/opinions/solving-the-confederate-monument-problem-is-easy-tear-them-all-down/2020/06/22/10bb8082-b4ae-11ea-a510-55bf26485c93_story.html.

¹⁰⁵ Adam Serwer, «The Myth of the Kindly General Lee», *The Atlantic*, 4. juni 2017, <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2017/06/the-myth-of-the-kindly-general-lee/529038/>.

statuen eleverte Lee sin status fra en mann til en gudommelig figur, samt at det kollektive minnet «Lost Cause» fikk grobunn i sørstatssamfunnet.

Its 1890 unveiling was a key moment in the creation of a cult of Lee as a man of “moral strength and moral beauty,” as a speaker put it that day. [...] The apotheosis of Lee was an element of a Lost Cause mythology that maintained that the Civil War wasn’t truly about slavery, only Southern states defending their legitimate prerogatives.¹⁰⁶

I likhet med Lowry bruker Mitch Landrieu fortiden på en ganske lik måte, men refererer til konføderale statuer i New Orleans. «*The record is clear: New Orleans’s Robert E. Lee, Jefferson Davis and P.G.T. Beauregard statues were erected with the goal of rewriting history to glorify the Confederacy and perpetuate the idea of white supremacy.*»¹⁰⁷ Landrieu bruker konteksten til å belyse hvordan statuene ble oppreist for å skrive om historien, og fremme idealer som raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Robinson¹⁰⁸, Serwer¹⁰⁹, Karen Finney¹¹⁰ og Kevin M. Levin¹¹¹ bruker fortiden likt for å trekke samme slutning som Landrieu og Lowry.

Michael Signer anerkjenner også at statuer av Lee ble oppreist under Jim Crow tiden. Til tross for at statuer av Lee fremkaller minner om undertrykkelse, hvitt overherredømme og raseoverlegenhet trekker han frem at disse delen av historien også er viktig å huske. Han viser til sitt poeng gjennom funn fra en rapport en kommisjon gjorde i etterkant av «Unite the Right Rally» hendelsen.

¹⁰⁶ Rich Lowry, «Conservatives Should Feel No Investment in Confederate Monuments», *National Review* (blog), 19. juni 2020, <https://www.nationalreview.com/2020/06/confederate-statues-debate-conservatives-shouldnt-defend-symbols-secession/>.

¹⁰⁷ Mitch Landrieu, «Perspective | New Orleans Mayor: Why I’m Taking down My City’s Confederate Monuments», *The Washington Post*, 11. mai 2017, <https://www.washingtonpost.com/posteverything/wp/2017/05/11/new-orleans-mayor-why-im-taking-down-my-citys-confederate-monuments/>.

¹⁰⁸ Robinson, «Opinion | There Is No Earthly Reason This Nation Should Be Defiled by Confederate Statues».

¹⁰⁹ Serwer, «The Myth of the Kindly General Lee».

¹¹⁰ Karen Finney, «Perspective | I’m Black. Robert E. Lee Is My Relative. His Statues Can’t Come down Soon Enough.», *The Washington Post*, 15 mai 2017, <https://www.washingtonpost.com/news/posteverything/wp/2017/08/15/im-black-robert-e-lee-is-my-ancestor-his-statues-cant-come-down-soon-enough/>.

¹¹¹ Kevin M. Levin, «Why I Changed My Mind About Confederate Monuments», *The Atlantic*, 19. august 2017, <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2017/08/why-i-changed-my-mind-about-confederate-monuments/537396/>.

Numerous Charlottesville African American residents who have lived through decades of suppression of their history oppose removal on the grounds that it would be yet another example of hiding their experience. For them, transforming the statues in place forces remembrance of the dominance of slavery and Jim Crow white supremacy.¹¹²

Det samme sentimentet finner man i Sophia A. Nelson sin debattartikkel: «*We do not learn when we run from our wrongs. We learn when we face them.*»¹¹³ På den måten kommer et mer nyansert blikk i debatten frem. Nelson og Signer anerkjenner de vonde minnene minnesmerker av Lee kan fremkalle, men er ikke nødvendigvis for å fjerne minnesmerker av Lee fra offentlige rom.

Robert E. Lee sin fortid og hvordan han huskes

I denne underkategorien finner man to parter som bruker Robert E. Lee sin fortid på to vidt forskjellige måter. De referer til Lee sin fortid og hans karakter, og reflekterer rundt hvordan han huskes og hvordan han burde minnes samtidens amerikanske samfunn. En del aktører trekker frem Lee som person og de gode kjennetegnene med hans karakter. Mens andre aktører hevder at den gode, hederlige og vennlig Lee er en myte som blir husket, og minnesmerker av Lee fremmer og viderefører denne myten.

De to aktørene som går i dybden om Lees kjennetegn som person er Kerwick og Serwer, men begge fremstiller Lee sin fortid ulikt. Kerwick starter sitt forsvar av Lee som person slik: «*Personally and professionally, privately and publically—by all accounts, Lee must be among the finest human beings that has ever walked the Earth*»¹¹⁴ Videre trekker han frem flere kjente historiske aktører, blant annet Dwight Eisenhower, Winston Churchill, JFK, Ronald Reagan og Theodore Roosevelt, og hvordan de har rost Lee for hvem han var og betydningen av hans personlige kjennetegn. En felles nevner blant uttalelser fra disse historiske aktørene er hvordan Lee var en av de mest eksepsjonelle generalene noensinne, og hvordan han i etterkant

¹¹² Michael Signer, «Perspective | I'm a Progressive Mayor. Here's Why I Voted No on Removing My City's Confederate Statue.», *Washington Post*, 24. mai 2017, <https://www.washingtonpost.com/posteverything/wp/2017/05/24/im-a-progressive-mayor-heres-why-i-voted-no-on-removing-my-citys-confederate-statue/>.

¹¹³ Sophia A. Nelson, «Opinion: Confederate Monuments Should Stay and Here's Why», *NBC News*, 1. juni 2017, <https://www.nbcnews.com/think/news/opinion-why-i-feel-confederate-monuments-should-stay-ncna767221>.

¹¹⁴ Jack Kerwick, «Robert E. Lee: An American Hero», *Townhall*, 23. mai 2017, <https://townhall.com/columnists/jackkerwick/2017/05/23/robert-e-lee-an-american-hero-n2330883>.

av borgerkrigen utgjorde en stor rolle i forsoning og forening mellom nord- og sørstatene. Dette blir godt oppsummert i sitater under:

President Ford too celebrated Lee: “As a soldier, General Lee left his mark on military strategy. As a man, he stood as the symbol of valor and of duty. As an educator, he appealed to reason and learning to achieve understanding and to build a stronger nation. The course he chose after the war became a symbol to all those who had marched with him in the bitter years towards Appomattox.”¹¹⁵

Quentin B. Fairchild i liket med Kerwick trekker frem Eisenhower sin ros av Lee da han ble spurt om hvorfor et bilde av Lee hang på hans kontor.

From deep conviction, I simply say this: a nation of men of Lee’s calibre would be unconquerable in spirit and soul. Indeed, to the degree that present-day American youth will strive to emulate his rare qualities, including his devotion to this land as revealed in his painstaking efforts to help heal the Nation’s wounds once the bitter struggle was over, we, in our own time of danger in a divided world, will be strengthened and our love of freedom sustained. Such are the reasons that I proudly display the picture of this great American on my office wall.¹¹⁶

Mens Kerwick og Fairchild bruker fortidens anerkjennelser og ros av Lee for å belyse han som en god person og viktig person å huske og minne i samtiden, påpeker Serwer rosen i sitatet over som en myte. «*The myth of Lee goes something like this: He was a brilliant strategist and devoted Christian man who abhorred slavery and labored tirelessly after the war to bring the country back together.*»¹¹⁷ Videre underbygger han denne påstanden ved å bruke fortidsreferanser til Lee og hans liv i forkant av, under og i etterkant av borgerkrigen.

Lee was a slave owner—his own views on slavery were explicated in an 1856 letter that is often misquoted to give the impression that Lee was some kind of abolitionist. In the letter, he describes slavery as “a moral & political evil,” but goes on to explain

¹¹⁵ Kerwick, «Robert E. Lee: An American Hero».

¹¹⁶ Quentin B. Fairchild, «Confederate History Is American History», *The American Conservative*, 12. juni 2017, <https://www.theamericanconservative.com/confederate-history-is-american-history/>.

¹¹⁷ Serwer, «The Myth of the Kindly General Lee».

that: I think it however a greater evil to the white man than to the black race, & while my feelings are strongly enlisted on behalf of the latter, my sympathies are more strong for the former. The blacks are immeasurably better off here than in Africa, morally, socially & physically. The painful discipline they are undergoing, is necessary for their instruction as a race, & I hope will prepare & lead them to better things.¹¹⁸

Først og fremst påpeker Serwer hvordan Lee var en slaveeier, og at han hadde samme syn på svarte amerikanere som de fleste sørstasborgere til tross for at han ofte huskes som den vennlige general Lee. Videre kommer han med eksempler som belyser hvordan Lee behandlet sine egne slaver og frie svarte amerikanere som kjempet for nordstatene. Appelbaum, som referert til i underkategorien *den amerikanske borgerkrigen*, trekker også frem eksempler fra fortiden hvor Lee og hans hær terroriserte frie svarte amerikanere under borgerkrigen.¹¹⁹ Appelbaum trekker også frem historisk aktører som har rost Lee for hans karakter gjennom historien, men bruker denne fortidsreferanse med en annen funksjon enn Kerwick og Fairchild. Appelbaum bruker rosen Lee har fått i fortiden i kontrast til hvordan Trump er en av få presidenter som ikke har rost Lee. Ifølge han tyder dette på en endring i hvordan man minner Lee i dagens samfunn.¹²⁰

Serwer har også et annet syn på rosen Lee har fått opp gjennom historien, han bruker Lee sine uttalelser under rekonstruksjonstiden for å understreke hvilke rolle Lee faktisk spilte i forsoningen av borgerkrigen, og forening av nord- og sørstatene.

Publicly, Lee argued against the enfranchisement of black Americans, and raged against Republican efforts to enforce racial equality in the South. [...] To the extent that Lee believed in reconciliation, it was among white people, and only on the precondition that black people would be denied political power and therefore the ability to shape their own fate.¹²¹

¹¹⁸ Serwer.

¹¹⁹ Appelbaum, «Take the Statues Down».

¹²⁰ Yoni Appelbaum, «Not Even Trump Wants to Praise Robert E. Lee», *The Atlantic*, 15. oktober 2018, <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2018/10/nbc-trump-robert-e-lee/573010/>.

¹²¹ Serwer, «The Myth of the Kindly General Lee».

Mens Kerwick fremstiller Lee sin rolle under rekonstruksjonen som positiv og hederlig, kommer det frem et annet synspunkt på rollen Lee spilte under rekonstruksjonen gjennom Serwer sitt sitat. Serwer trekker frem hvordan Lee ikke var for et egalitært samfunn, og at svarte amerikanere ikke skulle aksepteres som fullverdige borgere. Hvilke minner minnesmerker av Lee fremkaller i samfunnet er altså svært omstridt. Appelbaum setter et spørsmålstegn til statuer av Lee som general i uniform på en hest istedenfor rollen hans spilte som forliksmann under rekonstruksjonen. «*Why is this peacemaker always immortalized girded for war?*»¹²²

Avslutningsvis bruker Kerwick fortiden for å sidestille Lee med Abraham Lincoln, og på den måten fremme Lee som en hederlig person.

In his anthology, *What is a Man?* Professor Waller Newell—no friend of the Confederacy and an admirer of Lincoln—notes that the 16th President and Lee supply “a fascinating study in contrasts.” Unlike Lincoln, who “was a troubled husband and a distracted father,” Lee was “a model gentleman, father, and leader of youth in his private and post-war life.” He was as “warm and loving” a father as he was “firm.” He was “idolized” by his children. Newell mentions that Lee’s “fatherly care extended from his own children to the young men at Washington College, where he ended his life as a much loved president.”¹²³

Bruken av fortid ved å sidestille Lincoln og Lee fremmer Lee som en god person, spesielt med tanke på hvordan man husker Lincoln i samtiden som innflytelsesrik og hederlig. At Kerwick peker på Newell som en beundrer av Lincoln, vektlegger ordene som følger enda mer. Lee sine prestasjoner i sitatet er også noe Serwer trekker frem i sin debattartikkel, men måten han bruker fortiden til Lee er annerledes.

Lee is not remembered as an educator, but his life as president of Washington College (later Washington and Lee) is tainted as well. [...] There were at least two attempted lynchings by Washington students during Lee’s tenure, and Pryor writes that “the number of accusations against Washington College boys indicates that he either punished the racial harassment more laxly than other misdemeanors, or turned a blind

¹²² Appelbaum, «Take the Statues Down».

¹²³ Kerwick, «Robert E. Lee».

eye to it,” [...] In short, Lee was as indifferent to crimes of violence toward black people carried out by his students as he was when they were carried out by his soldiers.¹²⁴

Serwer bruker fortiden til Lee for å bryte ned myten om hvordan han huskes i samtiden. Han poengterer likheten med Lee sitt syn på svarte amerikanere under borgerkrigen og i etterkant av den, ved Washington College. Dette står i kontrast til hvordan andre aktører har fremstilt fortiden til Lee som en som ville helbrede sårene i samfunnet i etterkant av borgerkrigen.

Andre fortidsreferanser fra de amerikansk staters historie.

I debatten av Lee blir det også referert en del til andre deler av amerikansk historie på bakgrunn av tilknytningen konføderale statuer har til slaveriet, og tanken om raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Disse aktører refererer til den amerikanske grunnloven og grunnlovsfedrene som også har tilknytning til slaveriet, men aktørene bruker likevel referansene ulikt.

Kerwick refererer til grunnlovsfedrene og viktig amerikanske historiske personer i to debattartikler. I den første bruker han fortiden for å sidestille grunnlovsfedrenes og konføderale aktører som Lee sin tilknytning til slaveriet.

George Washington, the Father of America; Thomas Jefferson, the author of the Declaration of Independence; James Madison, the Father of the United States Constitution; and Patrick Henry, the man who famously declared, “Give me liberty or give me death!” were all white Southerners who owned massive numbers of black slaves. [...] If Moon thinks only the brainwashed, the “stupid,” and the “racist” could fail to see how monuments to Robert E. Lee and Jefferson Davis cause “hurt” to contemporary blacks, then it follows that only the brainwashed, the stupid, and the racist can fail to see that monuments to our Founders do the same.¹²⁵

¹²⁴ Serwer, «The Myth of the Kindly General Lee».

¹²⁵ Jack Kerwick, «A Response to “An Apology for White People”: The Absurdity of Racial Correctness Exposed», *Townhall*, 27. juni 2017, <https://townhall.com/columnists/jackkerwick/2017/06/27/a-response-to-an-apology-for-white-people-the-absurdity-of-racial-correctness-exposed-n2346789>.

I sin andre debattartikkel referer han igjen til grunnlovsfedrene for å avkrefte tanken om at konføderale symboler minner om slaveriet og derfor må fjernes fra den offentlige sfæren. «*Since slavery is immoral, all public commemorations of George Washington, Thomas Jefferson, Patrick Henry, James Madison, and a whole lot of other Founding Fathers involved with slavery are immoral as well.*»¹²⁶ Mens Kerwick her sidestiller grunnlovsfedrenes moral med konføderale aktørers moral, sammenligner Robinson dem, men kommer til en annen konklusjon.

There is an obvious difference between George Washington and Thomas Jefferson, who founded our union, and, say, Jefferson Davis and Stonewall Jackson, who tried to destroy it. The fact that Washington, Jefferson and other early presidents owned slaves should temper our admiration for them but not erase it entirely. They gave us a nation grotesquely disfigured by slavery, but they also gave us the constitutional tools, and the high-minded ideals, with which to heal that original, near-fatal flaw. Davis, Jackson and the rest of the Confederates gave us war, destruction and suffering, all in the service of white supremacy and African American subjugation. They deserve nothing but our eternal scorn.¹²⁷

Robinson referer til grunnlovsfedrene og sammenligner minnet de fremkaller med konføderale aktører og minnet de fremkaller, han kommer da frem til to ulike minner til tross for at begge har tilknytning til slaveriet. Her kommer det også frem hvilke idealer grunnlovsfedrene og Lee fremmer i samfunnet. Mens grunnlovsfedrene fremmer viktige idealer fra grunnloven som for eksempel frihetsidealene, mener Robinson at de konføderale aktørenes minnesmerker fremmer idealer som hvitt overherredømme og minner om svarte amerikaneres undertrykkelse.

Signer referer også til grunnlovsfedrene, men bruker fortiden annerledes enn Kerwick. Han anerkjenner undertrykkelsen statuer av Lee kan minne om i samfunnet, men mener det er viktig å huske landets historie og underbygger sitt argument ved å peke på grunnlovsfedrene også var eiere av slaver.

¹²⁶ Kerwick, «In Defense of Honoring the Confederacy».

¹²⁷ Robinson, «Opinion | There Is No Earthly Reason This Nation Should Be Defiled by Confederate Statues».

The history of racial oppression in America is horrific, but it is our history. An effort to excise from our public spaces all who were implicated in the oppression of African Americans would be a slippery slope. In Charlottesville, after all, our City Hall is adorned with a relief of Founding Fathers Thomas Jefferson, James Madison and James Monroe — all great Virginians, but all slave owners.¹²⁸

Sophia A. Nelson bruker fortiden likt som Signer, og sidestiller grunnlovsfar James Madison med andre konføderale aktører som Lee og hvordan man kan bruke fortiden for å lære av den. *“Keep the statues where they are so that people can explain history to their kids. Keep them so that we can have a constructive dialogue at places like Montpelier (the home of President James Madison, who is considered the father of the Constitution.)”*¹²⁹ Den ulike bruken av fortidsreferanser og sammenligning av grunnlovsfedrene skissert ovenfor viser hvordan Lee fremkaller ulike minner og idealer for de to sidene i debatten. På den ene siden fremstilles det som en god sammenligning som fremmer verdien av å huske Lee og minnene minnesmerker av han bærer i samfunnet. Mens det på den andre siden er det en tydelig forskjell mellom grunnlovsfedrene og Lee, og hvilke minner og idealer de fremmer i samfunnet.

Ikke-amerikanske fortidsreferanser

I denne kategorien finner man bruk av fortidsreferanser til andre deler av historien enn den amerikanske. Noen aktører trekker frem hvordan andre samfunn har forholdt seg til fortidens minner i sin samtid. Mens andre bruker fortidsreferanser for å vise hvordan hele historien må revideres om man ikke lenger skal huske og minnes de mørkere delene av historien.

Kerwick trekker lange linjer til slaveriet gjennom historien og følger den sist nevnte måten fortid brukes i denne underkategorien. Han sammenligner andre historiske og kunstneriske verk med konføderale statuer av Lee, og refererer til at Platons idé republikk også innebar slaveri. På bakgrunn av at man ikke kan hedre statuer av Lee som har tilknytning til slaveriet, kan man heller ikke, i følge Kerwick, hedre Raphael sitt maleriet «The School of Athens» som har en tilknytning til slaveri gjennom Platon og Aristoteles som er avbildet i sentrum av maleriet.

¹²⁸ Signer, «Perspective | I’m a Progressive Mayor. Here’s Why I Voted No on Removing My City’s Confederate Statue.»

¹²⁹ Nelson, «Opinion: Confederate Monuments Should Stay and Here’s Why».

Nelson er tidels enig med Kerwick, og referer til kulturelle nazistiske objekter som bærer minner om en mørk fortid slik statuer av Lee også gjør for noen. Hun bruker den mørke fortiden nazismen minner om og sidestiller den med statuenes mørke fortid. Hennes hovedpoeng er at man ikke kan hindre noen å minne fortiden slik de selv føler for på bakgrunn frihetsidealene i den amerikanske grunnloven, selv om det også fremkaller minner om en mørk fortid.¹³⁰

Robinson referer også til nazismens mørke fortid, men fremstiller fortidsreferansen annerledes enn Nelson. «*White Southerners who consider the memorials a matter of “heritage” should realize that many Americans have ancestors who made poor choices. Like the Germans of the Third Reich, they merit familial respect but not public honor.*»¹³¹ I siste delen av sitatet kommer forskjellen mellom hvilke minner de to aktørene i debatten mener monumenter av Lee bærer og fremkaller i samfunnet. Mens Nelson mener de som minner sin forfedre gjennom offentlige monumenter av Lee har rett til det, mener Robinson samfunnet ikke behøver bærende monumenter av Lee i det offentlig rom for at deler av befolkningen skal huske og minne sin forfedre.

Videre referer Robinson til Berlin-muren og hvordan den minner fortiden på en mer passende måte enn statuene til konføderasjonen gjør. Han bruker Tysklands måte å forholde seg til sin fortid på i etterkant av Berlin murens fall som en pekepinn på hvordan det amerikanske samfunnet kan forholde seg til minnene monumenter av Lee bærer i samfunnet.¹³² Det samme gjør Levin ved å referere til hvordan Tsjekkia håndterte minnesmerker av Stalin og minnene de fremkalte om Tsjekkia som sovjetisk satellittstat.¹³³ Både Robinson og Levin bruker disse fortidsreferansene på bakgrunn av at de vil se en endring i minnelandskapet i det amerikanske samfunn som leder til neste del av analysen, hvilke funksjoner fortidsreferansene aktørene i debatten bruker har. Før denne delen vil jeg først analysere bruken av personlige minner i debatten av Lee.

¹³⁰ Nelson, «Opinion: Confederate Monuments Should Stay and Here’s Why».

¹³¹ Robinson, «Opinion | There Is No Earthly Reason This Nation Should Be Defiled by Confederate Statues».

¹³² Robinson.

¹³³ Levin, «Why I Changed My Mind About Confederate Monuments».

4.2.2 Bruk av personlige minner i debatt av Robert E. Lee

I denne kategorien trekker aktører i debatten frem personlige minner for å reflektere rundt hvilke minner Robert E. Lee bærer i samfunnet.

Nelson bruker personlige minner når hun reflekterer rundt hvilke minner Lee fremkaller i samfunnet. Hun trekker frem hvordan hun som svart amerikaner opplevde rasistiske trusler som student ved Washington & Lee University.

The people who hated having black classmates at their school didn't hate us because there were statues of Robert E. Lee or George Washington (our nation's first President and a slave owner) on campus. They didn't like having black classmates because they had racist hearts. [...] They honored racial prejudice. They harbored cultural bias. That, my friends, is what we must work toward eradicating. And we won't do it by hiding from our racist, slave owning, segregated past.¹³⁴

I sitatet trekker Nelson frem, som tidligere utpekt, hvordan minnene monumenter av Lee bærer i samfunnet er en viktig del av historien. Ifølge Nelson bærer ikke minnesmerker av Lee rasistiske holdninger og verdier som påvirker samfunnet, som vi har sett en del aktører mener konføderale ikoner gjør. Hun mener heller minnesmerker av Lee er et viktig verktøy som hjelper samfunnet å huske undertrykkelsen av svarte amerikanere, og ha konstruktive dialoger om rasisme, og dermed kan bidra til å endre rasistiske holdninger i samfunnet.

Karen Finney er en annen aktør som også bruker personlig minner i debatten, men reflekterer rundt minnet om Lee i samfunnet annerledes på bakgrunn av sine personlige minner. Finney er en etterkommer av general Lee selv, og reflekterer rundt hennes bestemor sin protest mot foreldrene sitt ekteskap på bakgrunn av holdninger og verdier Lee bevarer i samfunnet gjennom statuer og monumenter. Videre reflekterer Finney rundt sin bestemor og hennes protest slik:

The woman who wrote these letters sounded nothing like the loving grandmother I knew and adored growing up, [...] her underlying fear and anxiety were bound up

¹³⁴ Nelson, «Opinion: Confederate Monuments Should Stay and Here's Why».

with a family tradition that placed Lee on a pedestal — figuratively, if not literally — in the way she remembered and recounted the Lee family heritage, with great pride and even a sense of superiority. I grew up with heroically framed, but demonstrably false, stories about “the general”: that he was a reluctant warrior who didn’t really want to own slaves or fight the Civil War, stories that were consistent with the 20th century revisionist narrative of the “War of Northern Aggression,” rewriting Civil War and Southern history. I always fiercely disagreed with my grandmother’s take. I loved her, but recognized that she simply couldn’t face the truth — the dramatically different, and all too real stories of brutal tyranny, courageously endured, during Reconstruction and the Jim Crow South that I learned from my father, his family and my own experience. [...] No telling of Lee’s story, however complicated, can be separated from the leading role he played in a grievous chapter of American history. [...] His cause wasn’t righteous, then or now. He’s my ancestor, but as far as I’m concerned, his statues can’t come down soon enough.¹³⁵

Fra sitatet ser man hvilke påvirkningskraft monumenter av Lee kan ha på en borger gjennom hvordan bestemoren til Finney var formet av det kollektive minnet «the Lost Cause», som monumenter av Lee tidligere har fremmet i samfunnet. Hvor vidt det fremmes i like stor grad i samtiden er vanskeligere å si med sikkerhet. Likevel mener Finney minnene om slaveriet og undertrykkelse av svarte amerikanere i samfunnet, som monumenter av Lee bærer i samtiden, er problematisk og at monumentene derfor burde fjernes fra det offentlige rom.

Som vi har sett har Nelson understreket hvordan minnesmerker av Lee har en lærdomsverdi i samfunnet. Levin har brukt minnesmerker for å lære vekk historie og reflekterer rundt sin bruk av minnesmerker for å undervise historie. «Taking them down seemed to represent the antithesis of my goals as a teacher.»¹³⁶ Mens hans posisjon i forkant av debatten ville vært å beholde minnesmerkene i det offentlige rom og bruke de som et undervisningsverktøy, reflekterer han annerledes på minnesmerkene sin plass i det offentlig rom etter et besøk til Praha. Her så han og hvordan samfunnet har forholdt seg til sin fortid som sovjetisk satellittstat.

¹³⁵ Finney, «Perspective | I’m Black. Robert E. Lee Is My Relative. His Statues Can’t Come down Soon Enough.»

¹³⁶ Levin, «Why I Changed My Mind About Confederate Monuments».

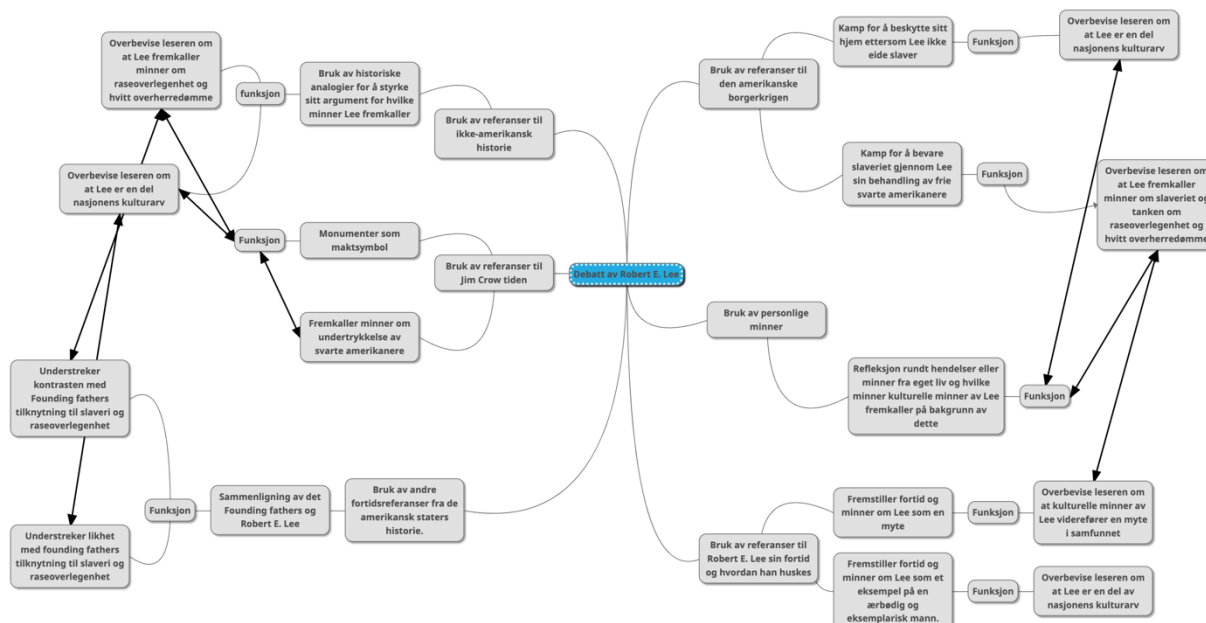
After all, the people of Prague were not trying to erase their history or turn away from the lessons it might offer. [...] The removal of monuments to Stalin and Lenin lifted the weight of the memory of oppression, allowing the Czech people to begin to imagine a new direction for their nation.¹³⁷

Besøket førte til en endring i hvordan han så på monumentene i sørstatene. I etterkant av besøket har Levin konkludert med at å fjerne minnesmerker av blant annet Lee ikke utsletter historien, men tilbyr en annen måte å dra lærdom fra historien gjennom tomme pidestaller.

4.2.3 Oppsummering og introduksjon til funksjonen av aktørenes fortid- og minnebruk i debatten av Robert E. Lee.

Gjennom analyse av debatten av Lee kommer det frem små nyanser og forskjeller fra debatten av flagget. Flere aktører ser ut til å fremstille fortid for å peke ut en lærdomsverdi i de kulturelle minnene man har av Lee i samfunnet. Likevel ser vi også en del fortidsreferanser som fortsetter den røde tråden om hvordan Lee i liket med det kulturelle minnet flagget er, fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. I likhet med debatt av flagget har jeg utarbeidet et tankekart som belyser hvordan aktørene bruker fortiden for å overbevise leseren om sitt ståsted i debatten. Igjen forteller hovedfunksjonen oss om *hvordan* aktørene bruker fortid og minner, mens funksjonene utarbeidet av hovedfunksjonen forsøker å belyse *hvorfor* de bruker fortid og minner slik som de gjør. Først vil jeg oppsummere funnene i debatten av Lee gjennom tankekartet under.

¹³⁷ Levin.

Figur 3: Tankekart, debatt av Robert E. Lee

Som tankekartet viser er det nyanser mellom de to debattene, dette tankekartet er noe mer komplekst enn tankekartet som oppsummerer debatten av flagget. I liket med debatten av flagget har debatt av Lee også to ståsteder som argumenterer ved bruk av fortidsreferanser og minner ulikt. Den ene siden bruker fortiden for å fremheve hvordan Lee og minnesmerker av han fremkaller minner om slaveriet, og raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. På bakgrunn av dette vil aktørene med dette ståstedet derfor se en endring i den amerikanske minnekulturen, og fjerne monumenter av Lee fra den offentlige sfæren. Den andre siden bruker derimot fortid for å argumentere for at Lee er et verdifullt kulturelt minne ettersom monumenter av Lee fremkaller minner om militær tapperhet, og sørstatenes og nasjonens kulturarv og historie. De ønsker på bakgrunn av dette å ikke fjerne minnesmerker av Lee.

I underkategorien *den amerikanske borgerkrigen* finner vi aktører som underbygger sitt argument om at Lee fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme ved å trekke frem hvordan Lee kjempet for å bevare slaveriet. Det blir blant annet trukket frem fortidsreferanser som viser at Lee ikke var villig til å bytte svarte krigsfanger mot konføderale krigsfanger. Motsatt ståsted i debatten trekker i denne underkategorien frem hvordan Lee ikke eide slaver under borgerkrigen, og at de fleste soldater heller ikke gjorde det. Aktører fremstiller da årsaken til borgerkrigen som statlige rettigheter, og retten til å forsvare sitt hjem og sin frihet. På bakgrunn av dette forsøker de å overbevise leseren om at Lee er en del av nasjonens kulturarv og fremkaller minner om en

kamp for frihet, og militær tapperhet.

I underkategorien *Jim Crow tiden* finner man også fortidsreferanser fra begge sider i debatten, Gjennom fortidsreferansene understreker begge sidene i debatten hvordan kulturelle minner av Lee ble oppreist i form av monumenter som en legitimering av makt og undertrykkelse mot svarte amerikanere. Likevel er funksjonene for deres bruk ulik, den ene siden mener monumentene av Lee til tross for å fremkalle minner om undertrykkelse og raseoverlegenhet, er en del av nasjonens historie. De burde derfor ikke fjernes fordi man kan dra lærdom fra minnene som fremkalles av monumenter av Lee. Den andre siden bruker denne fortidsreferansen for å overbevise leseren om at minnene monumentene fremkaller ikke gjenspeiler og fremmer verdifulle verdier i samfunnet.

Den mest omfattende underkategorien i debatten av Lee er *Robert E. Lee sin fortid og hvordan han huskes*. I denne kategorien trakk jeg frem ulike referanser til Lee sin fortid for å belyse hvordan han var som person, og hvorfor han er viktig eller ikke viktig å huske i det moderne amerikanske samfunnet. Den ene siden av debatten trekker frem fortidsreferanser som viser hvordan historiske aktører har rost Lee som et eksemplarisk eksempel på verdier samfunnet må se opp til. I tillegg trekkes Lee sin rolle i forene nord- og sørstatene i etterkant av borgerkrigen frem. Denne fortidsbruken er ment for å overbevise leseren om at det kulturelle minne av Lee i samfunnet er kulturarv, og verdifull å huske for fremtidens borgere. Den andre siden av debatten trekker frem andre fortidsreferanser for å bevise hvordan motparten fremstiller Lee er en myte. Aktørene som gjør dette, påpeker ulike aspekter med Lee sin fortid for vise til hvilke syn han hadde på svarte amerikanere, gjennom uttalelser og handlinger gjort av Lee. De bruker da fortidsreferanser for å motbevise myten om Lee som en hederlig og eksemplarisk mann, og at minnesmerker av han i samfunnet derfor burde fjernes fra det offentlige rom.

Gjennom fortidsreferanser til annen amerikanske historie trekker aktørene frem grunnlovsfedrene og hvordan de også har en tilknytning til slaveriet. De to sidene bruker derimot referansene ulikt. Den ene siden argumenterer for at man må fjerne monumenter av grunnlovsfedrene i likhet med monumenter av Lee hvis man skal drive en revisjon av historien. Den andre siden mener at det er et klart skille mellom grunnlovsfedrene og konføderale monumenter, ettersom sistnevnte fremkaller minner om slaveriet, mens først nevnte fremkaller minner om grunnleggelsen av USA og idealene nasjonen er bygget på.

I underkategorien *ikke-amerikansk fortidsreferanser* bruker aktørene ulike historisk analogier for å understreke poeng som er blitt gjort ved bruk av andre fortidsreferanser. Den ene siden bruker derfor analogier for å styrke argumentet om at hele historien må revideres om man skal fjerne deler av historien fordi den fremkaller uønskete og traumatiske minner. Den andre siden trekker frem hvordan andre samfunn har forholdt seg til minner om fortiden for å overbevise leseren om at minnene Lee fremkaller i samfunnet ikke er verdifulle for samfunnets fremtid.

I den siste kategorien, *personlige minner*, trekker aktørene frem egne erfaring og opplevelser for å overbevise om sitt standpunkt i debatten. På den ene siden har reflekterer Nelson rundt egne erfaringer med rasisme, og påpeker hvordan rasisme ikke kommer av minnene monumenter av Lee bærer i samfunnet. Nelson poengterer derimot at monumentene har en verdi i samfunnet fordi de er en del av historien, og at minner om undertrykkelsen av svarte amerikanere er minner fremtidens samfunn kan dra lærdom fra. På den andre siden av debatten finner man aktører som reflekterer rundt personlig minner og kommer frem til det motsatte av Nelson. Finney reflekterer rundt hvordan monumenter av Lee bevarer rasistiske holdninger og påvirker samfunnet. Levin reflekterer rundt sin bruk av monumenter i undervisning, og kommer frem til at fremtidens borgere kan dra like mye lærdom fra en tom pedestall.

4.2.4 Funksjonen til aktørenes fortid- og minnebruk i debatt av Robert E. Lee

I oppsummeringen kommer det til dels frem hvorfor aktørene fremstiller fortid og minner slik de gjør i debatten, videre vil jeg gjøre rede for dette på et grundigere vis gjennom funksjonskategoriene jeg har utarbeidet til hvert ståsted i debatten. I likhet med funksjonskategoriene i debatt av flagget deles denne delen av analysen også inn i to ståsteder.

- Fremstilling av fortid og minner for å overbevise leseren om at de kulturelle minnene av Lee i samfunnet er kulturarv og historie.
- Fremstilling av fortid og minner for å overbevise leseren om at de kulturelle minnene av Lee i samfunnet minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme.

Fremstilling av fortid og minner for å overbevise leseren om at de kulturelle minnene av Lee i samfunnet er kulturarv og historie.

Aktører med dette ståstedet i debatten bruker fortidsreferanser og minner som argumentasjon for å overbevise leseren om at de kulturelle minnene av Lee i samfunnet ikke må fjernes på to måter. Den ene måten er ved å referere til de kulturelle minnene av Lee som kulturarv og historie, og dermed en del av identiteten til nasjonen. Den andre måten er at de kulturelle minnene av Lee i samfunnet fremkaller minner om militær tapperhet og frihetsidealer og er av nytte for fremtidens samfunn. Underkategorier for dette ståstedet i debatten blir derfor:

- Minnesmerker av Lee i samfunnet må ikke fjernes fra det offentlige rom fordi de er en del av nasjonens historie og kulturarv.
- Minnesmerker av Lee i samfunnet fremkaller minner om militær tapperhet og frihetsidealer.

Minnesmerker av Lee i samfunnet må ikke fjernes fra det offentlige rom fordi de er en del av nasjonens historie og kulturarv.

Som meningsbærende kulturelt minne er minnesmerker av Lee en del av nasjonens kulturarv og historie, og viktig å huske for at fremtidens borgere kan forstå hva de innebærer å være amerikaner. Gjennom bruk av fortidsreferanser og minner ser vi aktører trekker frem hvordan konføderale monumenter, av blant annet Lee, ble reist opp i samfunnet under Jim Crow tiden for å legitimere segregering og undertrykkelse av svarte amerikanere. Mens noen aktører på bakgrunn av dette argumenterer for hvorfor disse kulturelle minnene ikke har en plass i den offentlige sfæren, har vi sett aktører som mener det motsatte. Nelson trekker frem denne fortiden, men bruker den for å argumentere for lærdomsverdien til minnesmerkene av Lee. Å fjerne monumenter av Lee vil ifølge dem skygge for svarte amerikaneres undertrykkelse opp gjennom historien og hvordan dette har formet samfunnet. Samtidig vil det hindre fremtidens samfunn å dra lærdom fra uretten fra fortiden. For Nelson er historiens funksjon i et samfunn å lære fra den. «*Keep the statues where they are so that people can explain history to their kids.*»¹³⁸ Sitatet kommer fra Nelson som her understreker hvorfor de kulturelle minnene av konføderale aktører, som Lee, har en lærdomsverdi i samfunnet.

¹³⁸ Nelson, «Opinion: Confederate Monuments Should Stay and Here's Why».

Signer trekker også frem fortidsreferanser til Jim Crow tiden og gjennom analyse av hans bruk finner vi samme lærdomsverdi. Signer trekker frem en rapport hvor svarte amerikanere mener at å fjerne minnesmerker vil skygge for deres opplevelse og erfaring av undertrykkelsen minnesmerkene legitimerte. «*One noted leader of an African American mentorship organization, for instance, told me he believes the statues should remain as a “teachable moment” about our history.*»¹³⁹ I sitatet kommer samme funksjon som Nelsons bruk av fortidsreferanser frem. Samfunnet burde beholde minnesmerkene av Lee i samfunnet fordi de tilbyr et lærerikt øyeblikk om nasjonens historie. Dette kommer også frem når Signer viser til en bekymring for at andre deler av nasjonens kulturarv og historien kan bli feid under same kam, og fjernet, for deres tilknytning til slaveriet. Han tenker da på grunnlovsfedrene. «*Instead of removing such memorials, I believe that teaching future generations about the immorality of structural racism is the best way to honestly account for their failings.*»¹⁴⁰

Gjennom tolkning av referansen til minnesmerker av grunnlovsfedrene og konføderale aktører i samfunnet kommer lærdomsverdien frem igjen. De kulturelle minnene disse minnesmerkene bærer har en verdi for fremtidens samfunn og borgere fordi det, i følge Signer, er den beste måten å huske og lære av fortidens feilgrep. For å understreke dette poenget trekker Signer frem George Santayanas kjente sitat, «*Those who cannot remember the past are condemned to repeat it.*»¹⁴¹ Dette sitatet understreker hvorfor han bruker fortidsreferansene til Jim Crow tiden annerledes enn de fleste aktørene i debatten av Lee. Gjennom fortidsreferansene til Nelson og Signer argumenter begge for at minnesmerkene av Lee er identitetsskapende kulturelle minner som er viktig å huske for fremtidens samfunn. De bærer et kollektivt minne om nasjonens fortid på godt og vondt, og tilbyr samfunnet en mulighet til å dra lærdom fra fortiden, i tillegg til å forstå nasjonens i sin kompleksitet og hva det innebærer å være amerikaner.

En annen aktører som argumenterer for at Lee er en del av nasjonens historie og kulturarv er Kerwick. Han argumenter likevel litt annerledes enn de to andre aktørene. Kerwick bruker fortidsreferanser for å understreke verdien av å huske historien, men også verdiene minnesmerker av Lee fremmer i samfunnet. Han bruker altså ikke fortidsreferanser for å argumentere for at man kan dra lærdom fra historien. Tvert imot oppfatter han debatten som

¹³⁹ Signer, «Perspective | I'm a Progressive Mayor.»

¹⁴⁰ Signer, «Perspective | I'm a Progressive Mayor.»

¹⁴¹ Signer, «Perspective | I'm a Progressive Mayor.»

et angrep på historien og den amerikanske kulturen som vi også så i debatt av flagget med Buchanan.

As I have written in a previous column, the campaign against all public monuments to the Confederacy is a campaign against the West. It is a campaign against the European heritage of Western peoples. Confederate veterans and sympathizers like Lee are the easiest marks at the moment, but the logic of the crusade to demonize Confederate heroes points inescapably toward the cleansing from the Western world of all white figures from our past who fail to satisfy the left's contemporary "progressivist" litmus test.¹⁴²

En tolkning av sitatet kan vise en av funksjonene av Kerwicks fortidsreferanser i debatten av Lee. Her ser vi en forståelse av debatten som et angrep fra venstre siden av politikken i det amerikanske samfunn som ligner det Buchanan fremstilte med sine fortidsreferanser i debatten av flagget. Dette minner om det flere forstår som kanselleringskultur i dagens samfunn. Et sitat fra slutten på en av hans artikler i debatten viser også dette: «*A country that permits a magnificent man like Robert E. Lee to be demonized is a country that is on the road to ruin.*»¹⁴³ Videre bruker Kerwick fortidsreferanser for å forsvare Robert E. Lee som en del av nasjonens kulturarv og historie. Han trekker frem Lee sine kvaliteter som person og hvorfor han er verdifull å huske for samtiden og fremtidens samfunn. Dette vil jeg analysere og tolke i neste underkategori ettersom det ikke bare omhandler hvordan Lee er en del av nasjonens kulturarv og historie, men også hvordan Lee fremkaller minner om militær tapperhet og frihetsidealer. Dette er da den andre funksjonen som belyser hvorfor Kerwick fremstiller fortidsreferanser i debatten slik han gjør.

Minnesmerker av Lee i samfunnet fremkaller minner om militær tapperhet og frihetsidealer

Som meningsbærende kulturelt minne har minnesmerker av Lee, ifølge aktører med dette ståstedet i debatten, en sentral funksjon i samfunnet. Denne funksjonen er at minnesmerker av Lee i samfunnet inspirerer til militær tapperhet og fremmer verdier som frihetsidealer. Aktørene med dette ståstedet i debatten argumenterer derfor for å beholde minnesmerker av Lee i samfunnet fordi de bevarer og fremmer disse idealene i samtiden og for fremtidens

¹⁴² Kerwick, «Robert E. Lee».

¹⁴³ Kerwick.

samfunn.

Kerwick fremstiller fortidsreferanser for å overbevise leseren om at minnesmerker av Lee i samfunnet fremkaller minner om militær tapperhet, og fremmer verdier som frihetsidealer for fremtidens samfunn. Gjennom fortidsreferanser trekkes flere historisk aktør sin ros av Lee som en eksemplarisk mann med særegne kvaliteter frem. Dette er kvaliteter Kerwick mener minnesmerker av Lee inspirer samfunnet og noe borgere burde strebe etter å etterligne. Et annet element for de historiske aktørenes ros av Lee er hans militære tapperhet. En tolkning av hvorfor Kerwick trekker dette frem kan være å overbevise leseren om at man ikke bare minner Lee sin militære tapperhet, men også konføderale soldater sin militære tapperhet gjennom de kulturelle minne Lee bærer. På den måten er minnesmerkene av Lee en del av sørstatlig kulturarv og identitet, og en måte for deler av befolkningen å huske og minne sine forfedre.

I tillegg kan man tolke at minnesmerker av Lee inspirerer til militær tapperhet. Patriotisme er som tidligere nevnt en verdi som verdsettes høyt i det amerikanske samfunn og minnekultur. Det kan tenkes at inspirasjon for militær tapperhet er viktig i det amerikanske samfunn ettersom nasjonens kollektive minne bygger på å være et «Beacon of Light» for resten av verden. I nyere tid er de også ikke bare en nasjon som står frem som et eksempel på frihet, men kjemper for frihet i andre deler av verden. Eksempler på dette er krigene i Irak og Afghanistan. Nasjonens kollektive identitet kan altså sies å ha en sterkt tilknytning til frihetsidealer.

Frihetsidealer er også noe minnesmerkene av Lee fremmer i samfunnet, og kan hjelpe fremtidens borgere å verdsette frihet. Både Kerwick og Fairchild trekker frem dette gjennom Eisenhower sin ros av Lee.

Indeed, to the degree that present-day American youth will strive to emulate his rare qualities, including his devotion to this land as revealed in his painstaking efforts to help heal the Nation's wounds once the bitter struggle was over, we, in our own time of danger in a divided world, will be strengthened and our love of freedom sustained.¹⁴⁴

¹⁴⁴ Fairchild, «Confederate History Is American History».

Sitatet av Eisenhower ovenfor viser hvordan Fairchild og Kerwick fremstiller fortiden for å overbevise leseren om at minnene og idealene minnesmerker av Lee bærer i samfunnet fremhever frihetsidealet. De gjorde dette i fortiden da Eisenhower roset Lee, men også i samtiden og vil i fremtiden være verdifullt for samfunnets borgere. Hvorfor Fairchild fremstiller fortiden slik han gjør blir tydeligere i sitatet under.

For nations and peoples, however, history can never be a neutral endeavor. It is a search for the best of our very own because it can help bring out the best in the rest of us. We respect our greatest ancestors because they teach us to respect ourselves and our potential, because their best traits become for us a standard of virtue and wisdom for imitation.¹⁴⁵

Fairchild understreker her historiens nytte i samfunnet, hvordan minnesmerker av historiske aktører fremhever idealer og verdier borgere kan se opp til og imitere. Fairchild mener da at minnesmerker av Lee i samfunnet fremhever verdifulle idealer som forsoning, frihet og militær tapperhet, og at de spiller en rolle for samtiden og fremtidens ettersom borgere kan se opp til og imitere disse idealene.

En annen aktører som har lignende funksjon for sin argumentasjon om å beholde minnesmerkene av Lee i samfunnet er Nelson. Mens en del av hennes fortid- og minnebruk kan tolkes som at minnesmerker av Lee i samfunnet har en lærdomsverdi i samfunnet, kommer også en annen funksjon av hennes bruk frem. Denne funksjonen er knyttet til verdien av frihetsidealene. Å fjerne de kulturelle minnene fra samfunnet kan tolkes som en bekymring for påvirkningen det vil ha på hvordan fremtidens samfunn verdsetter frihetsidealene. Dette kommer frem gjennom sitatet under.

But here is my point: In America, we pride ourselves on free thought. Free expression. Freedom to worship as we believe. Freedom to speak our minds without terrorizing or harassing others. Freedom to associate with groups and have ideas that may differ from each other, even if they are the “wrong” ideas.¹⁴⁶

¹⁴⁵ Fairchild.

¹⁴⁶ Nelson, «Opinion: Confederate Monuments Should Stay and Here’s Why».

I debatten har vi sett Nelson bruke av personlige minner for å reflektere rundt hvordan hun mener minnesmerker av Lee i samfunnet ikke står bak rasismen hun har erfart. Hun har brukt fortidsreferanse til grunnleggeren James Madisons hjem «Montpelier» og hvordan stedet blir brukt for å fremme konstruktive samtaler om hans fortid. Funksjonen av denne minne- og fortidsbruken kan tolkes ut ifra sitatet ovenfor. Poenget hennes, som hun legger tydelig frem, er at man i det amerikanske samfunn har en frihet til å velge selv hvordan man vil huske fortiden, og hva man velger å se opp til og bli inspirert av. På bakgrunn av frihetsidealene og fortidsreferansene hun trekker frem forsøker hun å overbevise leseren om at minnesmerker av Lee og minnene, idealene og verdiene de bærer i samfunnet er en del av nasjonens historie og kulturarv, og burde beholdes i den offentlige sfæren.

Fremstilling av fortid og minner for å overbevise leseren om at de kulturelle minnene av Lee i samfunnet minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme.

Det andre ståstedet i debatten argumenterer ved bruk av referanser til fortid og personlig minner med litt ulike funksjoner. En fellesnevner for dette ståstedet er at aktørene trekker frem hvordan de kulturelle minnene av Lee i samfunnet fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Dette er en del av grunnen til at aktørene ønsker en endring i minnelandskapet og minnekulturen, men det ligger også andre funksjoner til grunne for deres argumentasjon for dette. Gjennom analyse av hvorfor aktørene ønsker å fjerne minnesmerker av Lee fra den offentlige sfæren har jeg utarbeidet to funksjonskategorier.

- Minnesmerker av Lee i samfunnet fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme som nasjonen må forsones seg med.
- Minnesmerker av Lee i samfunnet kan fortsatt ha en lærdomsverdi selv om de fjernes fra det offentlig rom.

Minnesmerker av Lee i samfunnet fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme og har en negativ påvirkning på fremtidens samfunn.

Gjennom analysen av debatten av Lee har vi sett aktører bruke fortid og minner for å fremstille hvordan kulturelle minner av Lee i form av minnesmerker fremkaller minner om slaveriet, undertrykkelse, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. En av disse aktørene er

Landrieu, som har valgt å fjerne en statue av Lee i New Orleans, hvor han var borgemester. Gjennom hans bruk av fortidsreferanser til hvordan statuen av Lee var oppreist for å omskrive historien med hensikt i å glorifisere konføderasjonen, og videreføre ideologien og idealer om hvitt overherredømme kommer det fram en funksjon, forsoning. Landrieu argumenterer for å fjerne minnesmerker av Lee fordi han mener de skygger for et mangfoldig og inkluderende samfunn. «*They are an inaccurate recitation of our past, an affront to our present and a poor prescription for our future.*»¹⁴⁷ I dette sitatet ser vi hvorfor han fremstiller og bruker fortidsreferanser slik han har gjort. Ifølge Landrieu er minnesmerker til konføderasjonen en hvitvasking av historien, og støtende for samtidens samfunn, og vil ha en negativ påvirkning på fremtidens samfunn. Hvorfor minnesmerker av Lee i samfunnet har en negativ påvirkning på fremtidens samfunn er knyttet til hvordan de fremmer idealer, verdier og holdninger som er rasistiske. Dette er også en del av andre aktørers funksjon for å overbevise leseren om at de må fjernes fra det offentlige rom.

Appelbaum har brukt fortidsreferanser som viser hvordan holdningene og verdiene til Lee var lik saken han kjempet for, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Videre legger han frem hvilke funksjon minnesmerker av Lee har i samfunnet. «*The statues in public squares, the names on street signs, the generals honored with military bases—these are the ways in which we, as a society, tell each other what we value, and build the common heritage around which we construct a nation.*»¹⁴⁸ Han bruker så dette for å argumentere for hvorfor disse kulturelle minnene ikke lenger har en plass i samfunnet. «*Because a century and a half after Reconstruction began, America is still working on the project of constructing a more equal society, and reinvesting in the experiment of a multi-ethnic democracy.*»¹⁴⁹ Man kan tolke dette sitatet som at holdningene og verdiene minnesmerker av Lee fremmer i samfunnet ikke passer inn i en mangfoldig og inkluderende visjon for fremtidens samfunn. Dette kommer av Appelbaum sin fremstilling av fortiden og minnene Lee fremkaller i samfunnet, som ifølge han er minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Et annet viktig element er hvordan de fremmer idealer om hvitt overherredømme som bidrar til splittelse i samfunnet.

Den samme funksjonen finner man hos Robinson, som bruker flere fortidsreferanser for å få

¹⁴⁷ Landrieu, «Perspective | New Orleans Mayor».

¹⁴⁸ Appelbaum, «Take the Statues Down».

¹⁴⁹ Appelbaum.

frem sitt budskap, blant annet sammenligner han den amerikanske minnekulturen med hvordan man minner fortiden i Tyskland. «*We put statues in places of honor to depict our heroes and our values. Overt racism is not an idea we honor — not in relationships and not in bronze and marble. Not anymore.*»¹⁵⁰ Funksjonen av hans bruk av fortid og minner i debatten blir klar gjennom dette sitatet. Han sammenligner hvordan Tyskland har beholdt deler av Berlin muren med graffiti på, for å huske fortiden og historien, men på en passende måte. I tillegg bruker han referanse til hvordan Tyskland ikke har minnesmerker av naziepokken i det offentlige rom. Han bruker denne fortidsreferansen for å styrke argumentet om hvorfor minnesmerker av Lee ikke har en plass i samfunnet. Dette kommer frem gjennom verdiene og holdningene minnesmerker av Lee fremmer, som ifølge Robinson er åpenbar rasisme. Ettersom minnesmerker av Lee fremmer disse verdiene og holdningene i samfunnet, og vil fortsette å gjøre det i fremtiden, mener han de ikke lenger har en plass i det offentlige rom.

Gjennom Parker sin refleksjon rundt personlige minner har vi sett hvordan holdningene og verdiene minnesmerker av Lee fremmer har påvirket samfunnet, og kan fortsette å påvirke samfunnet om de forblir i det offentlige rom. Parker legger frem hvordan det har splittet familien, men reflekterer også rundt hvordan det i samtiden splitter samfunnet. Hun avslutter derfor sin artikkel slik:

If we want to move forward as Americans, we have to have an honest reckoning with our shared history. A first step is acknowledging that Lee and his legacy don't deserve to be honored. He's part of my history and a member of my family. But it's time that his statues come down. It's time to move on.¹⁵¹

I sitatet legger Parker frem at nasjonen har et behov for en forsoning med fortiden for fremtidens skyld, og at dette starter med å ikke hedre Lee og hans arv. Hvorfor, kommer frem gjennom måten hun har fremstilt minnebruken sin, hvor hun viser at holdningene og verdiene minnesmerker av Lee fremmer i samfunnet har bidratt til splittelse mellom befolkningen.

Serwer har gjennom bruk av fortidsreferanser brutt ned myten om Lee som en eksemplarisk og rettferdig mann i samfunnet. Han har påpekt Lee sine tanker om slaveri og raser, samt Lee sine handlinger under og etter borgerkrigen som motstrider med hva andre aktører har rost

¹⁵⁰ Robinson, «Opinion | There Is No Earthly Reason This Nation Should Be Defiled by Confederate Statues».

¹⁵¹ Finney, «Perspective | I'm Black. Robert E. Lee Is My Relative. His Statues Can't Come down Soon Enough.»

Lee for. Funksjonen bak hans fortidsbruk er i tråd med hva vi har sett fra de andre aktørene med dette ståstedet i debatten. Serwer, i likhet med Robinson og Appelbaum mener Lee ikke fortjener en plass i det offentlige rom hvor han hedres. Man kan også tolke hvorfor Lee ikke fortjener en plass i det offentlige rom på bakgrunn av hvordan det har påvirket samfunnet i samtiden.

The white supremacists who have protested on Lee's behalf are not betraying his legacy. In fact, they have every reason to admire him. Lee, whose devotion to white supremacy outshone his loyalty to his country, is the embodiment of everything they stand for. Tribe and race over country is the core of white nationalism, and racists can embrace Lee in good conscience.¹⁵²

Her trekker Serwer frem de moderne hvite nasjonalister som protesterte mot å fjerne Robert E. Lee statuen i Charlottesville, og at de har god grunn til å se opp til Lee. Videre kan man tolke sitatet som at verdiene og holdningene minnesmerkene av Lee fremmer ikke er nyttig for resten av samfunnet. Serwer mener hvite nasjonalister og rasister kan omfavne Lee med god samvittighet. Måten han fremstiller Lee i debatten kan derfor tolkes som å overbevise leseren om at minnesmerker av Lee ikke har en plass i det offentlige rom. Han begrunner dette ved å fortidsreferansene som viser hvordan Lee fremkaller minner om slaveriet, hvitt overherredømme og raseoverlegenhet, i tillegg til å fremme rasistiske holdninger og verdier.

[Minnesmerker av Lee i samfunnet kan fortsatt ha en lærdomsverdi selv om de fjernes fra det offentlig rom.](#)

I denne funksjonskategorien finner vi et motsvar til aktører som argumenterer for å ikke fjerne minnesmerker av Lee i samfunnet på bakgrunn av at de har en lærdomsverdi for fremtidens samfunn og borgere. Aktører bruker fortidsreferanser og minner for å fremheve hvordan de minnesmerker av Lee i samfunnet fortsatt kan ha en lærdomsverdi, selv om de fjernes fra det offentlige rom.

Vi har sett hvordan Levin, i debatten, bruker personlige minner for å reflektere rundt konføderale minnesmerker, av blant annet Lee, i samfunnet. Han hadde tidligere brukt disse

¹⁵² Serwer, «The Myth of the Kindly General Lee».

minnesmerkene i undervisning for hjelpe studentene hans å dra lærdom fra historien, og mente derfor de hadde en plass og et formål i det offentlige rom. I et besøk til Praha så han hvordan samfunnet der forholdt seg til fortiden og valgte å huske en vond epoke av fortiden. På bakgrunn av hvordan samfunnet der håndterte minnesmerker av Stalin og Lenin endret han tankegang og ståsted på de konføderale monumentene i det amerikanske samfunnet.

The removal of Confederate monuments across the country will not prevent me from doing my job as a history educator and public historian. Even empty pedestals offer important lessons that demand to be told—in fact, the statues’ removal from positions of alleged moral authority is arguably the most important chapter in their long and controversial history.¹⁵³

I sitatet ovenfor ser man en annen funksjon av argumentasjonen fra dette ståstedet i debatten, hvordan man kan dra lærdom fra minnesmerker av Lee til tross for at de fjernes fra det offentlige rom. Levin mener at å fjerne minnesmerker av Lee ikke hindrer han å lære studentene hans om nasjonens historie, og det hindrer heller ikke samfunnet å dra lærdom fra historien. Tvert imot tilbyr det en ny måte for samfunnet å dra lærdom fra fortiden og historien. På bakgrunn av hvordan minnesmerkene av Lee bærer minner om slaveriet, undertrykkelse og raseoverlegenhet, og at man fortsatt kan dra lærdom fra tomme pidestaller mener Levin minnesmerker av Lee ikke har en plass i det offentlige rom.

4.3 Analyse av debatt av det kulturelle minnet: ‘Gone With the Wind’

I analysen av dette denne casen blir filmklassikeren ‘Gone With the Wind’ debattert. En stor del av debatten av ‘Gone With the Wind’ handler om innflytelsen den har hatt på popkultur som et medium, og hvordan dette har påvirket og fortsetter å påvirke samfunnet. Ettersom filmen er satt i tiden etter borgerkrigen representerer den en versjon av denne fortiden, også til tross for at det er fiksjon. Versjonen av fortiden filmen fremstiller kan derfor spille en rolle i å forme samtidens forståelse av fortiden i samfunnet og hvordan man husker borgerkrigen. I motsetning til de to andre debatten tar denne debatten en annen form, og har ikke like stort omfang av fortidsreferanser. Debatten har et større fokus rundt rasisme som et samfunnsproblem. Dette er også et overordnet tema i de to andre debattene, men utformes

¹⁵³ Levin, «Why I Changed My Mind About Confederate Monuments».

annerledes i en debatt om en films representasjonen av fortiden. Skille kan komme av at filmen ikke er et historisk artefakt i samme forstand som flagget eller monumenter av Lee. Filmen fremhever altså ikke historie og minner på samme måte. Likevel trekkes filmens representasjon av rekonstruksjonssamfunnet og myten den har forlenget frem i debatten, og aktørene fremstiller fortidsreferanser for å vise hvordan dette har bidratt til å fremme rasistiske idealer og verdier i det amerikanske samfunn.

4.3.1 Fortidsreferanser i debatt av 'Gone With the Wind'

'Gone With the Wind' sin fremstilling av sørstatssamfunnet i etterkant av borgerkrigen er problematikken aktører i debatten trekker frem. Dette blir gjort på litt forskjellige måter, og fortidsreferansene i denne debatten skiller seg derfor fra de to andre debattene i både innhold og omfang. Ut ifra analyse av empirien vil jeg presentere funnen gjennom disse kategoriene: *Filmens mottakelse og påvirkning på 1930-tallet, filmens fremstilling av rekonstruksjonssamfunnet og forlengelse av «Lost Cause» mytologien og filmhistorie.*

Filmens mottakelse og påvirkning på samfunnet på 1930-tallet.

I denne underkategorien trekker aktører frem fortidsreferanser om hvordan filmen ble mottatt i samfunnet da den ble lansert på slutten av 1930-tallet, og påvirkningen det hadde på svarte amerikanere i samfunnet og deres borgerrettigheter.

Both the film and the book celebrated Southern white slaveholder superiority in a way that provided fodder for contemporary political debates and was used to reinforce a conservative, anti-New Deal message: to celebrate the right of white Southerners to challenge federal authority, both historically and in the present, and especially to defy any federal agenda that even hinted at racial justice.¹⁵⁴

Nina Silber bruker ovenfor en fortidsreferanser til hvordan filmen påvirket svarte amerikaneres kamp for rettigheter i samfunnet på slutten av 1930-tallet. I tillegg ser man en hvordan filmen styrket hvite amerikaneres posisjon i samfunnet på bekostning av en forlenget undertrykkelse av svarte amerikanere i samfunnet. Dette trekker hun tydeligere frem med

¹⁵⁴ Nina Silber, «Perspective | 'Gone With the Wind' Is Also a Confederate Monument, but on Film Instead of Stone», *The Washington Post*, 12. juni 2020, <https://www.washingtonpost.com/outlook/2020/06/12/gone-with-wind-is-also-confederate-monument-film-instead-stone/>.

andre eksempler. Et av disse eksemplene er Knute Hill, som snakket i opposisjon til en foreslått anti-lynssjng lov og brukte filmen til sin fordel i Kongressen:

Hill praised the depiction of good Southern (white) men, men who had been unfairly punished by federal Reconstruction measures, just as good Southern white men in 1940 were being unfairly targeted by legislation that defined the lynching of African Americans as a federal crime.¹⁵⁵

Her ser vi en bruk av fortidsreferanse som ligner bruken i underkategoriene *borgerrettighetsbevegelsen* i debatt av flagget og *Jim Crow tiden* i debatt av Robert E. Lee. Felles for alle tre er hvordan konføderale ikonene ble brukt som et politisk maktsymbol for å hindre fremveksten av svarte amerikaneres borgerrettigheter. Bruken av fortid i debatt av 'Gone With the Wind' viser også til hvordan filmen forlenget ideologien om hvitt overherredømme i samfunnet. Det er altså en konkret kobling til hvordan filmens produksjon og hva den representerer påvirket svarte amerikanere sine liv.

Man ser også dette gjennom hvordan flere aktører trekker frem borgerrettighetsaktivister, som Walter White, sin kamp mot filmens produksjon på bakgrunn av at den ville ha en negativ virkning på svarte amerikanere rettigheter og behandling i samfunnet. Jennifer Schuessler trekker frem dette i et brev White skrev til mannen bak filmen, David O. Selznick.

the secretary of the NAACP, wrote to him expressing concern, and suggesting he hire someone, preferably an African-American, to check "possible errors" of fact and interpretation. "The writing of history of the Reconstruction period has been so completely confederatized during the last two or three generations that we naturally are somewhat anxious"¹⁵⁶

Alyssa Rosenberg trekker frem samme hendelse, og forklarer det som et forsøk på å hindre fremhevelsen av «Lost Cause» mytologien.¹⁵⁷ Silber trekker også frem White, men en uttalelse fra han i etterkant av den foreslåtte anti-lynssjng loven: «*Whatever sentiment there was in the South for a federal anti-lynch law evaporated during the Gone With the Wind*

¹⁵⁵ Silber, «Perspective | 'Gone With the Wind' Is Also a Confederate Monument, but on Film Instead of Stone».

¹⁵⁶ Jennifer Schuessler, «The Long Battle Over 'Gone With the Wind'», *The New York Times*, 14. juni 2020, <https://www.nytimes.com/2020/06/14/movies/gone-with-the-wind-battle.html>.

¹⁵⁷ Alyssa Rosenberg, «Opinion | 'Gone With the Wind' Is the One Confederate Monument Worth Saving», *The Washington Post*, 29. august 2017, <https://www.washingtonpost.com/news/act-four/wp/2017/08/29/gone-with-the-wind-is-the-one-confederate-monument-worth-saving/>.

vogue.»¹⁵⁸ Disse fortidsreferansene brukes for å understreke hvordan svarte amerikanere sin innflytelse og rettigheter ble overkjørt av filmen suksess, og ideologien den forlenget i samfunnet.

En siste fortidsreferanse som blir trukket frem er hvordan skuespillerinnen Hattie McDaniels som vant Oscar for hennes essensielle rolle i ‘Gone With the Wind’ ikke ble anerkjent ordentlig for dette. På grunn av hennes hudfarge fikk hun ikke ta del i premieren i Atlanta, og satt ikke med resten rollebesetningen under Oscar-utdelingen.¹⁵⁹¹⁶⁰ Bakgrunnen for dette var segregeringen og rettighetene svarte amerikanere i samfunnet hadde på slutten av 1930-tallet. Bruken av fortidsreferansen kan tolkes som å fremheve paradokset av at rollen McDaniels spilte i ‘Gone With the Wind’ og måten hun ble behandlet i filmen som gjenspeiler behandlingen som hun opplevde i etterkant av filmens, mye takket være filmens suksess og hvordan den forlenget av myten om «the Lost Cause». Filmens fremstilling av rekonstruksjonssamfunnet og forlengelsen av «Lost Cause» mytologien er det aktørene peker på som hovedproblemet med ‘Gone With the Wind’, og hvordan aktører trekker frem dette vil jeg gjøre rede for i neste underkapittel.

Filmens fremstilling av rekonstruksjonssamfunnet og forlengelse av «Lost Cause» mytologien

I denne underkategorien av fortidsreferanser, refereres det til ‘Gone With the Wind’ sin representasjon og fremstilling av sørstatssamfunnet i etterkant av borgerkrigen. Aktører bruker denne fortidsreferansen for å understreke bagatelliseringen av slaveriet som årsaken borgerkrigen, samt romantiseringen av det gamle, tapte sørstatssamfunnet før borgerkrigen. De bruker denne fortidsreferansen for å vise til hvordan filmen fremhever romantiseringen av borgerkrigen gjennom å forlenge myten og det kollektive minnet kjent som «the Lost Cause».

Som tidligere referert til, trekker aktører i debatten frem forsøket borgerrettighetsaktivisters gjorde på å hindre en glorifisering av sørstatssamfunnets fortid, og den negative fremstillingen av svarte amerikanere filmens produksjon ville medføre. Selv om Selznick endret noen

¹⁵⁸ Silber, «Perspective | ‘Gone With the Wind’ Is Also a Confederate Monument, but on Film Instead of Stone».

¹⁵⁹ Tre’vell Anderson, «Historical Art or Racist Propaganda? How Should Hollywood Handle Problematic Classics like ‘Gone With the Wind’?», *Los Angeles Times*, 5. september 2017, <https://www.latimes.com/entertainment/movies/la-et-mn-classic-films-racism-20170905-story.html>.

¹⁶⁰ Jacqueline Stewart, «Why We Can’t Turn Away from ‘Gone with the Wind’», *CNN*, 13. juni 2020, <https://www.cnn.com/2020/06/12/opinions/gone-with-the-wind-illuminates-white-supremacy-stewart/index.html>.

smådetaljer fra boken for å ikke fremstille svarte amerikanere ekstremt dårlig påpeker Silber at dette ikke endret hovedbudskapet med filmen, «*white superiority and black incompetence*». ¹⁶¹ Flere aktører fortsetter i samme tråd og bruker fortidsfremstillingen av svarte amerikanere i filmen, samt settingen for filmen for å understreke hvordan filmen *var* og *er* en representasjon og glorifisering av «Lost Cause» myten. ¹⁶²¹⁶³

Schuessler trekker frem dette med en referanse til filmen sin åpnings scene. «*the film put the nostalgic Lost Cause mythology — by that point, the dominant national view of the Civil War — front and center, starting with the opening title cards paying tribute to “a land of Cavaliers and Cotton fields,” a “pretty world where Gallantry took its last bow.”*» ¹⁶⁴ Filmens store suksess og popkultur som fenomen kan tenkes å ha påvirket mange, og overbevisst om myten filmen representerer. John Ridley trekker frem dette ved å påpeke narrativet i ‘Gone With the Wind’ sin betydning i samfunnet etter dens suksess og i moderne tid.

It is a film that, as part of the narrative of the “Lost Cause,” romanticizes the Confederacy in a way that continues to give legitimacy to the notion that the secessionist movement was something more, or better, or more noble than what it was — a bloody insurrection to maintain the “right” to own, sell and buy human beings. [...] The movie had the very best talents in Hollywood at that time working together to sentimentalize a history that never was. And it continues to give cover to those who falsely claim that clinging to the iconography of the plantation era is a matter of “heritage, not hate.” ¹⁶⁵

Ridley får her frem hvordan filmen sentimentaliserer en versjon av historien som ikke holder noe sannhet, og videre har gitt grobunn for myten om «Lost Cause» og argumentet for konføderal ikonografi som kulturarv. En annen aktør, Ed Kilgore, fortsetter i samme spor som Ridley og trekker frem filmens funksjon i samtiden.

like the usual conservative case for keeping monuments of Confederate generals and political leaders around, misses the more contemporary function the movie (and the

¹⁶¹ Silber, «Perspective | ‘Gone With the Wind’ Is Also a Confederate Monument, but on Film Instead of Stone».

¹⁶² Tre'vell Anderson, «Historical Art or Racist Propaganda?»

¹⁶³ Lou Lumenick, «‘Gone with the Wind’ Should Go the Way of the Confederate Flag», *New York Post* (blog), 24. juni 2015, <https://nypost.com/2015/06/24/gone-with-the-wind-should-go-the-way-of-the-confederate-flag/>.

¹⁶⁴ Schuessler, «The Long Battle Over ‘Gone With the Wind’».

¹⁶⁵ John Ridley, «John Ridley: Why HBO Max Should Remove ‘Gone With the Wind’ for Now», *Los Angeles Times*, 8. juni 2020, <https://www.latimes.com/opinion/story/2020-06-08/hbo-max-racism-gone-with-the-wind-movie>.

book on which it was based) played and still plays in promoting a Reconstruction myth that was central to the maintenance of Jim Crow.¹⁶⁶

Igjen fremheves den negative virkningen filmen har hatt for svarte amerikaneres borgerrettigheter ved filmens fremstilling av en myte om borgerkrigen, og rekonstruksjonssamfunnet i etterkant av den. Videre bruker Kilgore fortidsreferanse til en hendelse i etterkant av filmens utgivelse. Han trekker da frem borgerkrigens hundreårsjubileum og gjenutgivelsen av filmen i 1961, og hvordan den videreførte myten og nostalgien for sørstatssamfunnet.

So far as I can recall, none of the white southern celebrants of the movie and book took the trouble of distinguishing fact from fiction in Mitchell's depiction of Reconstruction as a calamity. By then GWTW's view of the subject — itself an echo of the even more seminal account presented in the pioneering film *Birth of a Nation* — was being taught as history, and not only in the South.¹⁶⁷

Kilgore peker på en mangel av et kritisk blikk på filmens fremstilling av historien som utviklet seg til en forståelse av historien i samtiden (1961). Som andre aktører har trukket frem har filmens fremstilling av sørstatssamfunnet, til tross for at det er fiksjon, satt seg i samfunnet og forlenget «Lost Cause» myten, og felles for aktørene i debatten er at samtidens samfunn må ta et oppgjør med 'Gone With the Wind'.

Ann Hornaday anerkjenner problematikken med 'Gone With the Wind' sin fremstilling av rekonstruksjonssamfunnet, men understreker dens verdi og rolle som et filmatisk verk i filmindustrien.

Yes, it's "a soapy, hysterically pitched melodrama drenched in sentimentalism and Old South cant" that helped perpetuate a gauzy Lost Cause myth that has romanticized oppression and valorized traitors for generations. But it's also "a genuine work of art whose production design, staging and camera work are worth admiration and study, [...] What if every repertory presentation of ['Gone With the Wind'] could be accompanied by conversations with historians, critics, activists?"¹⁶⁸

¹⁶⁶ Ed Kilgore, «Yes, Gone With the Wind Is Another Neo-Confederate Monument», *Intelligencer*, 30. august 2017, <https://nymag.com/intelligencer/2017/08/yes-gone-with-the-wind-is-another-neo-confederate-monument.html>.

¹⁶⁷ Kilgore, «Yes, Gone With the Wind Is Another Neo-Confederate Monument».

¹⁶⁸ Ann Hornaday, «Perspective | HBO Max Isn't Censoring 'Gone With the Wind.' It's Reframing It.», *The Washington Post*, 10. juni 2020, https://www.washingtonpost.com/lifestyle/style/hbo-max-isnt-censoring-gone-with-the-wind-its-reframing-it/2020/06/10/d78544ec-ab3e-11ea-94d2-d7bc43b26bf9_story.html.

Til tross for at måten Ridley og Hornaday bruker og vektlegger fortiden for å argumentere om filmen er litt ulik, er begge enig om hvordan samtidens samfunn burde forholde seg til filmen. De er ikke ute etter fjerne filmen fra alle strømmetjenester slik at den aldri blir vist igjen, men de ønsker en kontekstualisering av filmen slik at den ikke lenger kan videreføre intoleranse og fordommer mot svarte amerikanere. Aktørene er altså ikke langt fra en konsensus om hvordan man burde håndtere filmen, nemlig kontekstualisere den og gi samfunnet en mulighet for å dra lærdom fra den.

Filmhistorie

I denne kategorien trekker aktører i debatten frem andre filmer og sammenligner dem med 'Gone With the Wind'. Grunnen til at dette kan klassifiseres som bruk av fortidsreferanser er fordi filmene som blir referert til også har problematiske fremstillinger av fortiden. I motsetning til 'Gone With the Wind' har disse filmene blitt håndtert annerledes i moderne tid.

Filmene som blir referert til er 'Birth of a Nation', 'Song of the South' og 'Triumph of the Will', hvor filmene som blir trukket frem mest er førstnevnte, 'Birth of a Nation'. Angelica Jade Bastién påpeker at 'Birth of a Nation' og 'Gone With the Wind' ofte blir sammenlignet for blant annet kontrovers og upålitelige fremstilling av slaveriet.

D.W. Griffith's silent epic *The Birth of a Nation* is often spoken of alongside *Gone With the Wind*, given their shared qualities: innovation, controversy, and a dramatically dishonest portrait of American slavery. *The Birth of a Nation* is an unparalleled piece of propaganda that uses white actors in blackface to frame black people as savages and buffoons. It isn't just vile, it has been credited with the rebirth of the Ku Klux Klan in 1915. Where *Birth of a Nation* inspires violence and the perpetuation of virulent racism, *Gone With the Wind* inspires complacency—its mythology echoes today in a more casual form of bigotry that ignores the humanity of black people, while scrubbing white people clean of any wrongdoing.¹⁶⁹

I sitatet ser vi også at Bastién trekker frem hvordan 'Gone With the Wind' inspirerer hvite amerikaneres tilfredsstillhet og intoleranse for svarte amerikanere. Hun bruker her en

¹⁶⁹ Angelica Jade Bastién, «What Are We to Do With Cinematic Monuments to the Confederacy?», *Slate*, 8. september 2017, <https://slate.com/culture/2017/09/gone-with-the-wind-and-cinematic-confederate-monuments.html>.

sammenligning med propagandafilmen 'Birth of a Nation' som en klar rasistisk film for å belyse like tendenser i 'Gone With the Wind', men påpeker at 'Gone With the Wind' sin representasjon gjør det mer subtilt. Hun bruker samme poeng som aktørene i underkategorien *Fremstillingen av rekonstruksjonssamfunnet og forlengelse av «Lost Cause» mytologien*, men gjennom sammenligning av de to filmene får hun tydeligere frem hvordan myten den representerer er lettere fordøyd, og har blitt til en slags sannhet for noen borgere i det amerikanske samfunn. Videre sier Bastián at myten utviklet seg til en uformell intoleranse og som grenser til rasisme i det amerikanske samfunnet.

Mahita Gajanan bruker også referanse til 'Birth of a Nation', men litt annerledes enn Bastián. Gajanan bruker en fortidsreferanse til en svart amerikaners kritikk mot filmen og hans sammenligning av filmene. «*“Birth of a Nation was such a barefaced lie that a moron could see through it,” Tolson wrote at the time. “Gone with the Wind is such a subtle lie that it will be swallowed as truth by millions of whites and blacks alike.” That effect is due, in part, to the way the film addresses the Civil War.*»¹⁷⁰ Likevel kommer samme poeng fram, nemlig den subtile løgnen som lett ble tolket som sannhet i samfunnet da 'Gone With the Wind' ble utgitt. Dette var noe svarte amerikanere var bekymret for, og som flere aktører har vist til også ble et faktum. Myten filmen som et kulturelt minne fremmer hadde en effekt på det amerikanske samfunnet som også kommer frem i Kilgore sin sammenligning av de to filmene.

[A]s with “Birth of a Nation,” the half-truths of the film both encapsulated and made history: Margaret Mitchell was deeply influenced by D. W. Griffith, and both films’ portraits of Reconstruction as an unalloyed horror became the standard view, with the terrors posed by integration more potent than any political countermovement. It awaited later decades and revisionist historians like Eric Foner to set the record straight. “Gone With the Wind”’s portrait of a noble South, martyred to a Lost Cause, gave the region a kind of moral ascendancy that allowed it to hold the rest of the country hostage as the “Dixification” virus spread west of the Mississippi and north of the Mason-Dixon Line. Generations of canny politicians, native sons espousing conservative and racist politics, dominated Washington from Reconstruction up until Civil Rights.¹⁷¹

¹⁷⁰ Mahita Gajanan, «Gone With the Wind Should Not Be Erased, Argue Film Historians. But It Should Not Be Watched in a Vacuum», *Yahoo News*, 12. juni 2020, <https://news.yahoo.com/gone-wind-not-erased-argue-135618860.html>.

¹⁷¹ Kilgore, «Yes, Gone With the Wind Is Another Neo-Confederate Monument».

Igjen påpekes myten 'Gone With the Wind' fremhever, men her for å understreke den politiske legitimiteten det gav sørstatssamfunnet til å undertrykke svarte amerikanere gjennom holdningene og verdiene myten og filmen videreførte.

Mark Hughes bruker i sitatet under en fortidsreferanse til filmen 'Triumph of the Will' for å sammenligne den med 'Gone With the Wind', og forsterke den negative siden ved 'Gone With the Wind' sin representasjon av rekonstruksjonssamfunnet.

[...] the fact *Gone With the Wind* tried to mostly avoid directly confronting the issue of slavery head-on makes it similar to the way *Triumph of the Will* avoided mentioning anything about Jews as a way to avoid overt displays of racist and genocidal sentiment. After all, a film about the Civil War that doesn't really address slavery or racism is artistically and morally on par with a Nazi movie that avoids mention of anti-Semitism.¹⁷²

Måten han sidestiller 'Gone With the Wind' med en nazistisk propagandafilm forsterker den negative fremstillingen av slaveriet og rekonstruksjonssamfunnet. Denne sidestillingen ligner Jenkins sin sidestilling av det konføderale flagget og svastika symbolet i debatten av det konføderale flagget. Her også kan fortidsreferansen fungere som en måte å fremkalle minner om nazismens grusomheter for å sette 'Gone With the Wind' sin representasjon av slaveriet i et nytt lys.

Den siste bruken av filmreferanser er referanse til filmen 'Song of the South', en Disney-film fra 1946 som ikke vises ofte eller eksisterer på strømmetjenester på grunn av filmens fortidsfremstillingen av svarte amerikanere i sørstatssamfunnet.¹⁷³ Kyle Smith trekker frem denne filmen for å understreke poenget om at 'Gone With the Wind', til tross for lignende fremstilling av rekonstruksjonssamfunnet og en romantisering av slaveriet har en verdi som filmatisk verk. Han påpeker at *Song of the South* ikke er særlig spesiell fra et artistisk perspektiv, og at det derfor ikke var vanskelig for Disney å sensurere den og trekke den fra sirkulasjon i samfunnet. Derimot peker han på 'Gone With the Wind' som den største box-office suksessen noensinne hvis man korrigerer i forhold til inflasjon. I tillegg omtaler Smith

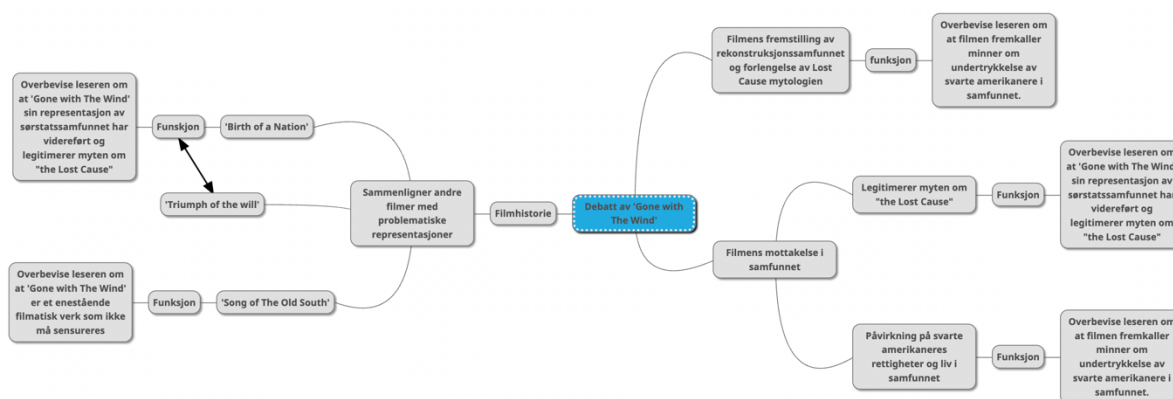
¹⁷² Mark Hughes, «'Gone With The Wind' Is A Cinematic Confederate Monument», *Forbes*, 10. juni 2020, <https://www.forbes.com/sites/markhughes/2020/06/10/gone-with-the-wind-is-a-cinematic-confederate-monument/>.

¹⁷³ «Song of the South | Film by Foster and Jackson [1946] | Britannica», hentet 21. februar 2023 fra <https://www.britannica.com/topic/Song-of-the-South>.

den som en klassiker og mener derfor den må håndteres mer forsiktig.¹⁷⁴ Smith bruker sammenligningen for å belyse ‘Gone With the Wind’ som et enestående filmatisk verk samfunnet ikke burde sensurere.

4.3.2 Oppsummering og introduksjon til funksjonen av aktørenes fortid- og minnebruk i debatten av ‘Gone with The Wind’

I liket med oppsummering av de to andre debattene har jeg utarbeidet et tankekart for å tydeliggjøre funksjonene av aktørenes fremstilling av fortid og minner i debatten av ‘Gone with The Wind’.

Figur 4: Tankekart, debatt av 'Gone with the Wind'

I motsetning til de to andre debatten er ikke debatten av ‘Gone with The Wind’ like opphetet. Aktørene er relativt enige i hvordan man burde håndtere filmens problematiske sider. De mener kontekstualisering av filmen gir en mulighet til å belyse hvordan filmen fremstiller en romantisert versjon av fortiden, i tillegg til å kunne understreke underrepresentasjonen av svarte amerikanere i filmindustrien. En av grunnene til at det er en relativt bred konsensus i debatten, kontra debatt av flagget og Lee, ligger i hvordan de to sistnevnte er en del av den offentlige sfæren mens ‘Gone with The Wind’ tilhører den private sfæren. I motsetning til de to andre debattene er det derfor vanskelig å dele inn debatten i to ulike ståsteder. Et element som er viktig å ha i bakhodet her, er hvordan empirien jeg har analysert i debatten av filmen strekker seg over en lengre tidsperiode, med en artikkel fra 2015, en del artikler fra 2017, og mesteparten fra 2020. I de eldre artiklene er det lettere å se en uenighet i hvordan samfunnet skal håndtere filmen, samt mindre konsensus enn da filmen ble debattert i 2020. Som

¹⁷⁴ Kyle Smith, «Gone with the Wind, Soon to Be Gone with the Wind?», *National Review* (blog), 30. august 2017, <https://www.nationalreview.com/2017/08/gone-with-the-wind-slavery-hattie-mcdaniel-memphis-theater-time-warner-turner-entertainment/>.

tankekartet viser ser vi derfor ikke to tydelige motstridende posisjoner som vi har gjort i de andre debattene. Vi ser derimot hvordan fortidsreferansene og minnene filmen fremkaller i samtiden blir brukt for å fremheve samme funksjon. Å overbevise leseren om at 'Gone with The Wind' fremkaller minner om undertrykkelse av svarte amerikanere i samfunnet, og at filmen sin representasjon av sørstatssamfunnet har videreført og legitimert myten om «the Lost Cause». En annen funksjon kommer også gjennom sammenligning av 'Gone with The Wind' og 'Song of the Old South', hvordan 'Gone with The Wind' er et enestående filmatisk verk som ikke må sensureres. Disse to funksjonene vil bli analysert i neste og siste del av analysen.

4.3.3 Funksjon av aktørens fremstilling av fortid og minner i debatt av 'Gone with The Wind'

I debatt av 'Gone with the Wind' ser vi en god del fortidsbruk som stort sett påpeker den samme problematikken med filmen som et meningsbærende kulturelt minne i samfunnet. Denne problematikken kan oppsummeres som hvordan filmens representasjon bidrar til en hvitvasking av historien, og viderefører en falsk tolkning av historien som påvirker fremtidige borgere. Av de aktørene som lener mot et kritisk blikk på debatten av filmen kommer det også frem hvordan filmen, til tross for dens representasjon av sørstatssamfunnet, er et enestående filmatisk verk som ikke må sensureres. Ut ifra aktørenes bruk av fortid og minner i debatten har jeg derfor utarbeidet to funksjonskategorier:

- Filmens representasjon har bidratt til en hvitvasking historien, og videreført en falsk tolkning av historien som har påvirket samfunnet og trenger kontekstualisering for at dette ikke skal gjenta seg.
- Filmen er et enestående filmatisk verk som til tross for sin representasjon av sørstatssamfunnet er en del av popkulturen og må ikke sensureres.

Filmens representasjon har bidratt til en hvitvasking historien, og videreført en falsk tolkning av historien som har påvirket samfunnet og trenger kontekstualisering for at dette ikke skal gjenta seg

Som vi har sett i alle tre underkategorier trekkes filmens fremstillingen av sørstatssamfunnet i etterkant av borgerkrigen frem i debatten. I tillegg trekkes det frem hvordan filmen ble mottatt på slutten av 1930-tallet. Likevel bruker de ulike fortidsreferanser for å forklare hvordan fremstillingen har bidratt til en hvitvasking av historien og videreført en falsk tolkning av den.

Ved ulike fortidsreferanser fremstiller de fortiden for å vise hvordan filmen har påvirket samfunnet, og argumenterer på bakgrunn av dette for hvorfor filmen må kontekstualiseres.

Flere aktører i debatten bruker fortidsreferanser til aktivisters protest mot filmens produksjon på 1930-tallet på bakgrunn av en bekymring for at filmen ville forlenge myten om «the Lost Cause». De var bekymret for at filmens representasjon av sørstatssamfunnet etter borgerkrigen ville manifestere myten om «the Lost Cause» som sannhet. Dette ville videre påvirke svarte amerikaneres kamp for borgerrettigheter, og generelt deres tilhørighet i samfunnet. Videre trekker aktører frem fortidsreferanser som viser hvordan filmen som et kulturelt minne fremmet det kollektive minnet «Lost Cause», og rasistiske verdier og holdninger i samfunnet. Her har vi sett Silber trekke frem filmens direkte påvirkning på en foreslått anti-lynssjeng lov.¹⁷⁵ Filmens representasjon av sørstatssamfunnet hadde altså store implikasjoner for svarte amerikaneres plass og liv i det amerikanske samfunnet. Aktører som bruker disse fortidsreferansene, tar opp en rød tråd med hvordan svarte amerikanere har blitt undertrykket, og hatt dårligere muligheter i samfunnet på bakgrunn av at kulturelle minner som filmen fremmer rasistiske verdier og holdninger. Ettersom filmen har spilt en rolle i forlengelsen av myten om «the Lost Cause» og fremmet en raseintoleranse i samfunnet mener de fleste aktørene i debatten at man må sette nye rammer rundt ‘Gone with The Wind’. På den måten vil ikke filmen fortsette å fremme rasistiske verdier i fremtidens samfunn, slik den gjorde i fortidens samfunn.

Hvordan man kan sette nye rammer rundt filmen og hvorfor dette er nødvendig er noe som kommer frem i Ridley sin fortidsbruk. Han påpeker hvordan filmen glorifiserer sørstatssamfunnet i etterkant av borgerkrigen, og hvordan dette fremkaller minner om filmens rolle i å bevare rasisme i samfunnet. Han poengterer da hvordan det er smertefullt å se en strømmetjeneste fremheve denne filmen i en tid hvor mange amerikanere protesterte i gatene mot rasismen som preger det amerikanske samfunnet.¹⁷⁶ I lys av filmens rolle i å bevare rasistiske holdninger og strukturer i samfunnet ønsker han derfor at HBO setter nye rammer rundt filmen. «*perhaps it could be paired with conversations about narratives and why it's important to have many voices sharing stories from different perspectives rather than merely those reinforcing the views of the prevailing culture.*»¹⁷⁷ I sitatet kommer det frem hvorfor

¹⁷⁵ Silber, «Perspective | ‘Gone With the Wind’ Is Also a Confederate Monument, but on Film Instead of Stone».

¹⁷⁶ Ridley, «John Ridley».

¹⁷⁷ Ridley «John Ridley».

Ridley mener filmen må kontekstualiseres, for å få frem flere narrativ av fortiden slik at ikke bare et narrativ preger og fremhever synspunktene til den rådende kulturen. Tolker man Ridleys fortidsbruk kan det tyde på at den rådende kulturens synspunkter vil fremme og bevare rasismen i fremtidens samfunn om ikke andre narrativ blir fremhevet og hørt.

Et lignende ønske om å sette nye rammer rundt filmen kommer frem i nyhetsartikkelen fra Yahoo News hvor Gajanan trekker frem flere filmkritikere som argumenterer for kontekstualisering av filmen. De gjør dette på bakgrunn av filmens representasjon av sørstatssamfunnet i etterkant av borgerkrigen. Med referanse til 'Birth of a Nation' sin representasjon av rekonstruksjonssamfunnet kommer det ifølge Anna Everett frem en tydelig løgn. I kontrast er 'Gone With the Wind' sin representasjon av rekonstruksjonen, ifølge Everett, en subtil løgn som lett ble og kan bli forstått som sannhet. På bakgrunn av dette fortsetter hun slik: «*The Civil War comes on like a spontaneous combustion, with no discussion of the economic or social or political causes that led to the war. [...] The picture doesn't show the reality and aims to create sympathy for the white South. This is the historical context that HBO needs.*»¹⁷⁸ Her kommer et lignende ønske om en ny ramme rundt filmen med sammenligningen av 'Birth of a Nation' og 'Gone With the Wind'. Det kommer også frem av samme grunn, hvordan filmen har spilt en rolle og kan fortsette å spille en rolle i å videreføre en myten om fortiden som kan bevare rasistiske holdninger i samfunnet.

En del andre aktører får frem samme funksjon i debatten gjennom referanser til andre problematiske filmer. En av disse er Hughes som sammenligner 'Gone with The Wind' med den nazistiske propagandafilmen 'Triumph of The Will'. Sammenligning kan tolkes som ment for å belyse filmens representasjon av sørstatssamfunnet som propaganda for myten om «the Lost Cause». Med denne bruken kan man igjen tolke en funksjon som argumenter for kontekstualisering på bakgrunn av filmens rolle i å videreføre denne myten om fortiden, og hvordan filmen bevarer rasistiske verdier og holdninger i samfunnet. En annen aktører bruker sammenligning av 'Song of The Old South' og 'Gone with The Wind', men for å få frem en annen funksjon. Funksjonen av denne bruken kan tolkes som et ønske om å ikke sensurere 'Gone with The Wind' på bakgrunn av filmen som et enestående filmatisk verk. Dette vil jeg analysere i neste funksjonskategori.

¹⁷⁸ Mahita Gajanan, «Gone With the Wind Should Not Be Erased, Argue Film Historians. But It Should Not Be Watched in a Vacuum».

Filmen er et enestående filmatisk verk som til tross for sin representasjon av sørstatssamfunnet er en del av Hollywood kanon og må ikke sensureres

I underkategorien *filmhistorie* bruker Smith sammenligning av 'Gone With the Wind' og 'Song of The Old South' for å understreke hvordan førstnevnte er et enestående filmatisk verk til tross for dens representasjon av sørstatssamfunnet. Han er bekymret for en sensurering av 'Gone With the Wind' og med sammenligningen legger han frem sitt argument for hvorfor man ikke må sensurere filmen. I tillegg kommer det frem et annet element i hans debattinnlegg ved å understreke at filmen tilhører den private sfæren.

Gone with the Wind is an indelible part of cinema history, mostly for good but also for ill, and belongs in the same cultural category as historical monuments. Unlike many of those statues and markers, though, Gone with the Wind exists in a purely private space. Those who find it offensive can easily avoid it.¹⁷⁹

I sitatet får Smith først frem hvordan filmen er en minneverdig og uforglemmelig del av filmindustriens historie som han har underbygget med sammenligningen av 'Song of The Old South'. Videre setter han filmen i samme kategori som historiske monumenter, men konstaterer en viktig kontrast, hvordan filmen er en del av den private sfæren og derfor ikke burde sensureres fordi den lett kan unngås om man mener filmen og dens representasjon er støtende. Her er Smith også inne på hva vi har sett fra noen av aktørene i de to andre debattene som kan tolkes som en bekymring for kanselleringskulturen i samfunnet. Fra sitatet og artikkelen til Smith kan det derfor virke som en bekymring for at kulturen i det amerikanske samfunn har en påvirkningskraft på den amerikanske minnekulturen. Hvordan debatten virker å være preget av kanselleringskultur er noe jeg ønsker å drøfte videre i diskusjonsdelen, som er neste kapittel i denne oppgaven.

¹⁷⁹ Smith, «Gone with the Wind, Soon to Be Gone with the Wind?»

5.0 Drøfting og diskusjon

Gjennom analyse har jeg forholdt meg til to forskningsspørsmål som spisser inn fra hovedproblemstillingen. Det ene forskningsspørsmålet har hjulpet å belyse hvilken fortid og hvilke minner aktørene i debattene bruker, som forteller oss hvilke minner ikonene fremkaller som kulturelle minner i samfunnet. Mens det andre forskningsspørsmålet har belyst hvorfor aktørene fremstiller fortid- og minnebruken slik, og forteller oss hvorfor minnene og idealene ikonene fremmer er verdifulle eller problematiske. Dette forteller oss derfor om ikonene burde beholdes i samfunnet og minnekulturen, eller ikke. I drøfting vil jeg ha den overordnede problemstillingen i fokus, og drøfte hva funnene i analysen forteller oss om den amerikanske minnekulturen i perioden 2015-2020. Som vi har sett er det mye informasjon å hente fra debattene, og jeg vil derfor trekke ut og drøfte de funnene jeg mener er mest interessant. Ettersom oppgaven er formet som et case studie med tre debatter som er særegne, men også stammer fra samme problematikk vil jeg vie første del av drøftingen til å nyansere debattene. Videre vil jeg drøfte mine funn i lys av Michael Rothbergs teori om flerveis minner. Til slutt vil jeg drøfte mine funn i lys av den polariserte konteksten og kanselleringskultur som virker å prege debattene.

5.1 Nyanser i debattene av de kulturelle minnene i det amerikanske samfunn

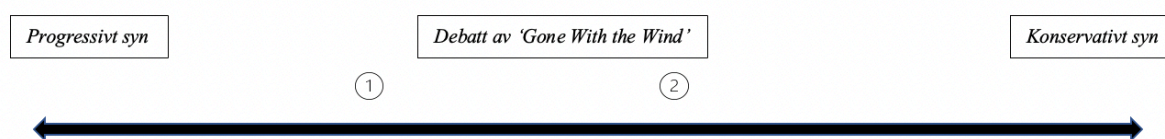
Gjennom analyse av de tre debattene har vi sett et likhetstrekk i den forstand at debattene tar for seg samme problematikk, hvilke minner kulturelle ikoner av borgerkrigen i det amerikanske samfunn bærer, og hvilke implikasjoner dette har for samtidens samfunn, så vell som fremtidens samfunn. En tydelig splittet bruk av fortiden for å fremstille hva de kulturelle minnene fremmer i samtiden understreker vår hypotese om en polarisert minnekultur, som gjenspeiler det polariserte amerikanske samfunnet. På den ene siden viser funn fra debattene dette gjennom aktører med et konservativt syn på den amerikanske minnekulturen og bruk av fortid i samtiden. Disse aktørene mener de meningsbærende kulturelle minnene er en viktig del av nasjonens kulturarv og identitet, hovedsakelig fordi de hjelper samfunnet å forstå nasjonens identitet, samt enkelte sosiale gruppers identitet. For aktører med et konservativt syn på minnekulturen er det derfor ikke et ønske om å endre minnelandskapet, og fjerne de etablerte kulturelle minnene fra det offentlige rom. Ifølge dem aktørene vil dette påvirke fremtidens samfunns forståelse av den amerikanske identiteten negativt. Som en del av dette konservative synet vil aktørene bevare idealene og verdiene de kulturelle minnene fremmer, blant annet patriotisme, militær ære og frihetsidealene, fordi de er en viktig del av den

amerikanske identiteten.

På den andre siden viser funn fra debattene aktører med et progressivt syn på den amerikanske minnekulturen og bruk av fortid i samtiden. Det progressive synet på minnekulturen viser et behov for å fremme andre fortellinger om fortiden. Dette kommer av at aktørene med dette ståstedet mener de kulturelle minnene bærer minner om undertrykkelse, og idealer som raseoverlegenhet og hvitt overherredømme. Ifølge aktører med et progressivt syn i debattene preger disse minnene og idealene samfunnet i en negativ forstand. I denne negative forstanden fremmer de idealer som splitter befolkningen, og ikke kulminerer i en mangfoldig og inkluderende identitet for nasjonen. Flertallet av aktørene med et progressivt syn i debattene uttrykker derfor et behov for fremhevelsen av andre fortellinger om fortiden. Dette innebærer da å fjerne den dominerende fortellingen om fortiden i samfunnet som det konføderale flagget og minnesmerker av Robert E. Lee bærer og viderefører. Funn fra debatten av Lee viser også et mindretall av befolkningen som har et progressivt syn på minnekulturen, men mener man kan fremme andre fortellinger om fortiden uten å fjerne den dominerende fortellingen om fortiden i samfunnet. Dette mindretallet av aktørene vil ikke fjerne de konføderale ikonene, men heller legge til minnesmerker som da vil fungere som kulturelle minner i den offentlig sfæren. Et eksempel på dette er Signer som vil reise opp monumenter av viktige borgerrettighetsaktivister i samfunnet. Disse nye kulturelle minnene vil da fremme en annen fortelling om fortiden enn de konføderale ikonene, med et fokus på historien til svarte amerikanere som minoritet i samfunnet.

En forskjell vi kan trekke ut fra analysen av de tre debattene er hvordan debatt av 'Gone With the Wind' skiller seg fra de to andre, hovedsakelig i hvilken grad av polarisering man kan tilegne den. Mens de to andre debattene gir inntrykk av stor grad av polarisering, er ikke debatten av 'Gone With the Wind' veldig polarisert. Ingen aktører forsvarer filmen på et nivå, og med en intensitet som vi kan se i de to andre debattene, hvor noen aktører fremstiller fortiden på en måte som tyder på en stor grad av polarisering. Det er ingen klar og iherdig forsvarer av filmen i debatten av 'Gone With the Wind', men noen aktører stiller seg mer kritisk til granskningen av filmen på grunn av dens status som filmatiske kunstverk. Andre aktører mener 'Gone with the Wind' kan omtales i samme kategori som konføderale monumenter. Til tross for ulike oppfatninger om filmen som et meningsbærende kulturelt minne anerkjenner aktørene at måten filmen fremstiller sørsatssamfunnet i etterkant av borgerkrigen er problematisk, og at filmen derfor har et behov for et nytt rammeverk. Med

dette mener aktørene filmen har behov for nye rammer som hjelper fremtidige borgere å forstå ulike narrativ om rase i det amerikanske samfunnet. I motsetning til debattene om flagget og monumenter av Lee hvor enkelte mener de kulturelle minnene burde fjernes fra det offentlig rom, er ikke dette saken for filmen. John Ridley som tar opp debatten i 2020 med sitt leserinnlegg i Los Angeles Times er ikke ute etter at filmen låses inne i et hvelv i Burbank, men at HBO Max fjerner filmen midlertidig og legger til en kontekstualisering av filmen.¹⁸⁰ En kontekstualisering, ifølge Ridley, vil gi et mer nyansert blikk på hva slaveriet innebar og hva konføderasjonen virkelig sto for. På den måten kan ikke filmen viderefører et narrativ om den rådende kulturen i samfunnet og romantiserer myten om «the Lost Cause», slik den har gjort i fortiden. Illustrert i figuren under ser man derfor graden av polarisering man kan tilegne debatten av 'Gone With the Wind' basert på diskursen fremstilt ovenfor. Posisjon *en* representerer da aktørene som har et mer progressivt syn ettersom de er tydelig på at det trengs en kontekstualisering av filmen. Mens posisjon *to* representerer aktører med et mer kritisk blikk til å fjerne filmen fra sirkulasjon i samfunnet på bakgrunn av filmens status som klassiker og et filmatisk kunstverk.

Figur 5: Polarisering i debatt av 'Gone With the Wind'

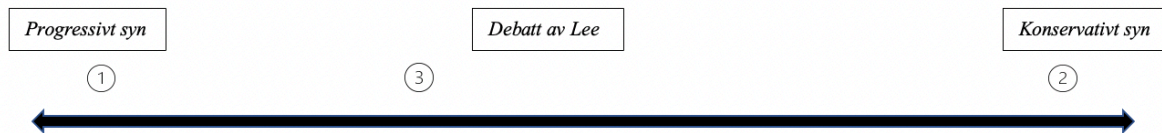
Et interessant spørsmål som kommer opp gjennom forskjellen i grad av polarisering man kan tilegne debatten av 'Gone With the Wind' og de to andre debattene, er hvorfor en film som et meningsbærende kulturelt minne ikke oppfattes like problematisk som flagget og Lee. Det er hovedsakelig tre elementer som kan forklare hvorfor vi ikke ser like stor grad av polarisering i debatten av 'Gone With the Wind' som i debatten av flagget og Lee. Et av disse elementene er at filmen ikke befinner seg i den offentlige sfæren slik både flagget og monumenter av Lee gjør. Et par aktører trekker også frem dette i debatten av 'Gone With the Wind', og mener man enkelt kan unngå filmen om man oppfatter den som støtende på grunn av fremstillingen av slavene og rekonstruksjonssamfunnet i etterkant av borgerkrigen. Videre trekker også noen aktører frem det andre elementet som virker å skape forståelse for at det

¹⁸⁰ Ridley, «John Ridley».

ikke er en direkte parallell mellom filmen og de to andre ikonene. Dette elementet er 'Gone With the Wind' sin status som et enestående filmatisk kunstverk og en klassiker i filmhistorien. På bakgrunn av dette stiller noen aktører seg kritisk til å fjerne filmen fra sirkulasjon i samfunnet som ikke virker å være fremtredende i de andre debattene. Selv om man kan tenke seg at store monumenter og statuer av Lee også har en kunstnerisk verdi kommer ikke dette frem i debatten av Lee. Et tredje element er forskjellen i aktørene som deltar i debatten av filmen og de to andre ikonene. Mens de to andre debattene involverer et bredt spekter av aktører, fra politikere, vanlige borgere og historikere er de fleste aktører i debatten av 'Gone With the Wind' filmkritikere eller filminteresserte, samt noen vanlige borgere. Dette setter derfor et preg på debatten og legger premisser for en nyansert forståelse av filmen sine problematiske sider. Disse tre elementene kan forklare hvorfor man ser en større grad av homogen forståelse i minnekulturen om det kulturelle minnet 'Gone With the Wind', enn i debattene av og minnekulturen flagget og Lee utgjør i samfunnet. Dette forsterker også hypotesen om at det polariserte samfunnet gjenspeiler en polarisert minnekultur, som man kan se gjennom hvordan politisk ideologi preger de to andre debattene mer enn debatten om filmen.

En annen forskjell som kommer frem av funnene i de tre debattene er et skille i antall posisjoner man finner i debatten av Lee. Man kan argumentere for at debatten av Lee ikke har to posisjoner, men tre. To av aktørene, Signer og Nelson, anerkjenner hvordan minnesmerker av Lee bærer minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme, men deler ikke samme oppfatning om at de må fjernes fra det offentlige rom slik andre aktører i denne debatten gjør. Nelson og Signer argumenterer for minnesmerker av Lee bærer en lærdomsverdi i samfunnet, i tillegg til at å fjerne det vil skygge for opplevelsen av svarte amerikaners undertrykkelse i samfunnet. Det er altså et preg av mindre polarisering, eller et mellom nivå i debatt av Lee. Likevel utgjør disse to aktørene en minoritet i forhold til resten av aktørene i debatten som forteller oss at debattene av Lee fortsatt er i stor grad polarisert, og at den amerikanske minnekulturen også er det. Disse aktørene har et progressivt syn på minnekulturen, men som belyst tidligere skiller seg likevel litt ut ifra de fleste aktører i debatten med et progressivt syn på minnekulturen. De forblir derfor en minoritet i debatten av Lee, og debattene av konføderal ikonografi generelt. Debatten av Lee er også hovedsakelig dominert av to polariserte ståsted med ulike politiske ideologier som forsterker hypotesen om en polarisert minnekultur. Vi ser dette i illustrasjonen av polariseringen i debatten av Lee

under, med minoriteten i debatten som posisjon *tre*, posisjon *en* som flertallet med et progressivt syn og posisjon *to* med et konservativt syn.

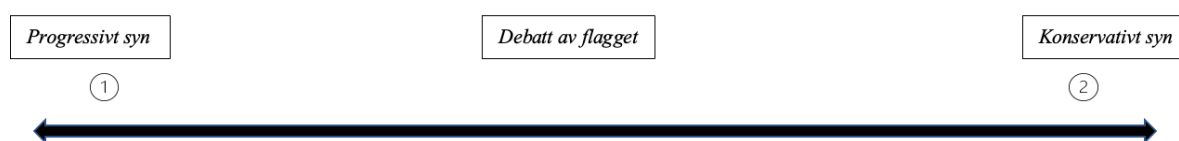

Figur 6: Polarisering i debatt av Lee

Til slutt har vi debatt av flagget som kan virke som den mest polariserte debatten ut av de tre. En indikasjon for dette er hvordan de to polariserte sidene sin politiske ideologi spiller en rolle i debatten, og former ulike syn på minnekulturen. Dette kommer frem gjennom aktørenes ulike fremstillinger av fortid, og hvilke minner de mener flagget som et kulturelt minne bærer i samfunnet. Jeg vil her trekke frem to aktører, en med et progressivt syn og en med et konservativt syn for å illustrere hvordan politisk ideologi støtter opp om hypotesen om en polarisert amerikansk minnekultur. Da Nikki Hayley i 2015 som guvernør talte for en endring i lovverket for at det konføderale flagget kunne fjernes fra den offentlige sfæren i Columbia, South Carolina, fremmet hun også sitt synspunkt på befolknings uenighet om flaggets meningsbærende betydning i samfunnet. «*As a state, we can survive and indeed we can thrive as we have done whilst still being home to both of those viewpoints. We do not need to declare a winner and a loser here.*»¹⁸¹ Likevel forteller funn fra analysen av debatten oss noe annet. På den ene siden ser vi et progressivt syn gjennom Jenkins sin fremstilling av flagget som en romantisert fiksjon av fortiden. Denne romantiserte fiksjonen av fortiden har videreformidlet idealer om raseoverlegenhet som de konfødererte statene sto for. Ifølge Jenkins «forgiftet» denne romantiserte fiksjonen flagget fremmer Roof, og førte til at han drepte ni svarte amerikanere i håp om å starte en rasekrig. Hun fremstiller her fortiden for å overbevise om at versjonen av fortiden og idealene flagget bærer i samfunnet er farlig, og derfor må fjernes fra det offentlige rom. På den andre siden av debatten finner vi Buchanan med et konservativt syn på minnekultur, og en annen tolkning av hvilke minner og idealer flagget bærer i samfunnet. Buchanan mener svartmalingen av flagget er en del av en kulturell revolusjon hvor venstresiden i samfunnet forsøker å demonisere fortiden og forgifte troen på den amerikanske historien. Ut ifra funn fra debatten av flagget kommer det tydelig frem en

¹⁸¹ Rosenberg, «They're Still Fighting the Civil War -- and Still Lying about the Confederate Flag».

polarisering i debatten. Vi ser dette gjennom to helt forskjellige tolkninger av historien og hvilke minner aktørene mener flagget bærer i samfunnet, og hvordan det påvirker samtiden og fremtidens samfunn. Politisk ideologi forteller oss altså at debatten er preget av en stor grad av polarisering, og viser til to vidt forskjellige synspunkter på det konføderale flagget som har vanskeligheter for å sameksistere. Med ulike politiske ideologier bak aktørenes fremstilling av fortiden og idealene flagget minner om i samfunnet virker det som de polariserte sidene ikke er interessert i å komme til en enighet, eller høre hverandres side av saken. Debatten kulminerer ikke i en forståelse for hverandres synspunkt, men utvikler seg og fremmer også granskning av andre konføderale ikoner. Illustrert i figuren under ser man hvordan politiske ideologi spiller en rolle i debatten, og styrker polarisering i debatten. Posisjon *en* representerer aktørene med et progressivt syn, og posisjon *to* representerer aktører med et konservativt syn. Denne figuren forteller oss at ulike politiske ideologier preger polariseringen i debatten av flagget og minnekulturen.

Figur 7: Polarisering i debatt av flagget

Hva forteller så utviklingen av debattene oss om den amerikanske minnekulturen, var den mer polarisert da den startet i 2015 enn 2020 da samfunnet hadde debattert ulike konføderale ikoner i fem år? Har den amerikanske minnekulturen endret seg i løpet av disse fem årene? En måte å evaluere denne endringen på er ved å se om diskursen har skapt en økt forståelse for hvilke minner om fortiden de kulturelle minnene bærer i samfunnet. I debatten av flagget legger flere aktører frem at tolkningen av flagget som kulturarv ikke lenger er et gyldig argument for å la flagget flagge i det offentlige rom. Dette kan likevel komme av hendelsen som utløste debatten og ikke på grunn av en økt forståelse og diskurs av hvilke andre minner flagget bærer i samfunnet. Polareringen jeg har vist til i debatten av flagget styrker også hypotesen om at hendelsen som utløser debatten er en mer pålitelig årsaksforklaring for hvorfor flagget ble fjernet fra det offentlige rom. Uavhengig av dette fungerer debatten av flagget som en katalysator for at andre konføderale ikoner. Hvordan andre konføderale ikoner fremkaller og bærer minner om slaveriet, undertrykkelse og raseoverlegenhet får derfor en økt

oppmerksomhet i samfunnet, og skaper en diskurs rundt den amerikanske minnekulturen. I 2017 debatteres konføderale monumenter av blant annet Lee som et resultat av den økte oppmerksomheten på minner i samfunnet, samt diskursen rundt rasisme og undertrykkelse av svarte amerikanere som minoritet. I debatten av Lee viser Levin til hvordan kirkeskytingen og debatten av flagget som fulgte var et kritisk vendepunkt i hans tankegang og synspunkt på konføderale ikoner, og minnene de bærer for deler av befolkningen i samfunnet. I løpet av hans tur til Praha så han hvordan samfunnet der hadde forholdt seg til minnene monumenter av Stalin og Lenin hadde båret før de ble fjernet. Dette gjorde han mer oppmerksom på diskursen rundt de konføderale ikonene i det amerikanske samfunnet. «*In the time since that visit, I have listened much more closely to the concerns of those who live in the shadows of Confederate statues, who see their removal as the next step in achieving a more equitable society*»¹⁸² Ut ifra sitatet kan man derfor tolke at debattene av konføderal ikonografi har medført en endring i den amerikanske minnekulturen. Da gjennom hvordan debattene har ført til en økt diskurs og oppmerksomhet på de konføderale ikonene som bærere av minner om undertrykkelse, og kan ha ført til at deler av befolkningen har endret synspunkt på ikonene og minnekulturen. Denne påstanden kan videre underbygges av at diskursen fortsetter å prege samfunnet da debatten av konføderale monumenter gjenopplives igjen i 2020.

En annen måte å se om den amerikanske minnekulturen har endret seg er ved å undersøke graden av polarisering som preger debatten av flagget, og om den avtar jo lengre ikonene blir debattert og diskursen om hvilke minner de fremkaller fremmes i samfunnet. Først og fremst gir Signer og Nelson sitt mer nyanserte blikk på debatten av Lee et inntrykk om at denne debatten er litt mindre polarisert enn debatten av flagget. Likevel er de en minoritet i debatten, og flere aktører bruker fortid og minner som viser at minnekulturen også er preget av en stor grad av polarisering i 2017. Debatten av 'Gone With the Wind' kan også fortelle oss om den amerikanske minnekulturen er mindre polarisert i 2020 enn i 2015. Debatten starter smått i 2015 som et resultat av debatten av flagget, og kommer opp igjen i samfunnet i 2017 da monumenter debatteres. Til slutt i 2020 medfører debatten av filmen også en varende endring da det blir lagt til kontekstualisering av filmens fremstilling av sørstatssamfunnet i etterkant av borgerkrigen. I forhold til hvilken grad av polarisering vi ser i debattene, og om den avtar ettersom diskursen rundt minnene ikonene bærer i samfunnet pågår over lengre tid er vanskeligere å fastslå. Som nevnt kan man tyde en mye mindre grad av polarisering i debatten

¹⁸² Levin, «Why I Changed My Mind About Confederate Monuments».

av 'Gone With the Wind' på bakgrunn av at filmen ikke er en del av det offentlige rom og har en status som et enestående filmatisk verk. Det blir dermed vanskelig å vise til denne debatten som et resultat av at den amerikanske minnekulturen har endret seg, og er mindre polarisert i 2020 enn i 2015. Et annet element som underbygger denne forståelsen, er den generelle debatten av konføderale monumenter. Debatten av konføderale monumenter er også debatten som har fått størst oppmerksomhet i det amerikanske samfunnet i løpet av perioden oppgaven undersøker. Ettersom oppgaven er avgrenset til debatt av en sørstatsgeneral, Robert E. Lee, i form av blant annet monumenter, men ikke tar for seg konføderale monumenter generelt og i perioden 2017-2020 blir det vanskeligere å rettferdiggjøre et konkret svar på om den amerikanske minnekulturen er mindre polarisert i 2020 enn 2015. Det vi derimot kan tyde ut ifra debattene av konføderal ikonografi er jo mer fremtredende ulike politiske ideologier er, jo mer polarisert er debattene. Som figur fem, seks og syv har illustrert ser man en korrelasjon mellom politisk ideologi og polarisering i debattene, som forteller oss at den amerikanske minnekulturen er polarisert.

5.2 Flerveis minner

Hvordan kommer så flerveis minner til uttrykk i debatten, og hvordan kan denne teorien tilby et annet perspektiv på debattene enn det som er blitt gjort til nå vist til i teorikapittel 2.5 i oppgaven. For å vise dette vil jeg først oppsummere Rothbergs teori om flerveis minner. Rothberg legger frem hvordan den offentlige sfæren eller rom består av kollektive minner fra ulike grupper i samfunnet. Rothberg påpeker at mange antar at det offentlige rom består av knappe ressurser hvor en interaksjon av ulike kollektive minner kjemper for overlegenhet, og kun et kollektivt minne kan vinne og dominere det offentlige rom. Han fortsetter videre om hvordan mange også tror at det finnes en direkte linje mellom å huske fortiden og forming av identitet i samtiden. På denne måten forstås artikulasjonen av fortiden i kollektive minner som en kamp for erkjennelse hvor det kun kan erklæres en vinner og en taper. Rothberg argumenterer for at det konseptuelle rammeverket hvor vanlige borgere har tatt opp forholdet mellom minner, identitet og kamp er defekt. Han foreslår heller sin teori flerveis minner som subjekt til pågående forhandling, kryssreferanser og utlån, som gjør minner produktive og ikke privat. Med dette perspektivet kan man se artikulasjonen av fortid og minner tas i bruk gjennom plattformen et mer dominerende kollektivt minne utgjør i samfunnet. Denne interaksjonen av minner i samfunnet illustrerer den produktive interkulturelle dynamikken av flerveis minner. I kontrast til et konkurrerende perspektiv på kollektive minner i samfunnet

tilbyr flerveis minner en måte å tenke på den offentlige sfæren som et formbart diskursivt sted hvor grupper ikke bare artikulere etablerte posisjoner, men hvor posisjoner blir til gjennom dialogiske interaksjoner med andre. Dette gjør både tema i samfunnet og det offentlige rom åpent for kontinuerlig rekonstruksjon. Med den produktive, interkulturelle dynamikken hvor flerveis minner er eksplisitt hevdet ligger det også et potensiale til å skape nye former for solidaritet og nye syn på rettferdighet.

Hvis vi ser debatten i lys av Rothbergs teori om flerveis minner behøver man ikke bare tolke debatten som to polariserte sider som søker erkjennelse for sin versjon av fortiden og minner i samtiden på bekostning av den andre. Derimot fungerer debattene av ikonene som en diskursiv plattform hvor aktørene artikulere sin versjon av fortid og minner ikonene bærer i samfunnet, og åpner for en rekonstruksjon og ny forståelse av den amerikanske minnekulturen. Vi har sett dette i analysen gjennom artikulering av fortid og minner fra andre deler av historien. Aktørene bruker flerveis minner i debatten ved å referere til minner og fortid fra andre deler av historien for å artikulere betydningen av minnene og idealene ikonene som kulturelle minner bærer i samfunnet.

I debatten av det konføderale flagget ser vi flerveis minner uttrykt gjennom måten Jenkins fremstiller minner om svastika symbolet sidestilt med det konføderale flagget. Denne artikuleringen av minner i forståelse av flerveis minner viser hvordan debatten av flagget kan fungere som en diskursiv plattform for å få forståelse og erkjennelse for sin versjon av fortiden og kollektive minner. Referansen til svastika symbolet og hvilke minner det bærer som et kulturelt minne vil de fleste forbinde med minner om nazismen og grusomhetene de utførte mot minoriteter i samfunnet. Samtidig bærer svastika symbolet minner om ideologien raseoverlegenhet. Den dynamiske bruken av Jenkins sidestilling av svastika symbolet med det konføderale flagget kan forstås som flerveis minner. Hun bruker og låner minner om en annen fortid, nazismen, for å understreke og få frem hvilke minner det konføderale flagget bærer i samtiden. Denne dynamiske bruken av minner gir Jenkins en mulighet for å uttrykke og artikulere en versjon av fortiden som fremmer et kollektivt minne om undertrykkelsen svarte amerikanere som minoritet har opplevd i samfunnet.

I samme debatt bruker Buchanan fortidsreferanse til marxismen for å referere til motparten i debatten som kulturelle marxister. Bruken av minner om marxismen fremkaller tanker om likhet, men også en undertrykkelse av frihet gjennom hvordan marxismen gjennom historien

er blitt anvendt i praksis. På den måten kan man tolke Buchanans bruk av flerveis minner for å artikulere hvordan flagget bærer minner om frihet i samfunnet. Han artikulerer da også at flagget bærer det kollektive minnet om at borgerkrigen var forfedres kamp for frihet. Dette innebærer frihet fra en aktiv føderal makt og friheten til å beskytte sitt hjem.

I debatt av Robert E. Lee finner vi også en dynamisk bruk av flerveis minner for å artikulere hvilke minner aktørene mener minnesmerker av Lee bærer og fremkaller i samfunnet. På den ene siden bruker Levin referanse til Tsjekkia sitt oppgjør med fortiden som sovjetisk satellittstat, hvor kulturelle minner av Lenin og Stalin ble fjernet for å løfte en undertrykkelse av minner i samfunnet. Han bruker her flerveis minner ved å låne minner fra andre deler av historien, og sette disse minnene i et perspektiv for å artikulere en forståelse av hvilke minner Lee bærer for minoriteter i det amerikanske samfunnet. Denne bruken av flerveis minner fremmer diskursen av det kollektive minnet om svarte amerikanere som en undertrykket minoritet i samfunnet. På den måten kommer den interkulturelle dynamikken av minner i et globalt samfunn frem i debatten.

På motsatt side i debatten finner vi Nelson, som bruker flerveis minner, men for å fremme en annen forståelse for diskursen rundt minner i debatten. Hun trekker frem kulturelle nazistiske objekter og personer som samler dette for å artikulere hvordan man ikke kan stoppe friheten til å verdsette og ivareta kulturelle objekter og minnene de bærer. Hun sidestiller dette med Lee, for å fremme hvordan Lee som et kulturelt minne bærer minner om forfedre som kjempet under borgerkrigen for deler av samfunnet. Hun får da frem hvordan de har rett til dette basert på frihetsidealene USA er bygget på, uavhengig om man er uenig om hvilke minner Lee fremkaller i samfunnet. Her brukes flerveis minner for å artikulere og skape forståelse for denne versjonen av det kollektive minnet Lee bærer i samfunnet.

Uttrykk av flerveis minner kommer også frem i debatten om 'Gone With the Wind', gjennom sidestilling av filmen med propaganda filmen 'Triumph of the Will'. Måten flerveis minner fungerer på her er ved å låne minner av 'Triumph of the Will' og dens fravær av antisemittisk ideologi for å artikulere hvordan 'Gone With the Wind' sin fremstilling av slaveriet og rekonstruksjonssamfunnet i etterkant av borgerkrigen er lignende. Filmene unngår altså å fremstille slaveriet på en autentisk måte som gjør filmen til en glorifisering av myten om «the Lost Cause». Den bruken av flerveis minner rekonfigurerer og omformer minnet 'Gone with

the Wind' bærer i samfunnet gjennom interaksjon av minner om jøder som undertrykt minoritet i Nazi-Tyskland.

Hva forteller bruken av flerveis minner i debattene av konføderal ikonografi oss om den amerikanske minnekulturen? Rammeverket for teorien til Rothberg tilbyr oss et originalt perspektiv på den amerikanske minnekulturen. I stedet for å se minner i debatten som en fast eller lineær prosess, argumenterer Rothberg for at minner hele tiden omformes og rekonfigureres gjennom dialog og interaksjon med andre minner. Vi har sett gjennom eksemplene hvordan aktørene omformer, og rekonfigurerer minnene ikonene bærer i samfunnet gjennom interaksjon med andre minner. Gjennom diskursen av ikonene bidrar aktørenes bruk av flerveis minner til en ny forståelse, og økt oppmerksomhet om minner om undertrykkelse og urettferdighet i det amerikanske samfunn. Bruken av flerveis minner er med på å fremme diskursen om rasisme og håp om et egalitært amerikansk samfunn. Aktørenes bruk av flerveis minner er derfor med på å skape forståelse for hvordan minnene ikonene bærer former forståelsen av fortid og samtid, og hvordan de brukes til å fremme et mer inkluderende og rettferdig samfunn. På den andre siden har vi også sett bruk av flerveis minner av aktører som forsvarer konføderale ikoner og det kollektive minnet om frihet, tapperhet og tjeneste. Disse aktørene bruker også flerveis minner, men for å artikulere sin versjon av fortiden og forsøke å skape forståelse for den i samtidens samfunn. Til tross for at bruken av flerveis minner skaper en økt forståelse for de ulike ståstedenes synspunkter, er det vanskelig å se og si at flerveis minner bidrar til et formbart diskursivt rom hvor aktørene får en økt forståelse av hverandres synspunkter. På den måten kan vi forstå bruken av flerveis minner i debatten som polariserende, ikke inkluderende. Bruken av flerveis minner i debattene av konføderal ikonografi forsterker da polarisering i debattene, og den amerikanske minnekulturen.

Min hypotese og intensjon med å inkludere Rothbergs teori om flerveis minne var å utfordre den etablerte versjonen om en polarisert amerikansk minnekultur. Formålet med å bruke denne teorien var å se på flerveis minners teoretiske aspekt med nullsumspill, og om man kan forstå konflikter rundt kollektive minner i det offentlige rom som diskursiv og inkluderende, kontra en kompetitiv kamp for overlevelse hvor det kun kan erklæres en vinner som får dominere det offentlige rom med sitt kollektive minne. Som vi har sett kommer flerveis minner til uttrykk i debattene gjennom de ulike aktørenes kryssreferanser av minner for å artikulere aktørenes forståelse av hvilken fortid og hvilke minner ikonene bærer i samtiden.

På bakgrunn av dette fungerer deler av Rothbergs teori om flerveis minner for å forstå debattene, og forteller oss om den interkulturelle dynamikken av minner i moderne tid og samfunn. Likevel er det vanskelig å forstå debattene kun i lys av Rothbergs teori. Aktørene bruker minner og fortid for å artikulere sine ulike forståelser av fortiden og etablere sine posisjoner i debattene, men ikke for å utvikle en diskurs og skape en forståelse for begge sider. I følge Rothberg har flerveis minner et potensiale til å skape nye former for solidaritet og nye syn på rettferdighet i samfunnet. Vi ser gjennom eksemplene hvor bruk av flerveis minner kommer frem hvordan fortiden og minner blir brukt for å styrke de ulike aktørenes forståelse av samtiden, og uttrykke sine behov og interesser bedre. På den måten får man et inntrykk av at flerveis minner ikke fungerer inkluderende og diskursive for å fremme dialog om minner i samfunnet, men heller at flerveis minner er med på å forsterke polariseringen. Gjennom analysen blir det tydelig at de fleste aktører har en polarisert bruk av fortiden og minner, som gjenspeiler den etablerte versjonen av en polarisert minnekultur i drøftingsdel 5.1.

Til tross for at ikonene kan tilby en plattform for en diskursiv dialog av ulike artikuleringer av fortid og minner, tyder analysen på at debattene av konføderal ikonografi og den amerikanske minnekulturen befinner seg i et nullsumspill. Man ser dette gjennom at en del av aktørene i debatten er ute etter å fjerne ikonene og det dominante kollektive minnet de bærer fra det offentlige rom. Da for å skape plass til et mindre prioritert kollektivt minne om svarte amerikaneres undertrykkelse og kamp mot rasisme i samfunnet. På den andre siden er en del aktører imot å fjerne de kulturelle minnene fordi de ønsker å beholde det kollektive minnet om offer, tjeneste og kulturarv som ikonene bærer i samfunnet. I lys av funnene fra analysen, og bruken av flerveis minner illustrert i denne delen av drøftingen, er det derfor meget vanskelig å ikke se debattene som en konflikt mellom polariserte minner og et nullsumspill for hvilket kollektivt minne som skal få dominere i det offentlige rom. Hvorfor dette har vært vanskelig innebærer trolig konteksten av det amerikanske samfunn. En annen forklaring kan være at det ikke finnes noen reelle utvekslinger mellom aktørene for å skape forståelse for hverandres synspunkter. Debattene viser derfor lite dialog mellom de to polariserte sidene. Analysen av debattene viser i stor grad et ekkokammer av minnebruk hos de aller fleste aktørene, som da forsterker polariseringen i minnekulturen. I neste del av drøftingskapittelet vil jeg derfor ta for meg konteksten av det amerikanske samfunnet fra 2015-2020, begrepet kanselleringskultur som virker å påvirke og polarisere debattene enda mer og hva ekkokammerprosess kan fortelle oss om den amerikanske minnekulturen.

5.3 Kontekst og kanselleringskultur

I samtiden til debattene befinner det seg en polarisering og splittelse i det amerikanske samfunnet, som blant annet konteksten for de ulike debattene belyser. Første hendelse som utløste debatten om flagget i 2015 var en rasemotivert masseskyting med håp om å starte en rasekrig. Fra denne hendelsen ser man en økt oppmerksomhet på konføderale ikoner, av blant annet Lee, og våren 2017 debatteres konføderale monumenter i samfunnet. En rekke protester mot fjerning av monumenter resulterte også i en ny hendelse som blusser opp debattene av konføderal ikonografi enda mer. Denne hendelsen involverte protesterende borgere med bakgrunn i miljøer tilknyttet hvit nasjonalisme og ideologi om hvitt overherredømme, og på den andre siden mot-protesterende borgere og aktivister for sosial rettferdighet. Den hendelsen viser en økende grad av polarisering i samfunnet som også preger debattene. Mens politidrapet på George Floyd i 2020 førte til en stor mengde protester mot rasisme og politivold i samfunnet, medførte den også et fokus rettet mot konføderal ikonografi som monumenter og filmen 'Gone With the Wind'. En del av konteksten for debattene er derfor hvordan svarte amerikanere som minoritet har blitt undertrykket, og fortsetter å være undertrykket på bakgrunn av institusjoners fremhevning av rasistiske holdninger og verdier i samfunnet. I lys av konteksten ser man også et ønske om en endring i diskursen rundt rasisme som medfører en endring av kulturen i samfunnet. Et relevant begrep som belyser denne endringen, er kanselleringskultur. Selv om fenomenet ikke er noe nytt i samfunnet, har det fått en økt oppmerksomhet og gjort seg mer og mer gjeldende i nyere tid. En del av befolkningen i samfunnet ser på kansellering som nødvendig for å fremheve diskursen om rasisme og undertrykkelse i samfunnet. Begrepet er likevel omstridt, og befolkningen har ulike meninger om hva begrepet innebærer, samt om kulturens implikasjoner for samfunnet er noe positivt eller negativt. I debattene ser vi tre ulike oppfatninger av kanselleringskultur, det ene nivået ser på kanselleringskultur med et kritisk blikk, et annet nivå ser på det med positivt blikk og et siste nivå ser på det med et nyansert blikk. Disse tre nivåene gjenspeiler de tre posisjonene skissert i drøftingsdel 5.1.

Kanselleringskultur for borgere med et positivt blikk ser på debattene som en form for ansvarlighet. Et sitat *Pew Research Center* sin artikkel som ble gjort rede for i kontekstkapittelet viser hvordan amerikanere med et positivt blikk på kanselleringskultur

oppfatter begrepet:

To me, [cancel culture] seems to refer to ‘people on the left’ who want to move beyond the Anglo-White-Christian foundations of America toward a more integrated and diverse society that is tolerant of a wide range of beliefs and not just mired in the ‘good old days’ culture when America was lily-White and Blacks were slaves or subservient to White culture.¹⁸³

Gjennom sitatet kommer det frem hvordan kanselleringskultur for noen amerikanere innebærer en ansvarliggjøring av fortiden for å skape et mer inkluderende og mangfoldig samfunn. Måten det angår og kommer frem i debatten er hvordan aktører argumenterer for samtidens samfunn har et ansvar for å ta et oppgjør med fortiden. Dette innebærer hvordan fortiden å fremme versjoner av fortiden som har vært mindre dominant i samfunnet. På den måten stiller de seg positivt til å kansellere den dominante versjonen av fortiden i samfunnet, nemlig fremhevelsen av hvite sørstatsamerikaneres versjon av borgerkrigen og fortiden. Uten å kansellere den dominante versjonen av fortiden vil den skygge for en diskurs rundt minner om undertrykkelse og rasisme svarte amerikanere som minoritet har opplevd i det amerikanske samfunn. I debattene har majoriteten av det ene ståstedet denne innstillingen til kanselleringskultur, og de bruker minnene ikonene bærer for å fremme ansvarliggjøring av hvordan fortiden er fremstilt i samtiden, samt implikasjonene det har for fremtiden. En aktør som fungerer som et godt eksempel her er Landrieu. I analysen har vi sett hvordan han som borgermester for New Orleans startet prosessen for å fjerne ulike konføderale monumenter fordi de fremmer idealer om hvitt overherredømme. Som kulturelle minner fremmer monumenter idealer som reflekterer en dårlig retning for fremtidens samfunn. På den måten mener aktørene med dette ståstedet at en kansellering av konføderale ikoner er nødvendig for å fremme diskursen om rasisme, og for å skape et bedre og mer inkluderende samfunn for fremtidens borgere.

For borgere med et negativt blick på kanselleringskultur oppfattes debattene som kansellering av nasjonens historie og kulturarv. Ifølge disse aktørene vil kansellering medføre en glemsel av historien, viktige idealer og verdier for samfunnet, og frarøve nasjonen en viktig del av dens identitet. I analysen har jeg trukket frem en del aktører som har et kritisk blick til kanselleringskulturen som påvirker debattene. Buchanan og Hayley viser uttrykk for dette i debatten av flagget, Kerwick i debatten av Lee, og til slutt Smith i debatt av ‘Gone With the

¹⁸³ Atske, «Americans and ‘Cancel Culture’».

Wind'. Disse aktørene ser på kanselleringskulturen i det amerikanske samfunn som ønsker å fjerne alt som er støtende som grunnen for at konføderale ikoner er under gransking, og minnene de bærer er i fare for å bli glemt. Igjen vil jeg trekke frem artikkelen fra *Pew Research Center* som gjorde en undersøkelse på hva amerikanere forbinder med begrepet kanselleringskultur i 2020. I denne artikkelen kommer det frem at kanselleringskultur for noen amerikanere er en direkte parallell med debattene om å fjerne konføderale ikoner fra det offentlige rom. Sitatet under viser til hvordan en deltaker i undersøkelsen oppfatter kanselleringskultur som omskriving av historien og et angrep fra radikale venstrelente borgere.

[Cancel culture is] a misnomer, it should be called 'rewrite history.' [It] removes references to actual historical White people ... and events and replaces them with Black or 'Hispanic' people and events ... The United States has always been a melting pot, where people assimilate into the citizenship. Now people are being divided by radical leftists (Democrats) into racial and economic classes.¹⁸⁴

I dette sitatet ser vi en likhet mellom hva aktørene med et negativt blikk på kanselleringskultur trekker frem i de ulike debattene av konføderal ikonografi. Buchanan refererer til motparten i debatten av flagget som kulturelle marxister som er ute etter å omskrive og endre på historien fordi den er støtende. Ut ifra noen amerikaneres oppfattelse av begrepet kanselleringskultur kan man se en kobling her. Nikki Hayley kaller det for «outrage culture» i artikkelen hennes fra 2019. I denne artikkelen forsvarer hun seg etter hets fra sosiale medier på grunn av en uttalelse om at man kan respektere de som ser på flagget som offer, kulturarv og tjeneste selv om man er uenig med dem. Etter mye hets bruker hun artikkelen for å forklare hvordan hetsen er et resultat av «outrage culture», hvor man ikke kan ha meninger som andre er uenig i. Kerwick kaller debatten av Lee en kampanje fra venstre siden av det politiske spekteret som søker å endre all vestlig historie og kulturarv. Ifølge han er de konføderale ikonene bare et enkelt mål som peker mot renselsen av alle hvite skikkelser fra den vestlige verdens fortid som ikke tilfredsstillende endringen venstre siden vil se i samfunnet. Kerwick mener altså debatten av Lee er et forsøk på å endre de amerikanske tradisjoner og verdier. Kanselleringskultur som begrep og aktørers forståelse av debatten som en form for kanselleringskultur forteller oss hvordan polarisering av debattene gjenspeiler polariseringen i det amerikanske samfunnet. Dette er noe som blir enda tydeligere sammenlignet med hvordan motparten i debatten oppfatter det som en ansvarliggjøring. I

¹⁸⁴ Atske.

debattene, hovedsakelig av flagget og Lee, finner vi altså to poler som er helt uenig om hvordan samfunnet skal forholde seg til de konføderale ikonene og minnene de bærer i samfunnet. Analysen av disse to debattene tyder altså på at den amerikanske minnekulturen i veldig stor grad er polarisert, men også sterkt preget av polariseringen vi ser i samfunnet generelt. Både i form av at kanselleringskultur som et begrep får en økt oppmerksomhet i samtiden, i tillegg til at hendelsene som utløser debattene viser til polarisering i seg selv.

Det finnes likevel et mellomnivå som har et mer nyansert blikk på kanselleringskultur, og mener man ikke trenger å fjerne de konføderale ikonene for å gi plass til nye versjoner av fortiden, og på den måten fremme diskursen om rase og rasisme i det amerikanske samfunnet. Dette nivået er ikke representert av mange i debattene, og kommer frem i debatten av Lee, gjennom Signer og Nelson. Begge disse aktørene stiller seg kritisk til deler av samfunnets ønske om å fjerne og kansellere monumenter av Lee. Signer nevner hvordan en kansellering av monumenter vil skygge for svarte amerikaneres opplevelser av rasisme og undertrykkelse i samfunnet. Han retter heller søkelyset mot å rekonfigurere minnekulturen. «*In Lee Park, I envision a magnificent installation celebrating civil rights victories.*»¹⁸⁵ I sitatet kommer det frem et nyansert blikk på kanselleringskulturen. Signer mener samfunnet ikke trenger å kansellere den dominerende versjon av fortiden for å gi plass til en mindre prioritert versjon. Ifølge han kan man beholde minnesmerker av Lee hvor de er, og heller rekonstruere minnekulturen ved å legge til nye monumenter. Nye monumenter vil være kulturelle minner som bærer minner om den mindre prioriterte versjonen av fortiden. På den måten kan man fremme diskurs om undertrykkelsen og rasismen svarte amerikanere har opplevd i samfunnet uten å kansellere Lee. Nelson legger ikke frem en rekonfigurering av den amerikanske minnekulturen, men fremmer likevel et nyansert blikk på kanselleringskultur, og behovet for å fjerne og kansellere Lee. Hun argumenterer for frihetsidealene som hun oppfatter som hellig i det amerikanske samfunn. På bakgrunn av frihetsidealene mener hun man ikke kan kansellere monumenter av Lee som bærer minner om forfedre for noen borgere i samfunnet. Likevel anerkjenner hun hvordan monumentene også bærer minner om en vond fortid, som slaveriet, undertrykkelse og rasisme, og mener man må bruke minnesmerker av Lee for å fremme en konstruktiv dialog om fortiden og historien i det amerikanske samfunn. På den måten kommer det også frem et mer nyansert blikk på kanselleringskulturen som virker å prege debattene.

¹⁸⁵ Landrieu, «Perspective | I'm a Progressive Mayor. Here's Why I Voted No on Removing My City's Confederate Statue.»

Likevel virker debattene å være dominerte av to poler som oppfatter begrepet ulikt, og dermed forstår debattene ulikt i lys av begrepet.

Denne ulike forståelsen av begrepet belyser polariseringen i samfunnet, samtidig som aktørenes bruk og funksjon av fortid og minner trukket frem i analysen viser at polariseringen i samfunnet gjenspeiles i debattene. Samlet sett forteller dette oss at den amerikanske minnekulturen er i stor grad polarisert. Samtidig kan dette være et element som forklarer hvorfor det er vanskelig å analysere debattene ut ifra det teoretiske rammeverket til Rothbergs flerveis minner.

Som vi har sett i kapittel 1.2.1 trekker Restad frem at polarisering i det amerikanske samfunnet er koblet til en ideologisk og sosial polarisering. Ideologisk polarisering innebærer at samfunnet beveger seg lengre og lengre fra hverandre på det politiske spekteret basert på politisk ideologi. Dette har vi sett i drøftingsdel 5.1 gjennom hvordan ulike politiske ideologier kan knyttes til debattene av flagget og Lee. Sosial polarisering er også en betydelig faktor for polariseringen i det amerikanske samfunnet, og handler om at sosiale identiteter overlapper med politisk ideologi. Et viktig element for å forstå hvordan dette påvirker samfunnet og debattene er geografisk sortering. Den geografiske sorteringen viser hvordan samfunnet i stor grad er sortert slik at befolkningen har interaksjoner med medborgere som deler synspunkter og ideologi. Samtidig spiller media en rolle i polarisering ved å pakke inn nyheter ideologisk slik at befolkningen ikke blir utfordret på egne synspunkter. Dette er et element som kan bidra til å polarisere befolkningen, og som funn fra analysen av debattene viser gjennom aktørenes polariserte bruk av fortid og minner. De er ikke nødvendigvis ute etter å forstå den andre siden, men som vi har sett i lys av Rothbergs teori opererer med en forståelse av minnekulturen som et nullsumspill.

Et sentral begrep tilknyttet geografisk sorteringen og media sin rolle i polariseringen av samfunnet er ekkokammer. «Echo chambers, defined as places where “users [...] interact with likeminded others and/or [...] are exposed to ideologically-aligned content”, fragilize interactions and encourage processes of polarization in societies.»¹⁸⁶ Gjennom funn fra analysen og forsøket på å anvende Rothbergs teori om flerveis minner kan begrepet hjelpe oss å forstå den polariserte minnekulturen. Ekkokammer prosess forteller oss at debattene kan

¹⁸⁶ Ludovic Terren og Rosa Borge-Bravo, «Echo Chambers on Social Media: A Systematic Review of the Literature», *Review of Communication Research* 9 (2021): 110.

forstås som en plass hvor aktørene samhandler med andre likesinnete, og blir utsatt for samme type ideologisk innhold som fremmer polariseringen i samfunnet. Den pågående polariseringen i samfunnet og media sin rolle i ideologisk innpakning av nyheter fremmer en ekkokammerprosess hvor leseren ikke blir utfordret på sitt synspunkt, men får bekreftet det. Dermed kan vi forstå aktørenes bruk av fortid og minner i debatten som polariserende. I lys av en ekkokammerprosess bruker de fleste aktørene fortiden for å dele sine egne synspunkter på ikonene forankret i egen ideologi, som forsterker polariseringen i den amerikanske minnekulturen. Dette forsterker også aktørenes forståelse av kollektive minner i det offentlige rom som et nullsumspill, som kan forklare hvorfor Rothbergs teori om flerveis minner ikke fungerer for å forstå debattene. Begrepet kanselleringskultur belyser hvordan polarisert politisk ideologi preger debattene og polarisering i minnekulturen. Med lite samhandling og forsøk på å forstå hverandres synspunkter i debatten styrker ekkokammerprosessen polariseringen i debattene og forsterker hypotesen om en polarisert amerikansk minnekultur. Som figurene i drøftingsdel 5.1 viser tyder funnene fra analysen av debatt av flagget og Lee på en stor grad av polarisering. Vi ser ikke en stor grad av polarisering i debatt av 'Gone With the Wind'. Likevel forteller funn fra de to største debattene av konføderale ikonografi oss om en stor grad av polarisering, og bekrefter hypotesen om at polariseringen i samfunnet gjenspeiler polariseringen i den amerikanske minnekulturen. En konklusjon for oppgaven og svar på problemstillingen innebærer derfor at debatt av konføderal ikonografi i perioden 2015-2020 forteller oss at den amerikanske minnekulturen er i stor grad polarisert, men også at polariseringen er varierende i hvilken grad politisk ideologi er fremtredende i de konkrete debattene av ikonene.

6.0 Konklusjon

Denne oppgaven har hatt som formål å undersøke hva debatt av konføderal ikonografi i perioden 2015-2020 forteller oss om den amerikanske minnekulturen.. Gjennom analyse av tre ulike konføderale ikoner, det konføderale flagget, Robert E. Lee og ‘Gone With the Wind’, har oppgaven fremstilt hvilken fortid og hvilke minner aktører bruker i debattene og funksjonene av deres bruk. Analysen har gjennom denne undersøkelsen skapt en forståelse for hvordan minnekultur setter lys på ulike gruppers behov og interesser i samtidens samfunn, og for fremtidens samfunn. Jeg vil i første stund oppsummere et svar på forskningsspørsmål en og to, deretter bevege meg videre til en oppsummering av drøftingen, og hva den har fortalt oss om den amerikanske minnekulturen. Dette vil da konkludere et svar på problemstillingen for oppgaven. Under ser man forskningsspørsmålene jeg vil besvare i første del av konklusjonen:

- Hvilken fortid og hvilke minner bruker aktørene i debatten?
- Hvilke funksjoner har aktørenes bruk av fortid og hvorfor fremstiller de minner på denne måten?

I henhold til forskningsspørsmål en og to, hvilken fortid og hvilke minner aktørene bruker i debattene, og hvilke funksjoner denne bruken har, har hovedsakelig to ståsted med ulike bruk og funksjon kommet frem i debattene. På den ene finner vi aktører som bruker fortidsreferanser til blant annet den amerikanske borgerkrigen og hvordan den var en kamp om å bevare slaveriet. Aktørenes funksjon med denne bruken av fortid var å underbygge et argument om at flagget og Lee fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet, hvitt overherredømme og undertrykkelse av svarte amerikanere. Funksjonen av denne bruken av fortid og minner kan forstås som et argument for å overbevise leseren om at ikonene ikke har en plass i det offentlige rom fordi de er støtende i måten de hedrer den konføderale saken, hvitt overherredømme. I tillegg skygger flagget og Lee for diskursen om undertrykkelsen av svarte amerikanere som minoritet. Dette forteller oss også hvordan minnekulturen brukes for å uttrykke behovet og interessen om å fremme en diskurs om rase og rasisme i samtidens samfunn. I debatten av flagget og Lee brukes også flere andre fortidsreferanser til blant annet rekonstruksjonen, Jim Crow tiden, og borgerrettighetsbevegelsen for å illustrere samme poeng som med fortidsreferanser til borgerkrigen og slaveriet. Dette viser også en vid bruk av

hvilken fortid og hvilke minner de kulturelle minnene flagget og Lee bærer, og fremkaller for en gruppe mennesker i samtidens samfunn.

På den andre siden har vi sett aktører med en annen bruk og funksjon av fortid og minner i debatten. Disse aktørene trekker frem mye av den samme fortiden som motparten, men fremstiller den annerledes. Ved referanser til den amerikanske borgerkrigen bruker aktører i debatt av flagget og Lee fortiden for å vise hvordan de fleste soldater som deltok ikke kjempet for å bevare slaveriet, men for å beskytte sitt hjem. Funksjonen av denne bruken av fortid er å fremstille hvordan flagget og Lee som kulturelle minner fremkaller og bærer patriotiske idealer og minner om forfedre, tapperhet og militær ære. Videre trekkes det frem hvordan de kulturelle minnene også er en påminner om nasjonens historie. Som en del av nasjonens historie har en verdi for samtiden og fremtidens samfunn ved at de former en forståelse for kompleksiteten av hva det innebærer å være en amerikaner. Ved å bruk av fortidsreferanser fremstiller aktørene med dette ståstedet i debatten et argument om at man må beholde ikonene i det offentlige rom, som belyser deres behov og interesser for samtiden og ettertiden.

I debatten av Lee ser vi også en mellom posisjon, med noen aktører som har et nyansert blikk på de kulturelle minnene av Lee i samfunnet. Aktører med dette ståstedet bruker fortiden for å fremstille hvordan de kulturelle minnene av Lee fremkaller minner om undertrykkelse og raseoverlegenhet for deler av befolkningen. Disse aktørene ønsker likevel ikke å fjerne de fra det offentlige rom fordi de har en lærdomsverdi i samfunnet. Å fjerne monumentene og minnene de fremkaller vil ifølge disse aktørene hindre samtiden og fremtidens samfunn i å lære fra fortiden feilgrep. En del av denne forståelsen innebærer at monumentene tilbyr en konstruktiv dialog om fortiden og undertrykkelsen svarte amerikanere har opplevd i samfunnet. Her kommer det også frem at man kan heller ikke kan frarøve deler av befolkningen som minnes sin forfedre gjennom minnet monumentene av Lee bærer i samfunnet. Istedenfor å fjerne minnesmerker av Lee argumenterer disse aktørene for å rekonstruere minnekulturen. Ved å reise opp monumenter til svarte amerikaneres bidrag i samfunnet under borgerrettighetsbevegelsen fremmes andre versjoner av fortiden i minnekulturen.

Samlet sett forteller funn fra disse to debattene at den amerikanske minnekulturen i stor grad er polarisert, gjennom hovedsakelig to ståsted, det ene med et konservativt syn og det andre med et progressivt syn på minnekulturen. Debatten av Lee forteller oss også at det finnes et

mellom nivå i debatten, gjennom aktører med et progressivt syn som ikke innebærer å fjerne monumentene fra det offentlige rom. Likevel forblir de en minoritet som forteller oss at den amerikanske minnekulturen fortsatt i stor grad er polarisert.

Den siste debatten oppgaven har undersøkt, 'Gone with the Wind', markerer et brudd i forståelse av den amerikanske minnekulturen av konføderale ikoner som polariserte. I motsetning til de to andre debattene som hovedsakelig består av to poler som er høyst uenig om hvilke implikasjoner og verdi konføderale ikoner har i samfunnet, viser funn fra analysen av filmen en større konsensus i minnekulturen av det konføderale ikonet filmen er. Filmene har blitt trukket frem som et konføderalt ikon siden 2015, og blitt debattert smått i samfunnet siden. Først i 2020 etter masse protester med tilknytning til BLM bevegelsen fikk debatten ordentlig fart i samfunnet. I 2020 debatteres den hovedsakelig av aktører med tilknytning til filmindustrien. Med denne bakgrunnen viser de til en konsensus av 'Gone With the Wind' som et enestående filmatisk verk. Som en klassiker har filmen en verdi for samfunnet, men trenger likevel kontekstualisering av måten den fremstiller slaveriet og sørstatssamfunnet i etterkant av borgerkrigen. På bakgrunn av dette handler ikke denne debatten om å fjerne det kulturelle minnet filmen er fra sirkulasjon i samfunnet slik vi ser debattene av de kulturelle minnene, flagget og Lee. Likevel trekker de frem fortid for å vise til hvilke minner filmen bærer og fremkaller som et kulturelt minne i samtiden. Her trekker aktører frem filmens representasjon av sørstatssamfunnet og slaveriet som en måte å legitimere «the Lost Cause» narrativet og kollektive minnet om borgerkrigen. Noen aktører bruker også referanser til andre problematiske filmer med rasistiske representasjoner og sammenligner dem med 'Gone with the Wind'. De bruker da sammenligningen for å understreke hvor subtil løgnen om sørstatssamfunnet og slaveriet i filmen er, og hvordan denne fremstillingen ble oppfattet som sannhet i etterkant av filmens utgivelse. På bakgrunn av disse fremstillingene av hvilke minner og forståelse av fortiden filmen har fremkalt, og kan fremkalle i dagens samfunn argumenterer aktørene for at filmen trenger en kontekstualisering. En kontekstualisering kan fremme en dialog om ulike narrativ om fortiden og diskursen om rase og rasisme i samfunnet. Minnekulturen rundt 'Gone With the Wind' er mer homogen, og har ikke et behov og interesse av å se samfunnet sensurere minnet filmen fremkaller. Likevel ser man også i denne debatten at aktørene har et behov for og en interesse av å fremme diskursen om rase og rasisme i samfunnet.

På den måten forteller debattene av konføderal ikonografi oss om hvordan den amerikanske minnekulturen er med på å forme ulike forståelser av samtiden av det amerikanske samfunnet. For den ene siden er det et behov for å fremme diskursen om rase og øke en bevissthet på minner om undertrykkelsen av svarte amerikanere i samfunnet. For den andre siden kommer det frem et behov for å huske historien til nasjonen som en del av en felles identitet, og belyse kompleksiteten av hva det innebærer å være amerikanere i samtiden. Dette forteller oss hvor problematisk minnekultur kan være, men også hvor viktig det kan være for å belyse konflikter og problematikk i samfunnet.

I drøftingen av oppgaven trakk jeg også frem nyansene i debattene, som belyste en variasjon i grad av polarisering i debattene og den amerikanske minnekulturen. Likevel har analysen og første del av drøftingen bekreftet hypotesen for oppgaven om at den amerikanske minnekulturen i perioden 2015-2020 i stor grad er polarisert. Videre ble Rothbergs teori om flerveis minner brukt for å utfordre den etablerte versjonen av en polarisert amerikansk minnekultur som funn fra analysen viste. Inkluderingen av Rothbergs teori om flerveis minner hadde som mål å gi en annerledes og mer optimistisk måte å forstå den amerikanske minnekulturen, og debattene av konføderal ikonografi. Gjennom undersøkelsen av det teoretiske aspektet ved flerveis minner, søkte oppgaven å forstå om konflikter mellom kollektive minner i den offentlige sfæren kan sees på som diskursive og inkluderende, istedenfor et nullsumspill der bare én vinner kan dominere det offentlige rom med deres kollektive minne. Drøftingen viste også hvordan noen aspekter av Rothbergs teori var gjeldende for debattene, hovedsakelig hvordan aktørene bruker og låner minner fra andre minnekulturer for å artikulere og skape forståelse for andre versjoner av fortiden enn den som den dominerende minnekulturen formidler. Til tross for at ikonene har et potensiale i å tilby en plattform for diskursiv dialog, har aktørenes bruk av fortid og minner ellers i debattene vist at den amerikanske minnekulturen er preget av en konkurrerende natur. Bruken av flerveis minner og den generelle minnebruken tyder på å forsterke polariseringen av minnekulturen. Samlet sett gav teorien om flerveis minner oss en innsikt i utfordringene med å forene konkurrerende kollektive minner i det offentlige rom og fremhever behovet for en mer inkluderende og diskursiv tilnærming til minnekultur. På den måten så vi hvordan aktørenes bruk av flerveis minner forsterket polarisering i debatten ved å fremheve sine egne narrativ av hvilke minner ikonene fremkaller. Deres fremstillinger av fortid og bruk av flerveis minner bidrog altså ikke til en diskursiv dialog for å skape forståelse for hverandre synspunkt. Elementer som søkte å forklare dette ble så tatt opp i siste del av drøftingen.

Avslutningsvis tok drøftingen for seg konteksten av det amerikanske samfunn og begrepet kanselleringskultur for å vise kompleksiteten i debattene av konføderal ikonografi. Begrepet kanselleringskultur i amerikansk kontekst er sterkt påvirket av den pågående polariseringen man ser i samfunnet. Som analyse og drøfting av debatten har vist er minnekulturen polarisert, og drøftingen av kontekst og kanselleringskultur belyste også hvordan minnekulturen gjenspeiles av polariseringen i samfunnet generelt. Den ene siden representert av et flertall av aktørene i debattene ser på kanselleringskultur som et middel til å fremme ansvarlig representasjon av fortiden og skape et mer inkluderende og mangfoldig samfunn og fremtid. Mens den andre siden har vist et flertall av aktører som ser på fjerning eller kontekstualisering av de konføderale ikonene som en form for kanselleringskultur og omskriving av historien. Det kom også frem et mer nyansert blikk på kanselleringskultur som innebærer en ansvarliggjøring av fremstillingen av fortiden i samfunnet uten å kansellere de konføderale ikonene. Likevel forblir aktører med et nyansert blikk et mindretall i debatten. Konseptet kanselleringskultur har blitt en sentral del av debattene, med noen aktører som er kritiske og hevder at det er et verktøy fra venstresiden for å viske ut historien. Mens andre aktører ser det som en måte å holde samfunnet og institusjoner ansvarlige for måten de kulturelle minne kan fremmer idealer og holdninger som er rasistiske. Til syvende og sist har begrepet kanselleringskultur vist hvordan debattene rundt konføderal ikonografi er en refleksjon at bredere skille og spenning i samfunnet. De polariserte synspunktene reflekterer en grunnleggende uenighet om hvordan samfunnet bør tilnærme seg minnekulturen av historiske personer og hendelser, som på en side blir sett på som splittende eller krenkende og på den andre siden ærbødige og viktig som en del av nasjonens historie.

Samtidig ble begrepet ekkokammerprosess trukket frem som en mulig forklaring på hvordan de polariserte synspunktene forsterkes og fører til lite progresjon i debattene. Ekkokammerprosess forteller oss at de ideologiske synspunktene som fremheves i debattene forsterker polariseringen mellom de to partene ettersom de ikke er ute etter å forstå hverandre, men heller bruker minner for å uttrykke sine synspunkt og fremme sine behov og interesser. Debattene gir inntrykk av at aktørene ikke har noe reell intensjon om å forstå hverandre, og komme til en enighet om hvordan samfunnet burde minnes fortiden og historien i samtiden. Den pågående polariseringen i samfunnet og media sin rolle i ideologisk innpakning av nyheter fremmer en ekkokammerprosess hvor leseren ikke blir utfordret på sitt synspunkt, men derimot får bekreftet det. På den måten kan den polariserte bruken av fortid og minner i

debatten forklare hvordan polariseringen av minnekulturen forsterkes av en ekkokammerprosess.

Konklusjonen har dannet et grunnlag for å svare på oppgavens problemstilling, hva forteller debatt av konføderal ikonografi i USA i perioden 2015-2020 oss om den amerikanske minnekulturen. Ut ifra analysen kan man antyde at debattene forteller oss at den amerikanske minnekulturen er i veldig stor grad polarisert, noe som gjør det enkelt å svare på spørsmålet jeg stiller i oppgavens tittel, om ikonene er ærbødige eller undertrykkende. I lys av den polariserte minnekulturen er svaret at ikonene er både ærbødige og undertrykkende. Det avhenger i stor grad om hvem man spør. Debatten av konføderal ikonografi viser en stor splittelse i befolkningen sin oppfatning av konføderale ikoner. På den ene siden har vi sett at noen av aktørene og befolkningen generelt oppfatter ikonene som ærbødige fordi de bærer minner om forfedre som kjempet for sin frihet, og idealer som patriotisme og militær ære. På andre den siden har vi sett at noen aktører og deler av befolkningen oppfatter ikonene som undertrykkende ettersom de fremkaller minner om slaveriet, raseoverlegenhet og hvitt overherredømme, og til en viss grad kan fremme de to sistnevnte idealene.

Svaret innebærer også et spørsmål om hvilket ikon man referer til. Som vi har sett kan 'Gone With the Wind' anses som et mer ærbødig ikon enn det konføderale flagget. Det er her ikke en respekt for hvordan filmen fremstiller sørstatssamfunnet, men heller en respekt for filmen som en klassiker og et enestående filmatisk verk. Denne debatten gir et uttrykk for en mer homogen og samkjørt minnekultur av det kulturelle minnet filmen er. De to andre debattene, flagget og Lee, fremhever derimot en stor grad av polarisering i minnekulturen som gjenspeiler polariseringen i det amerikanske samfunnet. Debattene av konføderal ikonografi forteller oss at det amerikanske samfunnet fortsatt sliter med og er splittet over spørsmålet om rase, identitet og minner. Det gir oss også en forståelse av minnekultur som et dynamisk fenomen som er i en kontinuerlig endring avhengig av samtiden behov og interesser. Splittelsen i samfunnet Lincoln refererte til i 1858 er ikke den samme splittelsen nasjonen må håndtere og finne en løsning på i nyere tid, men splittelsen i nyere tid er fortsatt gjeldene og betydelig. Hvordan USA håndterer og forsoner seg med nasjonens fortid og historie i lys av polariseringen og splittelsen i samfunnet vil trolig ha en stor påvirkning på nasjonens fremtid.

7.0 Litteraturliste:

- Assmann, Jan. «Communicative and Cultural Memory.» I *Cultural Memories*, redigert av Peter Meusburger, Michael Heffernan, Edgar Wunder, 15-27. London: Springer Dordrecht, 2011.
- Billingsley, Krista. «Memorialization as a Mechanism of Power in the Present: The Creation and Contestation of National Narratives in the Wake of Internal Armed Conflict». *Social Science Quarterly* 102, nr. 3 (2021): 1167–1078.
<https://doi.org/10.1111/ssqu.12973>.
- Carr, M. Kelly. «“Lost Cause” Memories and Cultural Amnesias: Mayor Mitch Landrieu’s Tragicomic Speech on Confederate Monument Removals». *Social Science Quarterly* 102, nr. 3 (2021): 1032–1043. <https://doi.org/10.1111/ssqu.12964>.
- Coser, Lewis A. *Maurice Halbwachs: On Collective Memory*. London: The University of Chicago Press, 1992.
- Erll, Astrid. *Memory in culture*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2011.
- Evans, Jocelyn J., og William B. Lees. «Introduction to the Special Issue on Reframing Confederate Monuments: Memory, Power, and Identity». *Social Science Quarterly* 102, nr. 3 (2021): 959–978. <https://doi.org/10.1111/ssqu.12960>.
- Hood, S. Brian. «What Goes Wrong in Debates over Public Monuments». *Social Science Quarterly* 102, nr. 3 (2021): 1074–1083. <https://doi.org/10.1111/ssqu.12967>.
- Hsieh, Hsiu-Fang og Sarah E Shannon, «Three Approaches to Qualitative Content Analysis». *Qualitative Health Research* 15, nr 9. (2005): 1277-1288.
<https://doi.org/10.1177/1049732305276687>.
- Klein, Gene. «Confederate Monuments and their Impact on the Collective Memory of the South and the North». *Southeastern Geographer* 61, nr. 3 (2021): 241–257.
<https://doi.org/10.1353/sgo.2021.0018>.

- Leib, Jonathan I., Gerald R. Webster og Roberta H. Webster. «Rebel with a Cause? Iconography and Public Memory in the Southern United States.» *GeoJournal* 52, nr. 4 (2000): 303–310. <http://www.jstor.org/stable/41147568>.
- O’Connell, Heather A. «More than Rocks and Stone: Confederate Monuments, Memory Movements, and Race». *Social Forces* 100, nr. 4 (29. april 2022): 1479–1502. <https://doi.org/10.1093/sf/soab081>.
- Rothberg, Michael. *Multidirectional memory: Remembering the Holocaust in the age of decolonization*. California: Stanford University Press, 2009.
- Smith, Laurajane. *Uses of Heritage*. London: Routledge, 2007.
- Terren, Ludovic, and Rosa Borge-Bravo. "Echo Chambers on Social Media: A Systematic Review of the Literature." *Review of Communication Research*. 9 (2021): 99-118.

8.0 Kildeliste:

8.1 Nettartikler:

- Adams, Mason. «Dylann Roof’s Rebel Yell». *POLITICO Magazine*. 20. juni 2015. Hentet 11. november 2022 fra <https://www.politico.com/magazine/story/2015/06/dylann-roofs-rebel-yell-119249>.
- Anderson, Tre’veil. «Historical Art or Racist Propaganda? How Should Hollywood Handle Problematic Classics like ‘Gone With the Wind’?». *Los Angeles Times*. 5. september 2017. Hentet 14. september 2022 fra <https://www.latimes.com/entertainment/movies/la-et-mn-classic-films-racism-20170905-story.html>.
- Appelbaum, Yoni. «Not Even Trump Wants to Praise Robert E. Lee». *The Atlantic*. 15. oktober 2018. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2018/10/nbc-trump-robert-e-lee/573010/>.

- Appelbaum, Yoni. «Take the Statues Down». *The Atlantic*. 13. august 2017. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2017/08/take-the-statues-down/536727/>.
- Apuzzo, Matt. «Dylann Roof, Charleston Shooting Suspect, Is Indicted on Federal Hate Crime Charges». *The New York Times*. 22. juli 2015. Hentet 4. mai 2023 fra <https://www.nytimes.com/2015/07/23/us/dylann-roof-charleston-shooting-suspect-is-expected-to-face-federal-hate-crime-charges.html>.
- Atske, Sara. «Americans and ‘Cancel Culture’: Where Some See Calls for Accountability, Others See Censorship, Punishment». *Pew Research Center: Internet, Science & Tech*. 19. mai 2021. Hentet 16. mars 2023 fra <https://www.pewresearch.org/internet/2021/05/19/americans-and-cancel-culture-where-some-see-calls-for-accountability-others-see-censorship-punishment/>.
- Bastián, Angelica Jade. «What Are We to Do With Cinematic Monuments to the Confederacy?». *Slate*. 8. september 2017. Hentet 9. oktober 2022 fra <https://slate.com/culture/2017/09/gone-with-the-wind-and-cinematic-confederate-monuments.html>.
- Bruinius, Harry. «South Carolina governor: Confederate flag ‘does not represent the future’». *Christian Science Monitor*. 22. juni 2015. Hentet 27. november 2022 fra <https://www.csmonitor.com/USA/Society/2015/0622/South-Carolina-governor-Confederate-flag-does-not-represent-the-future>.
- Buchanan, Patrick J. «The Confederate Flag Doesn’t Belong to Dylann Roof». *The American Conservative*. 26. juni 2015. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.theamericanconservative.com/the-confederate-flag-doesnt-belong-to-dylann-roof/>.
- Chow, Andrew R. «Memphis Theater Cancels ‘Gone With the Wind’ Screening». *The New York Times*. 27. august 2017. Hentet 24. april 2023 fra

<https://www.nytimes.com/2017/08/27/movies/memphis-theater-cancels-gone-with-the-wind-screening.html>.

- Coates, Ta-Nehisi. «Take Down the Confederate Flag—Now». *The Atlantic*. 18. juni 2015. Hentet 10. november 2022 fra <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2015/06/take-down-the-confederate-flag-now/396290/>.
- Domby, Adam.. «Opinion | Nikki Haley Gets the History of the Confederate Flag Very Wrong». *The Washington Post*. 12. desember 2019. Hentet 27. november 2022 fra <https://www.washingtonpost.com/opinions/2019/12/08/nikki-haley-gets-history-confederate-flag-very-wrong/>.
- Dreher, Rod. «Confederate Nehushtan». *The American Conservative*. 14. august 2017. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.theamericanconservative.com/confederate-nehushtan/>.
- Dreher, Rod. «Down with the Confederate Flag». *The American Conservative*. 20. juni 2015. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.theamericanconservative.com/down-with-the-confederate-flag/>.
- Evenrud, Eivor. «Vi trenger ikke å hylle statuer, men vi trenger heller ikke å rive dem». *Aftenposten*. 11. juni 2020. Hentet 4. mai 2023 fra <https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/y3a8or/vi-trenger-ikke-aa-hylle-statuer-men-vi-trenger-heller-ikke-aa-rive-dem-eivor-evenrud>.
- Fairchild, Quentin B. «Confederate History Is American History». *The American Conservative*. 12. juni 2017. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.theamericanconservative.com/confederate-history-is-american-history/>.
- Finney, Karen. «Perspective | I'm Black. Robert E. Lee Is My Relative. His Statues Can't Come down Soon Enough». *The Washington Post*. 15 august 2017. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.washingtonpost.com/news/posteverything/wp/2017/08/15/im-black-robert-e-lee-is-my-ancestor-his-statues-cant-come-down-soon-enough/>.

- French, David. «Don't Tear Down the Confederate Battle Flag». *National Review*. 19. juni 2015. Hentet 17. februar 2023 fra <https://www.nationalreview.com/2015/06/confederate-flag-should-stay-charleston-shooting-debate/>.
- Gajanan, Mahita. «Gone With the Wind Should Not Be Erased, Argue Film Historians. But It Should Not Be Watched in a Vacuum». *Yahoo News*. 12. juni 2020. Hentet 14. september 2022 fra <https://news.yahoo.com/gone-wind-not-erased-argue-135618860.html>.
- Hayley, Nikki. «Opinion | Nikki Haley: My Position on the Confederate Flag Has Been Constant. Our Country's Culture Has Changed». *The Washington Post*. 13. desember 2019. Hentet 8. november 2022 fra https://www.washingtonpost.com/opinions/nikki-haley-todays-climate-wouldnt-allow-us-to-remove-the-confederate-flag-in-south-carolina/2019/12/11/67373682-1c3c-11ea-8d58-5ac3600967a1_story.html.
- Hornaday, Ann. «Perspective | HBO Max Isn't Censoring 'Gone With the Wind.' It's Reframing It». *The Washington Post*. 10. juni 2020. Hentet 1. november 2022 fra https://www.washingtonpost.com/lifestyle/style/hbo-max-isnt-censoring-gone-with-the-wind-its-reframing-it/2020/06/10/d78544ec-ab3e-11ea-94d2-d7bc43b26bf9_story.html.
- Hughes, Mark. «'Gone With The Wind' Is A Cinematic Confederate Monument». *Forbes*. 10. juni 2020. Hentet 1. november 2022 fra <https://www.forbes.com/sites/markhughes/2020/06/10/gone-with-the-wind-is-a-cinematic-confederate-monument/>.
- Jenkins, Sally. «Unraveling the Threads of Hatred, Sewn into a Confederate Icon». *The Washington Post*. 20. juni 2015. Hentet 10. november 2022 fra https://www.washingtonpost.com/opinions/unraveling-the-threads-of-hatred-sewn-into-a-confederate-icon/2015/06/20/aa6a73f4-1775-11e5-9518-f9e0a8959f32_story.html.
- Kerwick, Jack. «A Response to "An Apology for White People": The Absurdity of Racial Correctness Exposed». *Townhall*. 27. juni 2017. Hentet 15. november 2022. <https://townhall.com/columnists/jackkerwick/2017/06/27/a-response-to-an-apology-for-white-people-the-absurdity-of-racial-correctness-exposed-n2346789>.

- Kerwick, Jack. «In Defense of Honoring the Confederacy: A Response to the Cultural Cleansers». *Townhall*. 24. mai 2017. Hentet 15. november 2022 fra <https://townhall.com/columnists/jackkerwick/2017/05/24/in-defense-of-honoring-the-confederacy-a-response-to-the-cultural-cleansers-n2331294>.
- Kerwick, Jack. «Robert E. Lee: An American Hero». *Townhall*. 23. mai 2017. Hentet 15. november 2022 fra <https://townhall.com/columnists/jackkerwick/2017/05/23/robert-e-lee-an-american-hero-n2330883>.
- Kilgore, Ed. «Yes, Gone With the Wind Is Another Neo-Confederate Monument». *Intelligencer*. 30. august 2017. Hentet 1 november 2022 fra <https://nymag.com/intelligencer/2017/08/yes-gone-with-the-wind-is-another-neo-confederate-monument.html>.
- Landrieu, Mitch. «Perspective | New Orleans Mayor: Why I'm Taking down My City's Confederate Monuments». *The Washington Post*. 11. mai 2017. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.washingtonpost.com/posteverything/wp/2017/05/11/new-orleans-mayor-why-im-taking-down-my-citys-confederate-monuments/>.
- Langfitt, Frank, og Teri Schultz. «How A U.S. Police Killing Triggered The Toppling Of Statues In U.K. And Belgium». *NPR*. 9. juni 2020. Hentet 4. mai 2023 fra <https://www.npr.org/2020/06/09/872732137/how-a-police-killing-in-america-triggered-the-toppling-of-a-u-k-slave-trader-sta>.
- Levin, Kevin M. «Why I Changed My Mind About Confederate Monuments». *The Atlantic*. 19. august 2017. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2017/08/why-i-changed-my-mind-about-confederate-monuments/537396/>.
- Lind, Dara. «Unite the Right, the Violent White Supremacist Rally in Charlottesville, Explained». *Vox*. 12. august 2017. Hentet 4. april 2023 fra <https://www.vox.com/2017/8/12/16138246/charlottesville-nazi-rally-right-uva>.

- Lowry Rich. «Conservatives Should Feel No Investment in Confederate Monuments». *National Review*. 19. juni 2020. Hentet 26. oktober 2022 fra <https://www.nationalreview.com/2020/06/confederate-statues-debate-conservatives-shouldnt-defend-symbols-secession/>.
- Lozada, Carlos. «How People Convince Themselves That the Confederate Flag Represents Freedom, Not Slavery». *The Washington Post*. 27. oktober 2021. Hentet 10. november 2022 fra <https://www.washingtonpost.com/news/book-party/wp/2015/06/19/how-people-convince-themselves-that-the-confederate-flag-represents-freedom-not-slavery/>.
- Lumenick, Lou. «‘Gone with the Wind’ Should Go the Way of the Confederate Flag». *New York Post*. 24. juni 2015. Hentet 14. september 2022 fra <https://nypost.com/2015/06/24/gone-with-the-wind-should-go-the-way-of-the-confederate-flag/>.
- Meyerson, Harold. «Taking down the Confederate Flag Mustn’t Obscure the South’s Vile History». *The Washington Post*. 24. juni 2015. Hentet 9. november 2022 fra https://www.washingtonpost.com/opinions/taking-down-the-confederate-flag-wont-fix-everything/2015/06/24/f1f837c2-1a97-11e5-93b7-5eddc056ad8a_story.html.
- Mishan, Ligaya. «The Long and Tortured History of Cancel Culture». *The New York Times*. 3. desember 2020. Hentet 4. mai 2023 fra <https://www.nytimes.com/2020/12/03/t-magazine/cancel-culture-history.html>.
- Nelson, Sophia A. «Opinion: Confederate Monuments Should Stay and Here’s Why». *NBC News*. 1. juni 2017. Hentet 30. november 2022 fra <https://www.nbcnews.com/think/news/opinion-why-i-feel-confederate-monuments-should-stay-ncna767221>.
- Ortiz, Aimee, og Johnny Diaz. «George Floyd Protests Reignite Debate Over Confederate Statues». *The New York Times*. 3. juni 2020. Hentet 4 mai 2023 fra <https://www.nytimes.com/2020/06/03/us/confederate-statues-george-floyd.html>.

- Parker, Kathleen. «Take down the Confederate Flag, South Carolina». *The Washington Post*. 22. juni 2015. Hentet 10. november 2022 fra https://www.washingtonpost.com/opinions/take-down-the-confederate-flag-south-carolina/2015/06/22/97ee92c0-18f9-11e5-ab92-c75ae6ab94b5_story.html.

- Ridley, John. «John Ridley: Why HBO Max Should Remove ‘Gone With the Wind’ for Now». *Los Angeles Times*. 8. juni 2020. Hentet 14. september 2022 fra <https://www.latimes.com/opinion/story/2020-06-08/hbo-max-racism-gone-with-the-wind-movie>.

- Robinson, Eugene. «Opinion | There Is No Earthly Reason This Nation Should Be Defiled by Confederate Statues». *The Washington Post*. 25. juni 2020. Hentet 10. november 2022 fra https://www.washingtonpost.com/opinions/solving-the-confederate-monument-problem-is-easy-tear-them-all-down/2020/06/22/10bb8082-b4ae-11ea-a510-55bf26485c93_story.html.

- Rogers, Katie. «Charleston Shooting Reignites Debate About Confederate Flag». *The New York Times*. 19. juni 2015. Hentet 11. november 2022 fra <https://www.nytimes.com/2015/06/20/us/charleston-shooting-reignites-debate-about-confederate-flag.html>.

- Rosenberg, Alyssa. «Opinion | ‘Gone With the Wind’ Is the One Confederate Monument Worth Saving». *The Washington Post*. 29. august 2017. Hentet 14. september 2022 fra <https://www.washingtonpost.com/news/act-four/wp/2017/08/29/gone-with-the-wind-is-the-one-confederate-monument-worth-saving/>.

- Rosenberg, Paul. «They’re Still Fighting the Civil War -- and Still Lying about the Confederate Flag». *Salon*. 27. juni 2015. Hentet 9. november 2022 fra https://www.salon.com/2015/06/27/theyre_still_fighting_the_civil_war_and_still_lying_about_the_confederate_flag/.

- Schuessler, Jennifer. «The Long Battle Over ‘Gone With the Wind’». *The New York Times*. 14. juni 2020. Hentet 19. januar 2023 fra <https://www.nytimes.com/2020/06/14/movies/gone-with-the-wind-battle.html>.

- Serwer, Adam. «The Myth of the Kindly General Lee». *The Atlantic*. 4. juni 2017. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2017/06/the-myth-of-the-kindly-general-lee/529038/>.
- Signer, Michael. «Perspective | I'm a Progressive Mayor. Here's Why I Voted No on Removing My City's Confederate Statue». *The Washington Post*. 24 mai. 2017. Hentet 3. november 2022 fra <https://www.washingtonpost.com/posteverything/wp/2017/05/24/im-a-progressive-mayor-heres-why-i-voted-no-on-removing-my-citys-confederate-statue/>.
- Silber, Nina. «Perspective | 'Gone With the Wind' Is Also a Confederate Monument, but on Film Instead of Stone». *The Washington Post*. 12. juni 2020. Hentet 14. september 2022 fra <https://www.washingtonpost.com/outlook/2020/06/12/gone-with-wind-is-also-confederate-monument-film-instead-stone/>.
- Smith, Kyle. «Gone with the Wind, Soon to Be Gone with the Wind?». *National Review*. 30. august 2017. Hentet 22. november 2022 fra <https://www.nationalreview.com/2017/08/gone-with-the-wind-slavery-hattie-mcdaniel-memphis-theater-time-warner-turner-entertainment/>.
- Stewart, Jacqueline. «Why We Can't Turn Away from 'Gone with the Wind'». *CNN*. 13. juni 2020. Hentet 22. november 2022 fra <https://www.cnn.com/2020/06/12/opinions/gone-with-the-wind-illuminates-white-supremacy-stewart/index.html>.
- Tracinski, Robert. «Let's Not Get Trolled On The Confederate Flag». *The Federalist*. 23. juni 2015. Hentet 15. november 2022 fra <https://thefederalist.com/2015/06/23/lets-not-get-trolled-on-the-confederate-flag/>.

8.2 Nettsider:

- «Civil War - Causes, Dates & Battles». Hentet 20. april 2023 fra <https://www.history.com/topics/american-civil-war/american-civil-war-history>.

- «Cornerstone Speech». Hentet 19. februar 2023 fra <https://www.battlefields.org/learn/primary-sources/cornerstone-speech>.
- «Heritage Defense Manual 2016». *Sons of Confederate Veterans*. Hentet 25. oktober 2022 fra <https://scv.org/forms-and-documents/heritage-defense-manual-2016/>.
- «Lincoln Warns That America Is Becoming a “House Divided”». Hentet 4. mai 2023 fra <https://www.history.com/this-day-in-history/lincoln-warns-that-america-is-becoming-a-house-divided>.
- «Lost Cause | Meaning, Myth, Ideology, History, Significance, & Facts | Britannica». Hentet 6. april 2023 fra <https://www.britannica.com/topic/Lost-Cause>.
- «Reconstruction». Hentet 21. februar 2023 fra <https://www.history.com/topics/american-civil-war/reconstruction>.
- «Song of the South | Film by Foster and Jackson [1946] | Britannica». Hentet 21. februar 2023 fra <https://www.britannica.com/topic/Song-of-the-South>.

9.0 Figurer og tabeller:

Tabell 1: Empirioversikt: Debatt av det konføderale flagget.....	26
Tabell 2: Empirioversikt: Debatt av Robert E. Lee.....	27
Tabell 3: Empirioversikt: Debatt av 'Gone With the Wind'	29
Figur 1: Allsides.com, Blind Bias Survey Results	21
Figur 2: Oppsummering av debatt av flagget.....	47
Figur 3: Tankekart, debatt av Robert E. Lee	75
Figur 4: Tankekart, debatt av 'Gone with the Wind'	96
Figur 5: Polarisering i debatt av 'Gone With the Wind'	103
Figur 6: Polarisering i debatt av Lee	105
Figur 7: Polarisering i debatt av flagget.....	106